

PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM MARIJA BISTRICA

**Turistička zajednica Marija Bistrica
od 2025. do 2029. godine**

Siječanj 2026.g.

Naručilj:
TZ Općine Marija Bistrica

Izvršitelj:
Julius Rose d.o.o.

Autori:
Ivana Kolar
Andrea Zavorović
Ksenija Tomić
Lucija Perović

PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM

Turistička zajednica Općine Marija Bistrica

Sadržaj

1. Uvod	6
1.1. Svrha i značaj Plana	6
1.2. Metodologija izrade	6
1.3. Struktura dokumenta	7
1.4. Popis ključnih dionika (2025.g.)	7
2. Profil destinacije.....	8
3. Analiza stanja	12
3.1. Turistički proizvodi i usluge	12
3.1.1. Smještaj.....	13
3.1.2. Ugostiteljstvo.....	19
3.1.3. Turističke atrakcije	21
3.1.4. Turističke usluge	25
3.2. Analiza resursne osnove	25
3.2.1. Kultura i baština.....	25
3.2.2. Priroda i okoliš.....	27
3.3. Analiza javne turističke infrastrukture	27
3.3.1. Primarna turistička infrastruktura	28
3.3.2. Sekundarna turistička infrastruktura	28
3.4. Analiza komunalne infrastrukture	29
3.5. Analiza prometne infrastrukture	31
3.6. Analiza stanja digitalizacije	32
3.7. Analiza stanja pristupačnosti destinacije osobama s posebnim potrebama	32
3.8. Analizu organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji (javne usluge i servisi).....	33
3.9. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala.....	34
3.10. Analiza komunikacijskih aktivnosti	34
3.11. Analiza konkurencije.....	36
3.12. Izvješće o provedenoj analizi stanja	37
4. Potencijal za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda	38

5. Pokazatelji održivosti.....	39
5.1. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na društvene aspekte održivosti	39
5.1.1. Broj turističkih noćenja na stotinu stanovnika u vrhu turističke sezone.....	39
5.1.2. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom	41
5.1.3. Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja boravkom u destinaciji.....	42
5.1.4. Pristupačnost destinacije i atrakcija osobama s invaliditetom.....	44
5.1.5. Sigurnost destinacije i broj organiziranih turističkih ambulanti	45
5.2. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na okolišne aspekte održivosti	46
5.2.1. Upravljanje vodnim resursima.....	46
5.2.2. Gospodarenje otpadom	48
5.2.3. Zaštita bioraznolikosti	51
5.2.4. Održivo upravljanje energijom	53
5.2.5. Prilagodba klimatskim promjenama i ublažavanje utjecaja	55
5.3. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na ekonomske aspekte održivosti.....	56
5.3.1. Turistički promet - dolasci i duljina boravka	56
5.3.2. Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu – broj zaposlenih i poslovni prihod	58
5.4. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na prostorne aspekte održivosti destinacije i organizaciju turizma te upravljanje.....	60
5.4.1. Turistička infrastruktura i atrakcije	60
5.4.3. Održivo upravljanje prostorom.....	63
5.5. Specifični pokazatelji održivosti	64
5.5.1. Utjecaj turizma na kvalitetu života lokalnog stanovništva (SZL– 1).....	64
5.5.2. Udio stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta(SZL-3)	66
5.5.3. Javno dostupne informacije o atrakcijama u turističkim i informativnim centrima (SPD-2)	67
5.5.4. Stopa popunjenosti u smještajnim kapacitetima (STP-1)	69
5.5.5. Prosječna dnevna potrošnja turista u eurima (STP-2)	70
5.5.6. Broj kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi (SOUP-1).....	71
6. Razvojni smjer s mjerama i aktivnostima	73
6.1. Swot analiza	73
6.2. Vizija razvoja turizma.....	74
6.3. Strateški pravac i prioriteti.....	75
6.4. Mjere i aktivnosti.....	76
7. Smjernice i preporuke	77
7.1. Smjernice za jedinice lokalne samouprave	77
7.2. Za turističke zajednice	78
7.3. Za druge dionike u turizmu	78

8. Popis projekata	79
8.1. Popis projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije.....	103
9. Način praćenja aktivnosti i izvršavanja, mjerenje napretka.....	104
9.1. Implementacija Plana i koordinacija dionika	104
9.2. Način praćenja aktivnosti i mjerenje napretka	104
9.3. Izvješće o provedbi	105
9.4. Ključni čimbenici uspješne provedbe	105
Izvori:.....	106
Prilozi:.....	106
Prilog 1. Rezultati održanog istraživanja stavova turističkih dionika	107
Prilog 2. Sažetak rezultata istraživanja zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja boravkom u destinaciji Marija Bistrica	110
Prilog 3. Sažetak rezultata istraživanja stavova lokalnog stanovništva Općine Marija Bistrica o turizmu	112

Slika 1. Dio brošure Najbolje od Zagorja TZ Krapinsko-zagorske županije

Izvor: www.visit-zagorje.hr

1. Uvod

Plan upravljanja destinacijom Marija Bistrica je strateški dokument za upravljanje turističkim razvojem područja Općine Marija Bistrica. Svrha mu je usmjeriti razvoj turizma na području Marije Bistrice prema održivosti, inovativnosti i boljem povezivanju svih elemenata destinacijskog sustava – od resursa i ponude do doživljaja posjetitelja i kvalitete života lokalne zajednice.

Dokument definira smjernice za plansko i odgovorno upravljanje destinacijom, uz jasno postavljene ciljeve, mjere i aktivnosti kojima se osigurava dugoročna konkurentnost i prepoznatljivost Marije Bistrice kao autentične kontinentalne turističke regije. Plan se temelji na načelima održivog razvoja, participativnog planiranja i integriranog pristupa turizmu, čime se povezuju interesi javnog, privatnog i civilnog sektora.

Plan upravljanja destinacijom Marija Bistrica predstavlja strateški dokument usklađen sa Zakonom o turizmu (NN 156/23) i pripadajućim Pravilnikom o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom (NN 112/24).

1.1. Svrha i značaj Plana

Svrha Plana upravljanja destinacijom je uspostaviti koordinirani sustav razvoja koji:

- osigurava ravnotežu između gospodarskog rasta i očuvanja prirodne i kulturne baštine,
- jača suradnju među ključnim dionicima turizma i zajednice,
- unapređuje kvalitetu boravka i zadovoljstvo posjetitelja,
- potiče razvoj cjelogodišnje ponude i povećanje lokalnih prihoda od turizma.

Plan omogućuje destinaciji da strateški definira svoj identitet i poziciju na tržištu te da usmjeri ulaganja, projekte i promocijske aktivnosti u skladu s dugoročnom vizijom razvoja.

Ujedno predstavlja i osnovu za praćenje učinaka turizma kroz obvezne i dodatne pokazatelje održivosti.

1.2. Metodologija izrade

Izrada Plana provedena je u skladu sa smjericama Ministarstva turizma i sporta RH te načelima participativnog planiranja. Proces je bio multidisciplinaran, inkluzivan i transparentan, a obuhvatio je tri ključne faze:

1. Analitičku fazu – prikupljanje i analiza sekundarnih podataka (statistički pokazatelji, prostorni planovi, prethodne strategije i istraživanja), terenski obilazak područja i procjenu turističke infrastrukture.
2. Konzultativnu fazu – intervju s ključnim dionicima (predstavnicima lokalne samouprave, turističkih zajednica, OPG-ova, kulturnih institucija, poduzetnika i civilnog sektora) te anketu lokalne zajednice radi identificiranja potreba i prioriteta razvoja.
3. Razvojnu fazu – izradu strateških smjernica, prioriteta projekata, akcijskog plana i prijedloga mehanizama financiranja.

Metodološki okvir osigurava strukturiran i provedbeno orijentiran pristup, koji omogućuje praćenje rezultata i prilagodbu Plana kroz vrijeme.

Plan je razvijen u suradnji s Turističkom zajednicom Marije Bistrice, lokalnom samoupravom i dionicima iz javnog, poslovnog i civilnog sektora.

1.3. Struktura dokumenta

Plan upravljanja destinacijom Marija Bistrica strukturiran je u nekoliko međusobno povezanih cjelina:

1. Analiza postojećeg stanja i resursne osnove destinacije
2. Pokazatelji održivosti
3. Razvojni smjer, strateški ciljevi i prioritetne mjere
4. Akcijski plan s projektima i potencijalnim izvorima financiranja
5. Mehanizmi praćenja i evaluacije provedbe

1.4. Popis ključnih dionika (2025. g.)

Lokalne vlasti

Načelnik Općine Marija Bistrice – g. Josip Milički

Turistička zajednica općine Marija Bistrica

Direktorica TZO Marija Bistrica – gđa. Mateja Janečić Miketić

Privatni sektor

Hotel Kaj

Villa „Vladimir“

Vinarija „Micak“

Restoran „Hipokrat“

Restoran „Dobro nam došel prijatelj“

Medičarsko-svječarski obrt „Mahmet“

Medni bar Brlečić

Medičarsko-svječarska radnja „Zozolly“, utemeljeno 1882

Medičarnica „Šćuric“

Drvene igračke I.M.L., vl. I. Šuštić

Izrada drvenih igračaka Ivica Mesar

Lokalno stanovništvo

Posjetitelji destinacije

Nevladine organizacije

Udruga Stav

Ogranak Matice Hrvatske Marija Bistrica

Teatar Vende tam

2. Profil destinacije

Profil destinacije Marija Bistrica za 2024. i 2025. godinu

Tablica 1. Profil destinacije Marija Bistrica

Lokacija: Marija Bistrica	2024.	2025.																				
Opće informacije	Općina Marija Bistrica dio je Krapinsko-zagorske županije te se prostire na 68,6 km ² . Nalazi se u kotlini između Zagrebačke gore (Medvednice) i Kalnika, Ivanščice, Strahinjčice i Macelja. Prema sjeveru proteže se do rijeke Krapine. Sastoji se od 11 naselja: Globočec, Hum Bistrički, Laz Bistrički, Laz Stubički, Marija Bistrica, Podgorje Bistričko, Podgrađe, Poljanica Bistrička, Selnica, Sušobreg Bistrički i Tugonica.																					
Prometna povezanost (zračni prijevoz, cestovne veze, željezničke veze, brodske veze i dr.)	Kroz Mariju Bistricu prolazi državna cesta D29 Novi Golubovec (D35) – Zlatar Bistrica – Marija Bistrica – Soblinec – čvor Popovec (D3). Kroz općinu prolazi i sedam županijskih cesta te dvije lokalne ceste. Marija Bistrica ima željezničku stanicu u Zlatar Bistrici koja se nalazi na pruzi Zagreb-Zabok-Budinščina. Glavni autobusni prijevoznici su Presečki grupa i Autobusni promet Varaždin koji povezuju Mariju Bistricu sa Zagrebom, Zabokom, Zlatarom i Krapinom. U općini postoje i hodočasničke pješačke staze koje vode iz Zagreba i drugih dijelova Hrvatske prema Svetištu u Mariji Bistrici. Najbliža zračna luka je zračna luka Franjo Tuđman Zagreb udaljena 40-ak kilometara.																					
Udaljenost od glavnog grada i glavnih emitivnih tržišta:	Marija Bistrica je od glavnog grada Zagreba udaljena 38 kilometara. <table><tr><th>Emitivno tržište</th><th>Udaljenost Marija Bistrica</th></tr><tr><td>Ljubljana</td><td>177 km</td></tr><tr><td>München</td><td>568 km</td></tr><tr><td>Amsterdam</td><td>1.310 km</td></tr><tr><td>Varšava</td><td>1.021 km</td></tr><tr><td>Beč</td><td>358 km</td></tr><tr><td>Sarajevo</td><td>414 km</td></tr><tr><td>Rim</td><td>924 km</td></tr><tr><td>Bruxelles</td><td>1.272 km</td></tr><tr><td>Beograd</td><td>408 km</td></tr></table>		Emitivno tržište	Udaljenost Marija Bistrica	Ljubljana	177 km	München	568 km	Amsterdam	1.310 km	Varšava	1.021 km	Beč	358 km	Sarajevo	414 km	Rim	924 km	Bruxelles	1.272 km	Beograd	408 km
Emitivno tržište	Udaljenost Marija Bistrica																					
Ljubljana	177 km																					
München	568 km																					
Amsterdam	1.310 km																					
Varšava	1.021 km																					
Beč	358 km																					
Sarajevo	414 km																					
Rim	924 km																					
Bruxelles	1.272 km																					
Beograd	408 km																					

Geografska obilježja (reljef, planine, rijeke i dr.)	Sela i zaseoci općine Marija Bistrica smješteni su na brežuljcima sjeveroistočnog obronka Medvednice, prevladava valovit reljef. Viši dijelovi općine dosežu 400-500 metara koji su dio planine Medvednice. Osim nje pod područje općine spada i Zagorsko gorje koje čine vinogradi, voćnjaci i šume. Kroz Mariju Bistricu teče pritok rijeke Krapine, potok Bistrica. Ostala vodena tijela su potoci Žitomirka i potok Pinja.	
Klimatska obilježja (prosječni broj sunčanih dana, količina padalina, prosječne sezonske temperature)	Na području općine Marija Bistrica prevladava kontinentalno - humidni tip klime koji karakteriziraju umjereno topla ljeta, dosta kišovite i hladne zime. Najveće temperature zraka koje prelaze 30°C zabilježene su u lipnju, srpnju i kolovozu, a minimalne godišnje temperature zraka zabilježene su u siječnju, veljači, ožujku i prosincu. Samo tri mjeseca (lipanj, srpanj, kolovoz) nemaju negativnih temperatura. Česte i obilne kiše javljaju se u svibnju, lipnju i srpnju, a najmanje oborina je u veljači i ožujku. Krapinsko-zagorska županija je područje kontinentalnog oborinskog režima sa čestim i obilnim kišama u svibnju, lipnju i srpnju tj. u toku vegetacijskog perioda. Drugi oborinski maksimum je u studenom dok je najmanje oborina u mjesecu veljači i ožujku. Tijekom cijele godine postoji mogućnost pojave magle. Od vjetrova najučestaliji su zapadni i istočni vjetrovi. Maksimalne jačine vjetra kreću se od 6-9 Bofora, a najjači vjetrovi javljaju se od kasne jeseni do početka proljeća.	
Broj stalnih stanovnika (procjena 2024.)*	5.452	5.430

Slika 2. Općinski trg u Mariji Bistrici (Izvor: TZO Marija Bistrica)

Broj turista (po zemlji porijekla, demografska obilježja i dr.)	2024.			2025.				
	Dolasci	Noćenja		Dolasci	Noćenja			
	Domaći	6.212	9.574	Domaći	4970	8.617		
	Strani	8.060	11.517	Strani	6448	10.365		
	Ukupno	14.272	21.091	Ukupno	11.418	18.982		
	Država			Država				
	Dolasci	Noćenja		Dolasci	Noćenja			
	Hrvatska	6.212	9.574	Hrvatska	4.970	8.617		
	Koreja	2.426	2.447	Koreja	1.941	2.202		
	Poljska	2.094	2.242	Poljska	1.675	2.018		
	Njemačka	433	1.585	Njemačka	346	1427		
	Tajvan	709	870	Tajvan	567	783		
	Ostale azijske zemlje	789	795	Ostale azijske zemlje	631	716		
	Izrael	152	525	Izrael	122	473		
	SAD	89	314	SAD	71	283		
	Austrija	129	273	Austrija	103	246		
	Kina	187	253	Kina	150	228		
Ostale	1.052	2.213	Ostale	842	1.992			
Ukupno	14.272	21.091	Ukupno	11.418	18.982			
Prosječna duljina boravka	1,48 dana			1,70 dana				
Turistički kapaciteti (po vrstama, po kvaliteti)	Vrsta smještaja	Objekti	Smještajne jedinice	Ležaji	Vrsta smještaja	Objekt i	Smještajne jedinice	Ležaji
	HOTEL	1	65	114	HOTEL	1	65	114
	KAMP				KAMP			
	PANSION				PANSION			
	KUĆA ZA ODMOR	7	16	42	KUĆA ZA ODMOR	9	21	56
	RURALNA KUĆA ZA ODMOR (na OPG-u)	3	6	14	RURALNA KUĆA ZA ODMOR (na OPG-u)	3	6	14
	APARTMAN	2	2	5	APARTMAN	2	2	5
	SOBA (objekti)	6	12	29	SOBA (objekti)	7	19	43
	Ukupno	19	101	204	Ukupno	22	113	232
	Ugostiteljski sadržaji	Restoran „Bistrica“ Restoran „Academia“ Vinarija „Micak“ Bistro i pizzeria “Bistrica” Bistro – noćni bar “Mladost”						

	Ugostiteljstvo "Haustor" Restoran & Caffe bar "Villa Vladimir" Restoran "Dobro nam došel prijatelj" "Debelko" fast food restaurant Hipokrat Taste Lab K Lazancu (kiosk)	
Najpopularnije turističke atrakcije	Povijesna cjelina Marija Bistrica Najpopularnije turističke atrakcije u Mariji Bistrici vezane su za vjerski turizam i to su: Svetište Majke Božje Bistričke, Kip Majke Božje Bistričke, Bistrička Kalvarija, Karmel Majke Božje Bistričke i blaženog Alojzija Stepinca, mjesto blagoslova Pape Ivana Pavla II., Zvonosvir Hodočasnički putevi Dvorac Hellenbach, Biciklističke rute Planinarske staze (planinarska obilaznica Za dušu i tiele) Centar za posjetitelje u Mariji Bistrici (Tradicijski obrti s područja Marije Bistrice) Park drvenih skulptura Marija Bistrica (Tradicijske drvene skulpture) Manifestacije Ljeto u Mariji Bistrici Advent u Mariji Bistrici Vjerska događanja od Bijele nedjelje u travnju do Zahvalnice krajem listopada Drvene dječje igračke Tradicija pravljenja licitara	
Glavni turistički proizvodi:	Vjerski/hodočasnički turizam Kulturni turizam Aktivni odmor	Vjerski/hodočasnički turizam Kulturni turizam Aktivni odmor
Broj posjetitelja vjerskog turizma	770.000	810.000 (procjena)
Prostor – turističke zone i površine	T - ugostiteljsko-turistička namjena 34,9 ha	T - ugostiteljsko-turistička namjena 34,9 ha

Turistička infrastruktura (kongresni kapaciteti, pješačke/planinarske/biciklističke staze, plaže i dr.	Centar za posjetitelje u Mariji Bistrici (Tradicijski obrti s područja Marije Bistrice) Park drvenih skulptura Marija Bistrica (Tradicijske drvene skulpture) Bike odmorište Marija Bistrica, Hum Bistrički Bike odmorište Marija Bistrica Bike odmorište Marija Bistrica, Globočec Biciklistička ruta 317 Marija Bistrica-Podgorje Bistričko Biciklistička ruta 318 Marija Bistrica Biciklistička ruta 319 Globočec-Poljanica-Sušobreg Biciklistička ruta 320 Tugonica-Poljanica Biciklistička ruta 316 "4 kapelice" Biciklistička ruta 321 Selnica Planinarska obilaznica Za dušu i tiele Mirko Fulir Camino Hrvatsko Zagorje, pješačka staza
---	---

*DZS, gradovi u statistici

3. Analiza stanja

3.1. Turistički proizvodi i usluge

Razvoj turizma u Mariji Bistrici temelji se na tri glavna turistička proizvoda: vjerski turizam, kulturni turizam i aktivni odmor.

Vjerski turizam je jedan od najstarijih oblika turizma, koji se razvio iz hodočašća, i podrazumijeva posjet važnim religijskim lokalitetima pri čemu glavni motiv putovanja čini zadovoljenje vjerske potrebe. Uključuje putovanja potaknuta duhovnim potrebama, hodočašćima i obilascima svetih lokacija, kao i zanimanjem za religijsku tradiciju, sakralnu arhitekturu i običaje.

Svetište u Mariji Bistrici datira kao nacionalno svetište još od 1715. godine, a 1971. godine proglašeno je Hrvatskim nacionalnim svetištem Majke Božje Bistričke. Najposjećenije je Marijansko svetište u Republici Hrvatskoj, a najveći broj hodočasnika je zabilježen 2016. godine - nešto više od milijun hodočasnika. Nakon drastičnog pada u 2020. godini zbog pandemije uzrokovane virusom COVID 19, bilježi se kontinuirani rast broja hodočasnika koji je sada na razini oko 800.000 godišnje.

Jedan od najbrže rastućih segmenata globalne turističke industrije je kulturni turizam zahvaljujući sve većem interesu turista za autentična iskustva i razumijevanje kulturnih raznolikosti. Trendovi u kulturnom turizmu pokazuju rast interesa za autentične, personalizirane i doživljajne aktivnosti, poput sudjelovanja u lokalnim radionicama, degustacije tradicionalnih jela te neposrednog druženja s domaćim stanovništvom. Naglasak se sve više stavlja na digitalnu prezentaciju kulturnih sadržaja, održivi razvoj, zaštitu lokalnog identiteta i aktivno uključivanje zajednice u oblikovanje turističke ponude.

Marija Bistrica ima bogatu kulturno-povijesnu baštinu koja se temelji na povijesnoj cjelini Marije Bistrice, Hrvatskom nacionalnom svetištu Majke Božje Bistričke, umijeću izrade drvenih tradicijskih dječjih igračaka i tradiciji pravljenja licitara upisanih na UNESCO-vu Reprezentativnu listu nematerijalne baštine čovječanstva. Osim u Centru za posjetitelje u Mariji Bistrici, umijeće izrade drvenih tradicijskih dječjih igračaka je predstavljeno i u obliku predimenzioniranih drvenih igračaka – konj, leptir i tamburica, što je dodatna turistička atrakcija. **Tradicijski obrti** su razvijeni na području Marije Bistrice te je proizvodnja lokalnih proizvoda, poput medenjaka, licitara i drvenih igračaka prepoznatljiva i usko vezana uz ponudu promociju Marije Bistrice, a time i snažan potencijal daljnjeg razvoja.

Zahvaljujući sve većem interesu za zdrav, aktivan život i boravak u očuvanoj prirodi tijekom cijele godine raste popularnost **aktivnog odmora**. U aktivni odmor se između ostalog ubrajaju planiranje, *trekking*, biciklizam (cestovni i brdski), trčanje i *trail* trčanje, penjanje (sportsko i alpinizam), nordijsko hodanje, jahanje, *off-road* aktivnosti (quad, buggy). Marijanski hodočasnički put, šest biciklističkih ruta, planinarska obilaznica Za dušu i tiele Mirko Fulir te najnovija pješačka staza Camino Hrvatsko Zagorje pružaju dobar temelj za daljnji razvoj aktivnog odmora za sve one koji žele uživati u netaknutoj prirodi, čistom zraku i kulturnim znamenitostima.

Slika 3. Primjer predimenzionirane drvene igračke

Izvor: TZO Marija Bistrica

3.1.1. Smještaj

Analiza komercijalnih smještajnih kapaciteta i fizičkog turističkog prometa na prostoru Turističke zajednice Marije Bistrice napravljena je temeljem podataka dostupnih iz sustava eVisitor i podataka dostavljenih od TZO Marija Bistrica.

Pregled turističkog prometa izrađen je za razdoblje 2022.-2024. godina s obzirom da su turistički rezultati u 2020. i 2021. godini bili pod utjecajem krize nastale kao posljedica pandemije uzrokovane COVID-19 virusom.

Hotel Kaj najznačajniji je smještajni objekt u Mariji Bistrici. Raspolaze s nešto više od 71% ležajeva na području Marije Bistrice, a u 2024. godini u smještajnim kapacitetima Hotela Kaj realizirano je 86% ukupnih noćenja u destinaciji.

Hotel Kaj ima kategorizaciju 4*, četiri objekta iz kategorije objekti u domaćinstvu ima 4*, 10 ih ima 3*, a četiri objekta 2*. Hotelski smještaj u destinaciji Marija Bistrica je na razini 4 zvjezdice, a u objektima u domaćinstvu prevladava smještaj na razini 3*.

Slika 4. Hotel Kaj****

Izvor: www.hotelkaj.hr

Tijekom 2025. godine se otvara hodočasnički centar u kojem će se moći smjestiti do stotinjak hodočasnika.

Tablica 2. Struktura smještajnih kapaciteta (2024. godina)

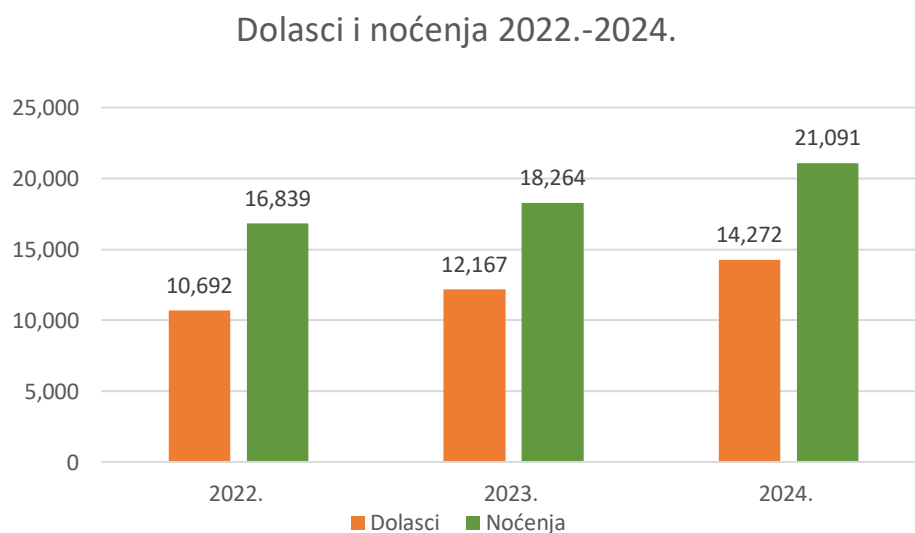
Vrsta smještaja	Objekti	Smještajne jedinice	Ležaji
HOTEL	1	65	114
KAMP	0	0	0
PANSION	0	0	0
KUĆA ZA ODMOR	7	16	42
RURALNA KUĆA ZA ODMOR (na OPG-u)	3	6	14
APARTMAN	2	2	5
SOBA (objekti)	6	12	29
Ukupno	19	101	204

U razdoblju od 2022. – 2024. godine zabilježen je porast broja dolazaka i noćenja, uz napomenu da je porast dolazaka veći u odnosu na noćenja, što direktno utječe na prosječnu duljinu boravka. Prosječna duljina boravka u destinaciji je bila 1,48 dana u 2024. godini te ima tendenciju pada u posljednje tri godine.

Tablica 3. Dolasci i noćenja 2022. – 2024.g.

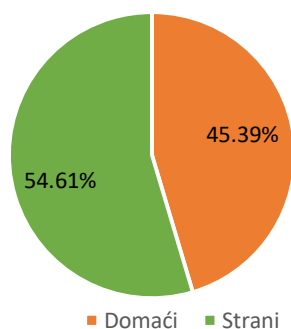
	2022.	2023.	% promjene	2024.	% promjene
Dolasci	10.692	12.167	13,80%	14.272	17,30%
Noćenja	16.839	18.264	8,46%	21.091	15,48%

Grafikon 1. Dolasci i noćenja u razdoblju 2022.-2024.

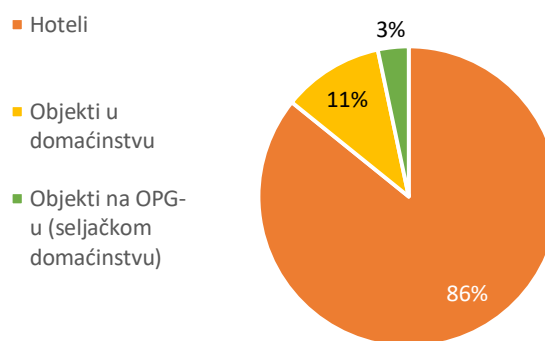

Grafikon 2. Struktura noćenja u 2024.g. – domaći i strani gosti i noćenja po vrsti smještaja

Noćenja - udio domaćih i stranih gostiju 2024.

Noćenja po vrsti smještaja

Tablica 4. Dolasci i noćenja u destinaciji u 2024.g.

2024.	Dolasci	Noćenja
Domaći	6.212	9.574
Strani	8.060	11.517
Ukupno	14.272	21.091

Što se tiče popunjenosti prema vrsti smještajnih kapaciteta, u razdoblju od 2022. do 2024. godine hotel Kaj ima najveći udio, u ukupnim noćenjima u 2024. godini ima 85,80%, a udio obiteljskog smještaja se kreće oko 14%.

Tablica 5. Popunjenost smještajnih kapaciteta po vrsti 2022.-2024.

Vrsta objekta	2022. noćenja ukupno	udio %	2023. noćenja ukupno	udio %	2024. noćenja ukupno	udio %
Hoteli	14.914	88,57%	16.633	91,07%	18.097	85,80%
Objekti u domaćinstvu	1.462	8,68%	1.241	6,79%	2.296	10,89%
Objekti na OPG-u (seljačkom domaćinstvu)	463	2,75%	390	2,14%	698	3,31%
Svi objekti	16.839	100,00%	18.264	100,00%	21.091	100,00%

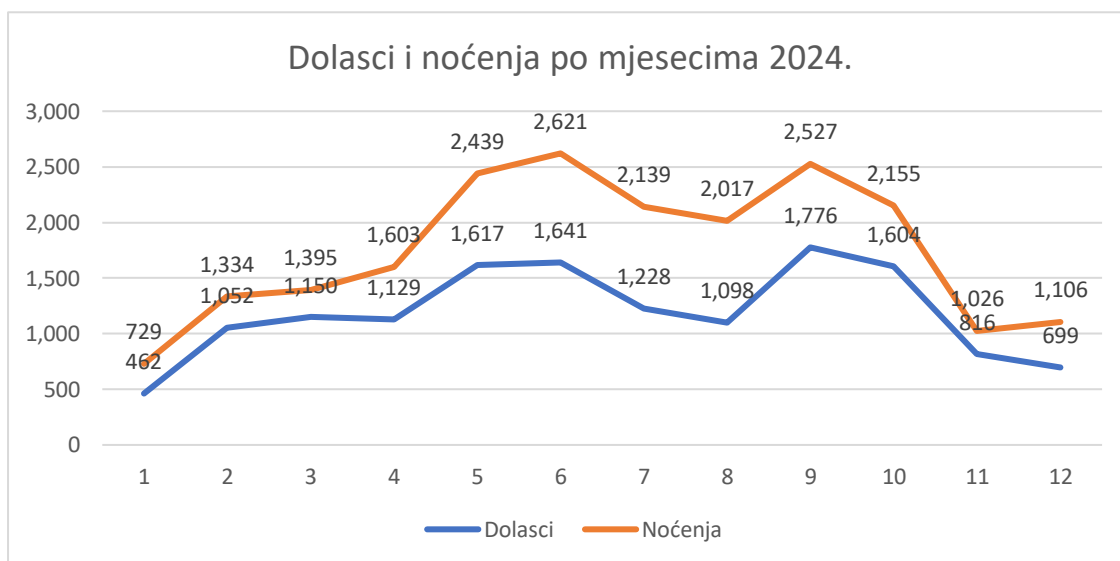
Tablica 6. Sezonalnost - Dolasci i noćenja po mjesecima u 2024. godini

Datum	Dolasci ukupno	%	Datum	Noćenja ukupno	%
2024/01	462	3,24%	2024/01	729	3,46%
2024/02	1.052	7,37%	2024/02	1.334	6,32%
2024/03	1.150	8,06%	2024/03	1.395	6,61%
2024/04	1.129	7,91%	2024/04	1.603	7,60%
2024/05	1.617	11,33%	2024/05	2.439	11,56%
2024/06	1.641	11,50%	2024/06	2.621	12,43%
2024/07	1.228	8,60%	2024/07	2.139	10,14%
2024/08	1.098	7,69%	2024/08	2.017	9,56%
2024/09	1.776	12,44%	2024/09	2.527	11,98%
2024/10	1.604	11,24%	2024/10	2.155	10,22%
2024/11	816	5,72%	2024/11	1.026	4,86%
2024/12	699	4,90%	2024/12	1.106	5,24%

Analizom sezonalnosti noćenja zaključuje se kako se u razdoblju od svibnja do listopada ostvarilo 65,90% noćenja, a u razdoblju od studenog do travnja 34,10% noćenja.

Uspoređujući obrazac sezonalnosti s drugim destinacijama, posebice obalnim, može se zaključiti da je krivulja noćenja relativno ravnomjerno raspoređena tijekom godine.

Grafikon 3. Dolasci i noćenja po mjesecima u 2024. godini

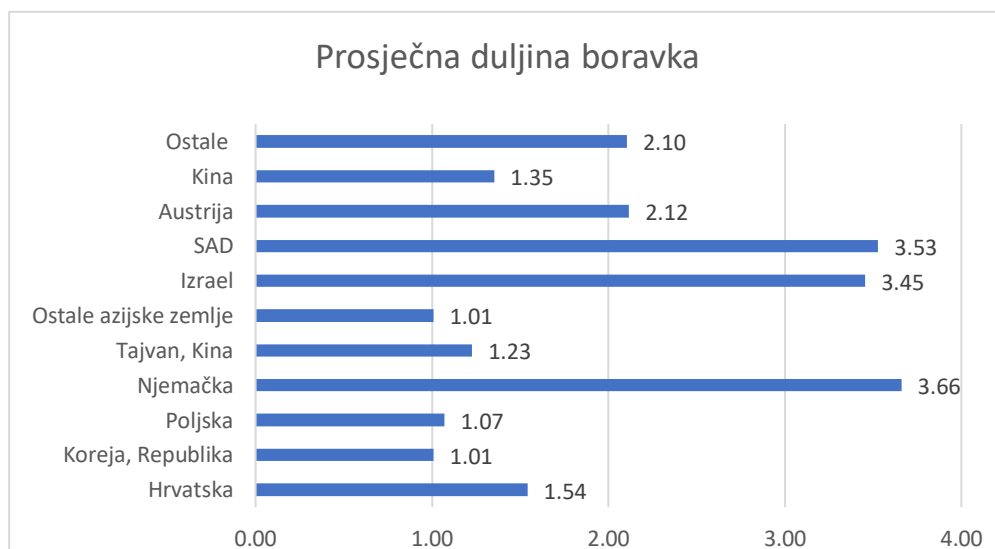
Ključna tržišta

U 2024. godini u ukupnom broju noćenja turisti iz Hrvatske imaju udio od 45%, slijede turisti iz Republike Koreje s udjelom od 12%, zatim Poljaci s 11%, Nijemci s 8 % te turisti iz Kine i Tajvana s 4% kao i turisti iz ostalih azijskih zemalja.

Tablica 7. Emitivna tržišta u 2024. godini

Država	Dolasci	Noćenja	Udio noćenja
Hrvatska	6.212	9.574	45%
Koreja, Republika	2.426	2.447	12%
Poljska	2.094	2.242	11%
Njemačka	433	1.585	8%
Tajvan, Kina	709	870	4%
Ostale azijske zemlje	789	795	4%
Izrael	152	525	2%
SAD	89	314	1%
Austrija	129	273	1%
Kina	187	253	1%
Ostale	1.052	2.213	10%
Ukupno	14.272	21.091	100%

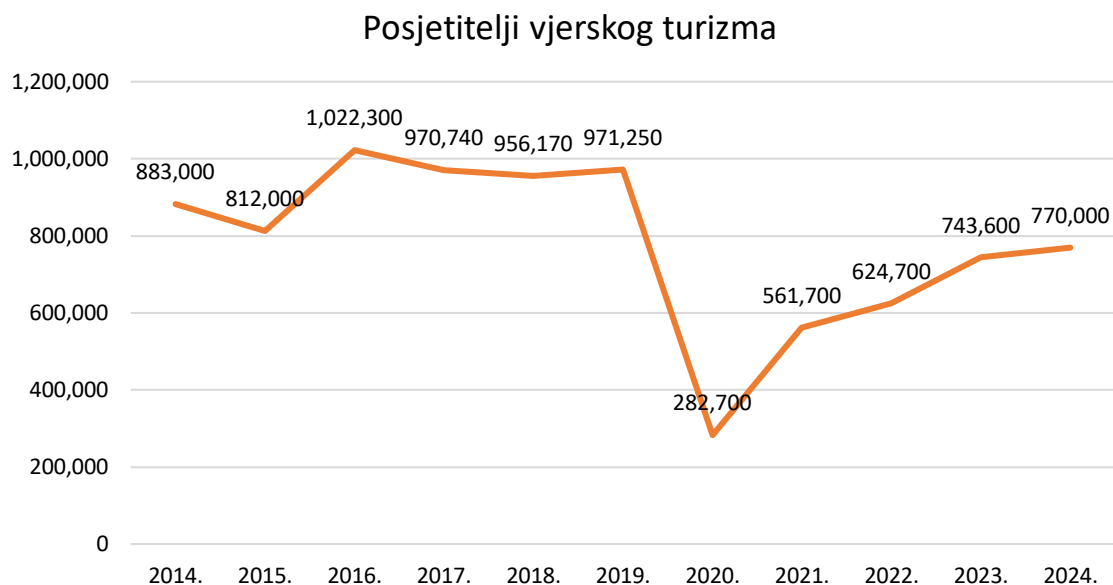
Grafikon 4. Prosječna duljina boravka po državama

Marija Bistrica, kao najveće hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, privlači veliki broj hodočasnika, koji su u najvećoj mjeri jednostavni posjetitelji.

Nakon drastičnog pada u 2020. zbog pandemije uzrokovane COVID-19 virusom, broj hodočasnika kontinuirano raste, iako još nisu dostignute brojke iz pretpandemijskog razdoblja.

Grafikon 5. Posjetitelji vjerskog turizma po godinama 2014-2024

U 2024. godini Mariju Bistricu posjetilo je 770.000 hodočasnika; podaci odakle hodočasnici dolaze i koja im je dobna struktura nisu dostupni.

3.1.2. Ugostiteljstvo

Od ugostiteljskih objekata u Mariji Bistrici izdvajaju se:

Restoran Bisticza u sklopu hotela Kaj, otvoren je cijele godine, ima unutrašnji kapacitet od 300 gostiju, te 150 gostiju na vanjskoj terasi. Prikladan je za održavanje svih vrsta domjenaka i svadbenih svečanosti.

Restoran Dobro nam došao prijatelj, otvoren cijele godine, ima unutrašnji kapacitet od 230 gostiju i još 220 mjesta na terasama. Od usluga nude organizaciju svadbenih svečanosti, maturlnih zabava, ručkova, banketa, rođendana, jutarnjih gableca te cateringa.

Vinarija Micak i njen restoran Klet Zagorski Dvori može ugostiti do 250 ljudi. Radi isključivo po dogovoru, potrebna je najava i rezervacija. U ponudi imaju menije, te hladna i topla predjela, juhe, jela po narudžbi i jela s roštilja. Vinarija nudi širok asortiman vina te sokova i toplih napitaka. Vinarija ima svoj parking te je pristupačna za osobe s invaliditetom.

Bistro i pizzeria Bistrica, otvoreni cijele godine, imaju kapacitet od 65 gostiju, vanjsku terasu, pristupačan je za osobe s invaliditetom. Na meniju se mogu pronaći razne vrste pizza kao i jela s roštilja, tjestenine, rižoto, nekoliko ribljih jela, priloga i salata.

Restoran & Caffè bar Villa Vladimir, otvoren cijele godine, raspolaže sa tri sale, kapaciteta 25, 40 i 200 osoba. U ponudi su zastupljena jela iz svih krajeva Hrvatske.

Restoran Hipokrat Taste Lab, otvoren cijele godine, spaja tradiciju i suvremeni dizajn. Restoran nudi ukusna zagorska jela s modernim pomakom.

Slika 5. Restoran Hipokrat Taste Lab

Izvor: <https://www.facebook.com/hipokrattastelab/>

Bistro – noćni bar Mladost, otvoren cijele godine, ima kapacitet od 80 mjesta unutra te 80 mjesta na vanjskoj terasi. U ponudi jela imaju domaću juhu, nekoliko ribljih i gotovih jela, jela po narudžbi i jela s roštilja.

Debelko fast food restaurant, otvoren je svaki dan, ima vanjsku terasu i parking te je pristupačan je za osobe s invaliditetom. U ponudi imaju kebab, burgere, jela s roštilja i pizze.

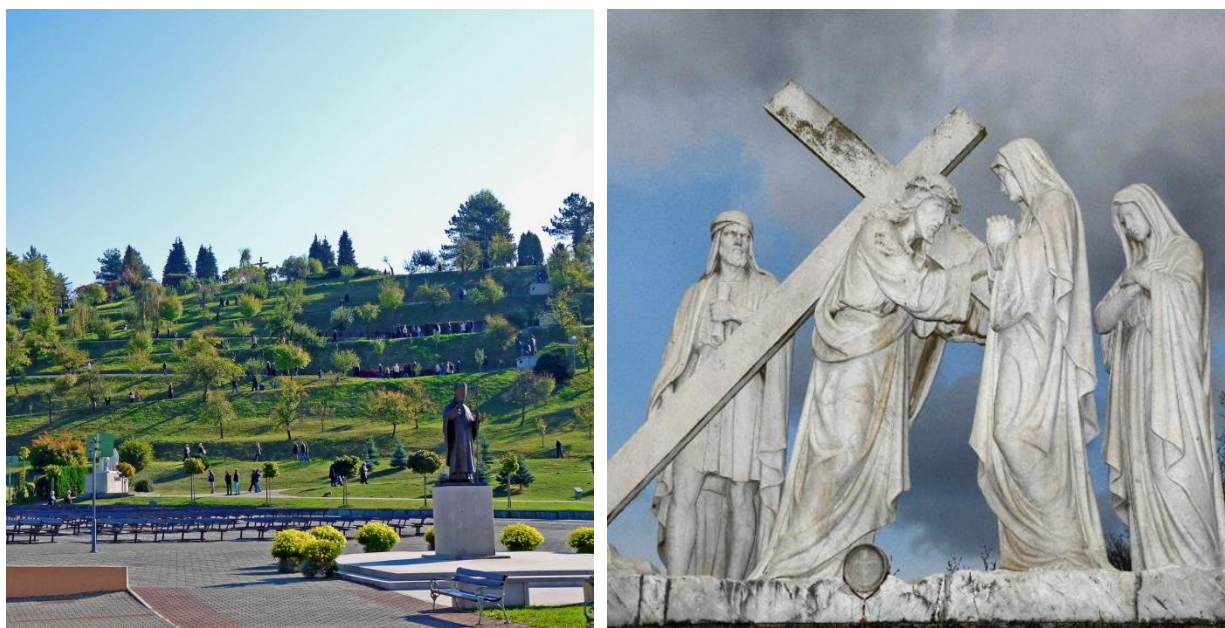
Ugostiteljstvo Haustor nalazi se na glavnom općinskom trgu, otvoreno je svakodnevno, ima veliku terasu te nudi bogatu ponudu pića.

Ugostiteljske usluge K Lazancu rade za vrijeme hodočasničke sezone u Mariji Bistrici. Poslužuju izbor domaće hrane poput kobasica i tradicionalno odojka, kotlovinu i ostale domaće specijalitete i pića, u zatvorenom prostoru i na terasi.

3.1.3. Turističke atrakcije

Povijesna cjelina Marije Bistrice primjer je nekadašnjega feudalnog trgovišta koje je očuvalo svoja prostorna obilježja i karakterističnu građevnu strukturu, u okviru povijesne matrice definirane središnjim trgom i prilaznim ulicama. Izuzev dominantne strukture graditeljskoga sklopa nacionalnog svetišta Majke Božje, arhitektonsku strukturu povijesne jezgre čine nizovi malogradske arhitekture druge polovice 19. i početka 20. stoljeća te primjeri drvene tradicijske arhitekture.

Slika 6. Bistrička kalvarija

Izvor: www.viatica-travel.hr, www.hkm.hr

Hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke - Bazilika Majke Božje Bistričke nalazi se na povišenu položaju u središtu Marije Bistrice. Današnji izgled zdanja, u kojem se u duhu historicizma spajaju oblici gotike, baroka, firentinske i njemačke renesanse, nastao je proširenjem starije crkve i obnovom koju je vodio Hermann Bollé od 1879. godine. Osim jednobrodne crkve okružene cinktorom u koji je uklopljen župni dvor, tu su i kapele sv. Petra, sv. Katarine i sv. Josipa na prostoru pred crkvom te Crkva na otvorenom bl. Alojzija Stepinca.

Bistrička kalvarija – nalazi se preko puta Bazilike Majke Božje Bistričke, petnaest postaja Križnog puta postavljeno je u dvije faze u razdoblju od 1943. do 1990. godine. Glavna značajka kiparskih radova izvedenih na Kalvariji u drugoj fazi obnove jest činjenica da svi nose autorski potpis. U cjelini gledano, kiparski kompleks Kalvarije djelo je kolektivnog autorstva, u kojem su sudjelovali naši poznati kipari - Ante Orlić, Marija Ujević, Stanko Jančić, Krunoslav Bošnjak, te Ante Starčević i Josip Poljan.

Zvonosvir - nalazi se u blizini Crkve na otvorenom Blaženog Alojzija Stepinca; metalna konstrukcija u vizuri hrasta, sastavljena od 23 velika i mala zvona čiji se zvuk može čuti svaki dan.

Marijanski hodočasnički put – obnovljeni drevni putevi hodočasnika koji ponajprije povezuju slovenska i hrvatska Marijina svetišta, a Marija Bistrica upija sve hodočasničke puteve.

Stepinčev put - staza obilježena smjerokazima, koja kreće od Krašića preko Zagreba, Marije Bistrice sve do Lepoglave.

Slika 7. Hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke

Izvor: www.svetiste.mbb.hr

Camino Hrvatsko Zagorje - 56 kilometara duga ruta kroz Hrvatsko Zagorje, koja vodi od Lepoglave do Marije Bistrice, nudi sve elemente koje ljubitelji prirode i povijesti mogu poželjeti – od netaknute prirode, zelenih prostranstava i čistog zraka, do termalnih izvora, muzeja, dvoraca i vinskih cesta. Ruta je osmišljena kao idealno odredište za sve koji žele uživati u prirodnom okruženju i kulturnim znamenitostima.

Planinarske staze

Planinarska obilaznica Za dušu i tiele (ujedno i *trail* ruta)

Biciklističke rute

Biciklistička ruta 316 4 kapelice

Biciklistička ruta 317 Marija Bistrica – Podgorje Bistričko

Biciklistička ruta 318 Marija Bistrica

Biciklistička ruta 319 Globočec – Poljanica – Sušobreg

Biciklistička ruta 320 Tugonica - Poljanica Bistrička

Biciklistička ruta 321 Selnica

Drvene dječje igračke

Tradicijski proizvodi Hrvatskoga zagorja čiji se način izrade prenosio iz generacije na generaciju i zadržao do danas. Izrada i živopisne boje, a posebice žuta tradicionalne su i prepoznatljive za drvene igračke. Umijeće izrade drvenih tradicijskih dječjih igračaka s područja Hrvatskog zagorja uvršteno je na UNESCO-vu Reprezentativnu listu nematerijalne baštine čovječanstva 2009. godine.

Licitarstvo

Licitari su šareno ukrašeni kolačići od medenoga tijesta. Tradicionalno su žarko crvene boje, a proizvode se u različitim oblicima i veličinama. Tradicija pravljenja licitara je upisana na UNESCO-vu Reprezentativnu listu nematerijalne baštine čovječanstva 2010. godine.

Ostali stari zanati

Medičarstvo - Medičari ručno izrađuju niz proizvoda (medenjaci, gvirč, medica, svijeće, zavjetne figure i licitari raznih oblika i boja) čiji su osnovni sastojci med, medena saća i vosak.

Lončarstvo - Lončarstvo je umijeće pravljenja posuda i sličnih predmeta od gline. Lončarski proizvodi prvobitno su se koristili u kućanstvu kao uporabni predmeti, a u današnje vrijeme upotrebljavaju se sve više kao suveniri.

Radionice starih zanata (radionice izrade licitara, radionice izrade drvenih igračaka, radionice izrade proizvoda od gline)

U Mariji Bistrici ima 15 obrta koji se bave starim zanatima.

Centar za posjetitelje Marija Bistrica posvećen je očuvanju tradicijskih umijeća svjetski prepoznate kulturne baštine – dječjih drvenih igračaka i licitara uvrštenih na UNESCO-vu Reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine čovječanstva.

Park drvenih skulptura Marija Bistrica je nastao kao rezultat rada kolonija drvorezbara, smješten je na turističkoj cesti Vinski Vrh, 500 metara od glavnog trga u Mariji Bistrici, a broji preko 100 skulptura, većinom usmjerene na sakralne sadržaje.

Slika 8. Licitarstvo u Mariji Bistrici

Izvor: www.tz-marija-bistrica.hr

Manifestacije

Vincekovo u Mariji Bistrici – tradicionalna manifestacija koja označava početak radova u vinogradu, a vinogradari mole Sv. Vinka za bolji urod o ovoj godini te da im čuva vinograd od zime, mraza, kiše, tuče, bolesti, štetnika i od svega drugog što vinogradu može naštetiti.

Bistrički fašinek – pretvara Mariju Bistricu u mjesto kostimiranog veselja i plesa za djecu i odrasle tijekom veljače.

Ljeto u Mariji Bistrici - bogat program raznih događanja ispunjen glazbom, zabavom i druženjem uz nastupe poznatih izvođača (Vikend zabave i sporta, Planinarskom obilaznicom oko Marije Bistrice, Bistrička noć, Trail Za dušu i tiele – Mirko Fulir itd.)

Advent u Mariji Bistrici - spoj je tradicije, duhovnosti, zabave te bogate kulturne i eno-gastro ponude. Koncipiran kroz četiri tematska vikenda, a svi su dobrodošli u mjesto gdje advent ima dušu!

Vjerska događanja

U Mariju Bistricu se hodočasti od 1684. godine. Svake godine okupi se od 700.000 do 1.000.000 vjernika na pedesetak stalnih hodočašća koja traju od Bijele nedjelje u travnju, do Zahvalnice krajem listopada. Vjerske svetkovine – proštenja – odraz su tradicionalnih običaja Hrvatskog zagorja.

Slika 9. Motiv s Adventa u Mariji Bistrici (Izvor: TZO Marija Bistrica)

3.1.4. Turističke usluge

U Mariji Bistrici nema registriranih turističkih agencija. Turistička agencija Sttube iz Stubičkih Toplica organizira izlete i programe na području Marije Bistrice.

Usluge turističkog vođenja pružaju dva turistička vodiča, a postoji i jedan pružatelj taxi usluga.

3.2. Analiza resursne osnove

Resursna osnova je važna za razvoj turizma na području Marije Bistrice, sastoji se od raznih turističkih atrakcija, kulturne i prirodne baštine, raznih aspekata kulturnog života, lokalne kuhinje, proizvoda s oznakom izvornosti i sl.

3.2.1. Kultura i baština

Materijalna kulturna baština Općine Marija Bistrica obuhvaća nepokretna i pokretna kulturna dobra koja su od povijesnog, umjetničkog, arhitektonskog i kulturnog značaja. Prema kategorizaciji Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, materijalna kulturna baština uključuje dobra popisana u sljedećoj tablici.

Tablica 8. Popis materijalne kulturne baštine

Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Naselje	Vrsta kulturnog dobra	Pravni status
Z-2306	Dvorac Hellenbach	Marija Bistrica, Kolodvorska cesta 104	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
Z-2361	Crkva sv. Marije Bistričke	Marija Bistrica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
Z-6922	Kameni spomenik arkandela Rafaela s malim Tobijom	Marija Bistrica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
Z-4106	Kapela Majke Božje	Poljanica Bistrička	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
Z-2363	Kapela sv. Ladislava	Podgorje Bistričko	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
Z-3518	Kapela sv. Marije Magdalene	Hum Bistrički	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
Z-2490	Kapela sv. Roka	Tugonica	Nepokretno pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
Z-3036	Kulturno-povijesna cjelina Luči Breg	Podgorje Bistričko	Kulturno-povijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro

Z-6832	Kulturno-povijesna cjelina Marije Bistrice	Marija Bistrica	Kulturno-povijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
Z-4108	Župna crkva sv. Andrije	Laz Bistrički	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

Nematerijalna kulturna dobra

Z-3618	Tradicijsko lončarstvo na području sjeverozapadne Hrvatske	Globočec	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
---------------	--	----------	---------------	--------------------------

Umijeće izrade drvenih tradicijskih dječjih igračaka s područja Hrvatskog zagorja uvršteno je na UNESCO-vu Reprezentativnu listu nematerijalne baštine čovječanstva 2009. godine, te je na Listi zaštićenih dobara nematerijalne baštine u Registru kulturnih dobara Republike Hrvatske.

Tradicija pravljenja licitara je upisana na UNESCO-vu Reprezentativnu listu nematerijalne baštine čovječanstva 2010. godine.

Slika 10. Drvene igračke iz Marije Bistrice

Izvor: TZO Marija Bistrica

Iako u Mariji Bistrici postoji Centar za posjetitelje na temu tradicijskih obrta, ova bi se tema mogla i trebala atraktivnije obraditi i prezentirati i u tom smislu se planira Interpretacijski centar drvenih dječjih igračaka i licitara u Mariji Bistrici za koji je napravljeno idejno rješenje.

Vjerska događanja

U Mariju Bistricu se hodočasti od 1684. godine. Svake godine okupi se od 700.000 do 1.000.000 vjernika na pedesetak stalnih hodočašća koja traju od Bijele nedjelje u travnju, do Zahvalnice krajem listopada. Vjerske svetkovine – proštenja – odraz su tradicionalnih običaja Hrvatskog zagorja.

Lokalna kuhinja i zaštićeni proizvodi

Zbog posebnosti svojeg zemljopisnog položaja, bogate kulture te tradicije i običaja Zagorje posjeduje veliki broj autohtonih prehrambenih proizvoda koji su zbog svoje kvalitete i posebnosti prepoznatljivi u Hrvatskoj te Europi i neizostavni su dio zagorske gastronomске ponude.

Tako su Zagorski puran, Zagorski bagremov med, Zagorski mlinci i Zagorski štrukli / Zagorski štrukliji registrirani kao zaštićena oznaka izvornosti ili zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla na razini Europske unije.

3.2.2. Priroda i okoliš

Prirodnu baštinu općine Marija Bistrica karakteriziraju živopisni, slikoviti zagorski bregi s bogatom i raznolikom florom i faunom.

Park uz dvorac Hellenbach je zaštićen spomenik parkovne arhitekture.

Općini pripada i dio površine Parka prirode Medvednica, točnije južni dio podno Sv. Mateja. Park prirode Medvednica proteže se na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije i Krapinsko-zagorske županije i obuhvaća 17.938 ha.

3.3. Analiza javne turističke infrastrukture

Javna turistička infrastruktura definirana je Pravilnikom o javnoj turističkoj infrastrukturi (NN 126/21). To je infrastruktura koja izravno ili neizravno utječe na razvoj turizma i turističke ponude u funkciji dodane vrijednosti turističkih sadržaja. Može biti primarna i sekundarna.

3.3.1. Primarna turistička infrastruktura

Primarna infrastruktura izravno utječe na razvoj turizma i turističke ponude. U Mariji Bistrici postoji sljedeća primarna javna turistička infrastruktura:

Centar za posjetitelje u Mariji Bistrici (Tradicijski obrti s područja Marije Bistrice)

Park drvenih skulptura Marija Bistrica (Tradicijske drvene skulpture)

Bike odmorište Marija Bistrica, Hum Bistrički

Bike odmorište Marija Bistrica

Bike odmorište Marija Bistrica, Globočec

Biciklistička ruta 316 "4 kapelice"

Biciklistička ruta 317 Marija Bistrica-Podgorje Bistričko

Biciklistička ruta 318 Marija Bistrica

Biciklistička ruta 319 Globočec-Poljanica-Sušobreg

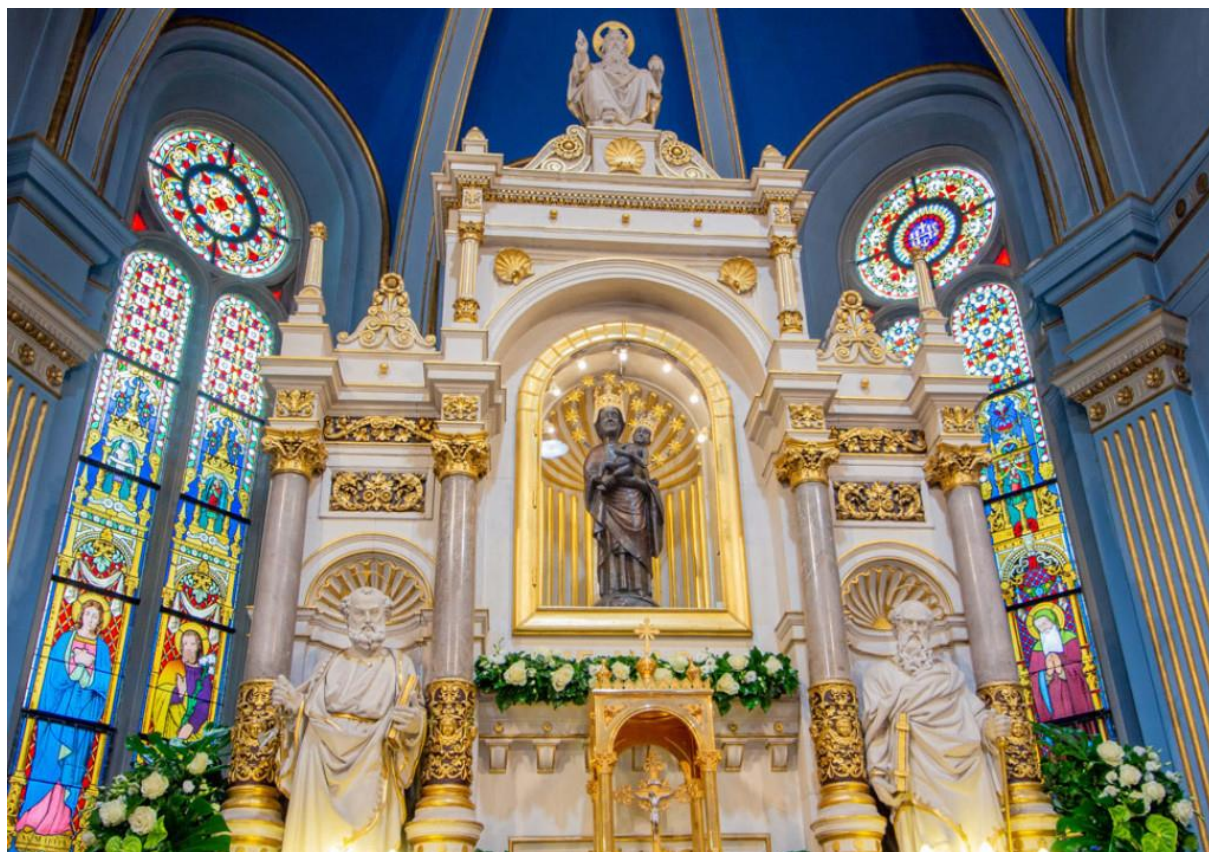
Biciklistička ruta 320 Tugonica-Poljanica

Biciklistička ruta 321 Selnica

Planinarska staza Za dušu i tiele Mirko Fulir

Camino Zagorje, pješačka staza

Slika 11. Oltar crkve u Nacionalnom svetištu Majke Božje Bistričke

Izvor: www.djos.hr

3.3.2. Sekundarna turistička infrastruktura

Sekundarna turistička infrastruktura je ona infrastruktura koja ne utječe izravno na razvoj turizma i samo je dijelom godine ili samo sporednom funkcijom u službi turizma.

U Mariji Bistrici postoji sljedeća sekundarna turistička infrastruktura:

Nogometno igralište

Multifunkcionalno betonsko igralište

Parkirališta:

Parking 1 – Podgorje Bistričko (iza hotela Kaj)

Parking 2 – Podgorje Bistričko 7 T

Parking 3 – Podgorje Bistričko 7 T (iza hotela Kaj)

Parkiralište Marija Bistrica – Podgorje Bistričko (iza hotela Kaj)

Parking ulica Kralja Tomislava

Parking 5 –Nova cesta 10

Parking 6 – Nova cesta 19

Parking 7 – ulica Ljudevita Gaja 18B

Parking 9 – ulica Ljudevita Gaja 18, podno crkve

Javni sanitarni čvorovi:

Sanitarni čvor- Marija Bistrica- Podgorje Bistričko (iza hotela Kaj)

Sanitarni čvor – ulica Ljudevita Gaja 18, podno crkve

Sanitarni čvor kod Crkve na otvorenom bl. Alojzija Stepinca

3.4. Analiza komunalne infrastrukture

Komunalna infrastruktura uključuje analizu:

- Energetske infrastrukture
- Telekomunikacijska infrastruktura i dostupnost interneta
- Vodoopskrbu i odvodnju
- Gospodarenje otpadom

Energetska infrastruktura

Na području Općine Marija Bistrica realizirana je relativno stara nadzemna mreža te je potrebna rekonstrukcija to jest proširenje i zamjena modernim i ekonomičnijim rješenjima.

Niskonaponska mreža (NNM) je većim dijelom nezadovoljavajućeg presjeka i tehničkog stanja, izvedena je uz postojeće prometnice, a jednim dijelom prolazi preko poljoprivrednih površina i ne zadovoljava razvoj naselja. U samom naselju Marije Bistrice manji dio NNM izvedena je djelomično podzemnim kabelima PP00 i PP00-A presjeka 35, 50, 95 i 150 mm².

Sukladno potrebama Općina provodi modernizaciju javne rasvjete u sklopu koje se zamjenjuju dotrajali električni vodovi modernom i ekonomičnom LED rasvjetom.

Na području Općine nalazi se magistralni plinovod Zabok-Ludbreg ON 500/50 te se koridoru istog planira izgradnju još jednog visokotlačnog, magistralnog plinovoda Zabok - Ludbreg. obuhvata, kojima upravlja Plinacro d.o.o.

Telekomunikacijska infrastruktura i dostupnost interneta

Na području općine Marija Bistrica postoji jedna jedinica poštanske mreže smještena u naselju Marija Bistrica za područje cijele općine, dvije međunarodne telefonske centrale.

Postojeći elektronički komunikacijski kapaciteti sastoje se od dvije UPS telefonske centrale, s pripadajućim elektroničkim komunikacijskim mrežama, te prijenosnim sustavom koji povezuje navedene centrale u telekomunikacijski sustav Hrvatske.

Općina Marija Bistrica aktivirala je WiFi mrežu s pristupom Internetu u sklopu projekta WiFi4EU. Inicijativa WiFi4EU program je potpore za omogućavanje besplatnog pristupa internetu u unutarnjim ili vanjskim javnim prostorima te su pristupne točke instalirane na sljedećim lokacijama: zgrada Općine, Turistička zajednica, Dom kulture, Donji Trg tzv. Obala te parkiralište na zaobilaznici.

U tijeku je zajednički projekt sedam jedinica lokalne samouprave od Velikog Trgovišća preko Zaboka, Orosavlja i Gupčevog Kraja do Marije Bistrice, s ciljem uvođenja širokopojasnog interneta putem HEP-ovih vodova. Ugovor je potpisan i realizacija se očekuje 2026. godine. Trenutačna pokrivenost širokopojasnim pristupom > 30Mbps u Mariji Bistrici kreće se od 35-55%. izvor bbzone.hakom.hr

Vodoopskrba i odvodnja

Za potrebe opskrbe vodom danas se koristi izvorišta vode za piće Stupa, Mrzljak i Hum. Vodom iz navedenih izvorišta opskrbljuju se potrošači na području naselja Marija Bistrica, Podgorje Bistričko i Hum Bistrički. Naselja Tugaonica i Podgrađe opskrbljeni su vodom iz sustava Zagorskog vodovoda – Zabok. Dio naselja Donja Selnica opskrbljuje se vodom iz lokalnog vodovod Dobri Zdenci s područja općine Gornja Stubica. Potrošači na području naselja Laz opskrbljuju se vodom iz nekoliko manjih lokalnih vodovoda. Na području općine Marija Bistrica izgrađen je vodospremnik Cerine koji je temeljni objekt vodoopskrbnog sustava za područje naselja: Marija Bistrica, Podgorje Bistričko, Hum Bistrički („niska zona“), Globočec, Sušobreg Bistrički i Poljanica Bistrička.

Zagorski vodovod d.o.o. naručitelj je EU projekta: IZGRADNJA SUSTAVA PRIKUPLJANJA I ODVODNJE OTPADNIH VODA SUSTAVA ODVODNJE ZABOK I SUSTAVA ODVODNJE ZLATAR – KK 06.4.2.27.0001. Aglomeracija Zlatar (Sustav Zlatar) obuhvaća grad Zlatar i općine Zlatar Bistrica, Konjščina, Marija Bistrica i Lobar, s pripadajućim UPOV-om Zlatar Bistrica te je projekt u završnoj fazi.

Od 01.04.2025. godine sustavom javne vodoopskrbe i odvodnje na području općine Marija Bistrica upravlja javni isporučitelj vodne usluge Zagorski vodovod d.o.o.

Gospodarenje otpadom

Zbrinjavanje komunalnog otpada vrši Lijepa Bistrica d.o.o. za obavljanje komunalnih djelatnosti. Piškornica - sanacijsko odlagalište d.o.o. preuzima dio otpada na postupak odlaganja, dok se ostatak vozi na postrojenje za recikliranje u Mokricama u vlasništvu tvrtke Ekoflor-plus d.o.o. te manji dio, npr. opasne vrste otpada iz reciklažnog dvorišta, specijaliziranim tvrtkama koje se bave obradom otpada.

Osigurana su reciklažna dvorišta za zasebno prikupljanje i odlaganje komunalnog otpada: krupnog (glomaznog) otpada, problematičnog otpada, otpadnog papira i kartona, metala, stakla, plastike i tekstila jednom u svaka tri mjeseca u svim naseljima. U Općini Marija Bistrica nalazi se službeno odlagalište otpada Tugonica veličine 14.000 m² za komunalni i građevinski otpad. 2023. godine u Mariji Bistrici prikupljeno je 59,78 tona papira, 128,29 tona plastike, 13,30 tona stakla, 11,57 tona metala, 71,75 tona glomaznog otpada, 0,20 tona tekstila i 12,88 tona biootpada.

3.5. Analiza prometne infrastrukture

Teritorijem općine Marija Bistrica prolaze sljedeće državne, županijske i lokalne ceste:

- DC29- Novi Golubovec (DC35) – Zlatar – Marija Bistrica – Soblinec (DC3)
- Ž1006- Laz Bistrički (DC29) – A.G. Grada Zagreba (Moravče)
- Ž2201- Poznanovec (ŽC2242/2264) – Banšćica (DC307)
- Ž2202- Podgrađe – Tugonica (DC29)
- Ž2204- Konjščina (DC540) – Marija Bistrica (ŽC2221)
- Ž2221- Marija Bistrica (DC29) – Gornje Orešje – Hrastje (DC3)
- Ž2224- Gornja Stubica (DC307) – Karivaroš – Laz Bistrički (DC29)
- Ž2227- Podgorje Bistričko (DC29) – Marija Bistrica – Podgorje Bistričko
- L22056- Hum Bistrički (DC307) – Šagudovec
- L22066- Sušobreg (ŽC2204) – Globočec (ŽC2221)

Ovu osnovnu mrežu razvrstanih cesta dopunjuju nerazvrstane ceste, radi nužnog povezivanja pojedinih zaselaka, izdvojenih građevinskih područja i sadržaja. Ove nerazvrstane ceste, isto kao i razvrstane, ne odgovaraju svojoj namjeni i ne mogu zadovoljiti današnje potrebe. Preuskog su profila, bez odvodnje i potrebne nosivosti, tako da su dobar dio godine teško prohodne ili neprohodne.

Najbliža željeznička postaja je u Zlatar Bistrici, a od Zlatar Bistrice do Marije Bistrice vozi autobus. Marija Bistrica je s Zagrebom povezana autobusnim linijama koje prometuju desetak puta dnevno tijekom tjedna, a tijekom vikenda sa smanjenim intenzitetom.

Međunarodna Zračna luka Zagreb udaljena je 40-ak km od Marije Bistrice i direktno je povezana s brojnim europskim gradovima.

3.6. Analiza stanja digitalizacije

U sklopu projekta WiFi4EU omogućen je besplatan pristup internetu, a pristupne točke su instalirane na sljedećim lokacijama: zgrada Općine, Turistička zajednica, Dom kulture, Donji Trg tzv. Obala te parkiralište na zaobilaznici.

Općina Marija Bistrica ne koristi *smart city* rješenja koja bi lokalnom stanovništvu omogućila obavljanje administrativnih postupaka iz udobnosti vlastitog doma i bez nužnog odlaska u gradsku/općinsku upravu kako bi predali neki zahtjev ili obrazac ili turistima pružala servisne informacije o prometu i javnom prijevozu u stvarnom vremenu.

Projekt uvođenja širokopojasnog interneta putem HEP-ovih vodova dodatno će unaprijediti povezanost za lokalno stanovništvo i turiste te omogućiti uvođenje digitalnih usluga.

TZ Marije Bistrice koristi sustav e-visitor za registraciju smještajnih kapaciteta i za praćenje statistike. Hotel Kaj i privatni iznajmljivači koriste sustav e-visitor za registraciju gostiju te globalne online rezervacijske sustave poput booking.com, airbnb, Novasol i sl. za prodaju kapaciteta.

Digitalna tehnologija može unaprijediti turističku ponudu Marije Bistrice na sljedeće načine:

- U novom Interpretacijskom centru drvenih dječjih igračaka i licitara u Mariji Bistrici koristiti digitalne alate i *storytelling* za stvaranje atraktivnijih sadržaja.
- Ulaganje u digitalne kompetencije, umrežavanje i suradnju turističkih dionika pridonijet će povećanju konkurentnosti dionika i jačanju turističkog sektora.
- Uvođenjem virtualnih tura.

3.7. Analiza stanja pristupačnosti destinacije osobama s posebnim potrebama

Internetske stranice Općine Marija Bistrica i TZO Marija Bistrica nisu izrađene sukladno Smjernicama za osiguravanje pristupačnosti mrežnih sadržaja.

Gotovo sve turističke atrakcije pristupačne su osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću.

Hotel Kaj ispunjava uvjete propisane Zakonom o gradnji i Pravilnikom o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivošću, dok privatni iznajmljivači nemaju zakonsku obvezu ispunjavanja uvjeta o pristupačnosti.

Pristup većem dijelu ugostiteljskih objekata je prilagođen osobama s invaliditetom.

3.8. Analizu organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji (javne usluge i servisi)

U Mariji Bistrici na području zdravstvene zaštite i socijalne skrb djeluje Ambulanta „Marija Bistrica“ koja je u sustavu Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije kao ambulanta Ispostave Donja Stubica. U sklopu ambulante djeluju 3 ordinacije obiteljske medicine, dvije dentalne ordinacije, medicinsko-biokemijski laboratorij, specijalističke ordinacije oftalmologa i logopeda, dentalni laboratorij i patronaža. Žitelji i posjetitelji Marije Bistrice imaju na raspolaganju i jednu ljekarnu. Od 2025.g. u Svetišu Majke Božje Bistričke započela je s radom volonterska ambulanta.

Na području Općine Marija Bistrica djeluje jedna predškolska ustanova, dječji vrtić „Pušlek“, a osnovnoškolsko obrazovanje provodi Osnovna škola Marija Bistrica.

Na području kulture i umjetnosti u Mariji Bistrici djeluje 16 udruga:

UDRUGA "HRVATSKA ŽENA" MARIJA BISTRICA
KULTURNO UMJETNIČKO DRUŠTVO "LOVRO JEŽEK" MARIJA BISTRICA
KULTURNO-UMJETNIČKO DRUŠTVO "LAZ"
UDRUGA "KLAPA BISTRICA"
UDRUGA ZA OČUVANJE TRADICIJE, KULTURNE BAŠTINE I OBIČAJA "BISTRICA"
UDRUGA ZA MULTIMEDIJALNU UMJETNOST I AFIRMACIJU KULTURE - SINTOMENT
HRVATSKI IDENTITET ŽIVLJENJA
KLASTER TRADICIJSKIH OBRTA MARIJE BISTRICE
CENTAR ZA INFORMACIJSKO DRUŠTVO
UDRUGA SVESVIR
OGRANAK MATICE HRVATSKE U MARIJI BISTRICI
UDRUGA STAV
UDRUGA HRVATSKIH BRANITELJA MARIJA BISTRICA
UDRUGA "ČUDESNA ŠUMA"
BISTRIČKI TEATAR "VENDE TAM"
KULturna UDRUGA ROCKERA U ZAGORJU

a na području sporta 12 udruga:

TENISKI KLUB " MARIJA BISTRICA"
NANBUDO KLUB "MARIJA BISTRICA"
SAVATE KLUB "KOBRA" MARIJA BISTRICA
ŠPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO "ŠARAN" MARIJA BISTRICA
STRELJAČKI KLUB "MARIJA BISTRICA"
NOGOMETNI KLUB "MLADOST" MARIJA BISTRICA
MOTO KLUB CRNI DUH HRVATSKO ZAGORJE
KLUB ZA OBARANJE RUKE IMPRESS GYM
UDRUGA HRVATSKIH BRANITELJA MARIJA BISTRICA
UDRUGA "ČUDESNA ŠUMA"
SPORTSKA ZAJEDNICA OPĆINE MARIJA BISTRICA
EXTREME TEAM DABAR MARIJA BISTRICA

U Mariji Bistrici nalaze poslovnice FINA-e i Zagrebačke banke te nekoliko bankomata.

Nema policijske postaje u Mariji Bistrici, nadležna je policijska postaja u Donjoj Stubici.

Vatrogasna zajednica Općine Marija Bistrica sastoji se od četiri dobrovoljna vatrogasna društva: DVD Marija Bistrica, DVD Selnica, DVD Tugonica-Podgrađe, DVD Laz.

3.9. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala

Tržište rada u sektoru turizma i ugostiteljstva u Mariji Bistrici suočava se s izazovima sličnim onima na nacionalnoj razini. Prema dostupnim podacima, postoji izražena potreba za kvalificiranom radnom snagom, posebno u zanimanjima poput kuhara i konobara.

Kao jedan od odgovora na postojeće izazove otvoren je Regionalni centar kompetentnosti u ugostiteljstvu i turizmu u Zaboku koji nudi kvalitetne i inovativne programe temeljene na suvremenim znanjima i vještinama usklađene s potrebama tržišta rada.

3.10. Analiza komunikacijskih aktivnosti

Turistička zajednica Općine Marija Bistrica ima web stranicu <https://www.tz-marija-bistrica.hr/>.

Turistička zajednica je aktivna i na društvenim mrežama: Facebook stranica Visit Marija Bistrica i Advent u Mariji Bistrici, Instagram stranica visitmarijabistrica, dva YouTube kanala @turistickazajednicaopcinem9161 i @TZOMB1.

Na web stranicama kao i na profilima na društvenim mrežama potrebne su poveznice kako bi korisnici imali pristup svim oblicima komunikacije. Preporuka je koristiti iste profilne fotografije na društvenim mrežama u svrhu konzistentnog promoviranja brenda.

Na web stranici se mogu pronaći glavne turističke atrakcija u rubrici turističke posebnosti, popis restorana i OPG-ova, smještajni objekti, te bitni dokumenti. Stranica ima i opciju virtualne šetnje gradom.

Stranica je prevedena na engleski, njemački, talijanski, slovenski, poljski i ruski jezik, a novosti su dostupne na hrvatskom jeziku.

Marija Bistrica ima dva Facebook profila: Visit Marija Bistrica i Advent u Mariji Bistrici. Profil Visit Marija Bistrica ima 11 tisuća pratitelja i 9,6 tisuća oznaka „sviđa mi se“. Stranica redovno objavljuje najave, slike, promovira kulturna događanja te daje obavijesti o osvojenim natječajima, radu turističke zajednice i slično. Na objavama ljudi najčešće „lajkaju“ odnosno reagiraju na objavu, nešto manji broj

objave dijeli, a najmanje je komentara. Na Facebook stranici može se pronaći link za web stranicu ali ne i ostale društvene mreže. Potrebno je umrežavanje svih oblika digitalne komunikacije.

Uz prethodno naveden profil koristi se i profil Advent u Mariji Bistrici s 12 tisuća pratitelja i 11 tisuća oznaka „svidi mi se“. Isti je aktivniji u vrijeme Adventa kad se svakodnevno objavljuju obavijesti i zanimljivosti te dijele fotografije s događaja.

Na Instagramu postoji profil @visitmarijabistrica koji dana 14.01.2026. ima 1.773 pratitelja i 113 objavu. Najviše objava vezano je uz advent, a učestalost objavljivanja i angažman prate objave na Facebook profilu. Na stranici je hiperveza na web stranicu, međutim trenutno ne postoji hiperveza na ostale profile na društvenim mrežama, potrebno ih je nadodati.

Slika 12. Naslovnica brošure TZO Marija Bistrica

Izvor: TZO Marija Bistrica

Zbog strukture posjetitelja TZO Marija Bistrica koristi brošure i letke za komunikaciju osnovnih informacija o destinaciji. Brošura koja je dostupna na više jezika daje informacije o bogatoj baštini, bistričkim putovima vjere i nade, tradicijskim zanatima, aktivnom odmoru i gastronomskim užicima, a na letcima su posebno obrađene teme Kalvarija, kip Majke Božje Bistričke, te dolazak Svetog Oca Ivana Pavla II. Brošure i letke je potrebno osuvremeniti s novim dizajnom i fotografijama.

Sukladno trendovima komunikacijske aktivnosti se sve više sele u digitalni svijet i sve manje se koriste *offline* aktivnosti.

TZO Marije Bistrice aktivno surađuje s lokalnim i nacionalnim medijima. Lokalni mediji prate sve aktivnosti TZ-a, a nacionalni mediji važnija vjerska događanja.

Turističke agencije se redovito obavještava o aktivnostima i s njima surađuje na način da im se pružaju informacije kad ih zatraže, dok suradnja s influenserima nije ostvarena.

3.11. Analiza konkurencije

Kao konkurentna destinacija odabrana je destinacija Mariazell, poznato hodočasničko i zimsko odredište, smješteno 143 km sjeverno od Graza, u pokrajini Štajerskoj u Austriji, s nešto više od 3.500 stanovnika.

Mariazell je najvažnije hodočasničko odredište u Austriji i jedno od najvažnijih u Europi, koje godišnje posjeti preko 1,5 milijuna posjetitelja, od toga 700.000 posjeti baziliku. Član je udruženja Shrines of Europe, zajedno sa svetištima Altötting, Czestochowa, Lourdes, Loreto, Fátima i Einsiedeln, koje promiče suradnju, kulturnu razmjenu i zajedničku promociju.

Slika 13. Mariazell

Izvor: www.mariazell.at

Osim vjerskog turizma, Mariazell ima razvijenu i *outdoor* ponudu, omiljeno je mjesto za skijanje, bordanje (Bürgeralpe) planinarenje, pješaćenje, a obližnje jezero Erlauf pruža mogućnosti za razne aktivnosti na vodi. Posebna atrakcija je i putovanje vlakom od St Pöltena do Mariazella.

Mariazell je poznat po medenjacima i biljnom likeru Mariazeller Magenlikör.

Uz pojedinačna i organizirana hodočašća, najveće je događanje Advent u Mariazelli sa sloganom *Mariazeller Advent ... ein Advent wie damals* (Mariazeller Advent ... Advent kakav je nekad bio). Karakteriziraju ga najveći adventski vijenac s 24 svijeće, koncerti božićnih pjesama i duhovne glazbe, adventski sajam koji je otvoren od četvrtka do nedjelje tijekom prosinca. Za ovu manifestaciju postoji adventski vodič kao aplikacija koja se može *downloadati* na Google Playu ili App Storeu.

Na booking.comu se može naći 54 smještajna objekta, od toga je 9 hotela, većina s 3 *. Privatni smještaj nudi široku lepezu različitog smještaja, od soba, apartmana, kuća za odmor, pansiona, planinskih kuća. Šarolika gastronomska ponuda se može probati u više od 40 ugostiteljskih objekata.

Mariazell se promovira sa sloganom *Mariazellerland ... ein Geschenk des Himmels* (dar s neba) i ima jaku prisutnost na internetu (mariazell-info.at, mariazell.at, <https://www.buergeralpe.at/winter/> , <https://www.mariazeller-advent.at/> i društvene mreže).

3.12. Izvješće o provedenoj analizi stanja

Za analizu stanja destinacije koristili su se podatci iz sekundarnih izvora, iz obilazaka terena, intervjua s ključnim dionicima, te iz provedenog primarnog istraživanja zadovoljstva turista i lokalne zajednice.

Destinaciju Marija Bistrica karakterizira:

- Izražen vjerski/hodočasnički turizam
- Porast broja dolazaka i noćenja u razdoblju od 2022. godine do 2024. godine (od 8% do 17% na godišnjoj razini)
- Izražen pad broja dolazaka i noćenja u hotelskom smještaju u prvih deset mjeseci 2025. godine
- Kontinuiran porast broja hodočasnika od pada u 2020. godini (770.000 u 2024. godini), iako nisu dosegnute pretpandemijske razine
- Većina smještajnih kapaciteta je na razini 4* jer Hotel Kaj ima udio od 71% u smještajnim kapacitetima; obiteljski smještaj je na razini 3*
- Nedostatak smještajnih kapaciteta
- Kratka prosječna duljina boravka (1,48 dana u 2024. godini)
- Nedostatak javnog parkinga u vrijeme hodočašća
- Stalna potreba za kvalificiranom radnom snagom, posebno u zanimanjima poput kuhara i konobara
- Više od 80% turista i posjetitelja Marije Bistrice zadovoljna je boravkom u destinaciji
- Više od 50% lokalnog stanovništva je zadovoljno turizmom u destinaciji
- Relativna prometna izoliranost
- Neiskorišteni potencijal kulturno-povijesnog nasljeđa

4. Potencijal za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda

Potencijal za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda destinacije Marija Bistrica proizlazi, između ostalog, iz njene resursne osnove: Svetište Majke Božje Bistričke, kulturno-povijesnog nasljeđa i prirodnih bogatstava.

Vjerski turizam

Hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke glavni je razlog dolaska brojnih hodočasnika. Kontinuiran porast broja hodočasnika svjedoči o potražnji za ovakvom vrstom turističkog proizvoda. Budući da destinaciju karakterizira nedostatak smještajnih kapaciteta i parkinga, za daljnji razvoj ovog proizvoda potrebno je povećanje smještajnih kapaciteta kao i povezivanje dionika iz turističkog lanca vrijednosti te bliska suradnja s vodstvom Svetišta.

Kulturni turizam

Bogato kulturno-povijesno nasljeđe (Crkva uznesenja Blažene Djevice Marije, Bistrička Kalvarija, Park skulptura, umijeće izrade drvenih tradicijskih dječjih igračaka i tradicija pravljenja licitara) temelj je ponude kulturnog turizma.

Crkva uznesenja Blažene Djevice Marije s kipom Majke Božje Bistričke i Crkva na otvorenom bl. Alojzija Stepinca dominiraju Marijom Bistricom i središnje su mjesto okupljanja hodočasnika i turista.

Uz njih je smještena Bistrička Kalvarija koja vjernicima pruža mir i obogaćenje za duh, a svim ostalima uvid u vrhunska ostvarenja naših poznatih akademskih umjetnika.

Za umjetnički dio Bistričke kalvarije kao i Parka skulptura potrebno je ispričati priču o autorima koja se može prenijeti putem npr. QR kodova.

Umijeće izrade drvenih tradicijskih dječjih igračaka i tradicija pravljenja licitara koje su uvrštene na UNESCO-vu Reprezentativnu listu nematerijalne baštine čovječanstva potrebno je još više približiti svim posjetiteljima (više promovirati obrtnike koji se time bave, oslikati izvana Centar za posjetitelje na temu tradicijskih obrta u stilu licitara i drvenih igračaka, odrediti radno vrijeme Centra i obavijestiti posjetitelje o radnom vremenu kako bi mogli planirati razgledavanje).

U planu je izgradnja Interpretacijskog centra drvenih dječjih igračaka i licitara koji će na odgovarajući način valorizirati bogatu tradiciju.

Aktivni turizam

Mariju Bistricu karakteriziraju živopisni, slikoviti zagorski brezi sa bogatom i raznolikom florom i faunom. Općini pripada i dio površine Parka prirode Medvednica, točnije južni dio podno Sv. Mateja.

U turističkoj ponudi se ističe šest biciklističkih ruta, Marijanski hodočasnički put, planinarska obilaznica Za dušu i tiele, Stepinčev put te Camino Hrvatsko Zagorje, 56 km duga nova dionica Camino Hrvatske rute.

Predlaže se promocija putem online kanala mogućnosti /infrastrukture za aktivni odmor te događanja poput Traila za dušu i tijelo Mirko Fulir, Vikenda zabave i sporta i sl.

Gastronomija

Marija Bistrica raspolaže s raznolikom gastronomskom ponudom. U cilju unapređenja ugostiteljske ponude potrebno je povećanje kvalitete u skladu sa suvremenim trendovima, kao i osuvremenjivanje medicarskih proizvoda kao što su medenjaci.

5. Pokazatelji održivosti

Pokazatelji održivosti na razini destinacije sadrže obvezne i specifične pokazatelje, koji su propisani člankom 14. ZOT-a i uređeni Pravilnikom o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma.

Pokazatelji održivosti daju strukturu i smjernice kako bi turistička destinacija mogla sustavno pratiti, ocjenjivati i poboljšavati svoju održivost, što je važno budući da su održivi pristupi postali ključni za dugoročni uspjeh turizma.

5.1. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na društvene aspekte održivosti

Obvezni pokazatelji održivosti destinacije uključuju pokazatelje koji mjere utjecaj turizma na društvene aspekte održivosti, na okolišne aspekte održivosti, ekonomske aspekte održivosti te na prostorne aspekte održivosti destinacije i organizaciju turizma.

Popis pokazatelja za praćenje održivosti te izvor i evidentiranje podataka koji su potrebni za izračun navedenih pokazatelja uređen je Pravilnikom o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma (NN 112/24).

5.1.1. Broj turističkih noćenja na stotinu stanovnika u vrhu turističke sezone

Tablica 9. Broj turističkih noćenja na stotinu stanovnika u vrhu turističke sezone

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone (ZL-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST/ European Tourism Indicator System (u daljnjem tekstu: ETIS) (prilagodba) – Broj turista/jednodnevnih posjetitelja na 100 stanovnika
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom, održivo upravljanje prostorom
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals, u daljnjem tekstu: SDG)	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja

	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. (Narodne novine, br. 2/23; u daljnjem tekstu: Strategija) i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine (u daljnjem tekstu: Nacionalni	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor	
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u odnosu na stotinu stalnih stanovnika u vršnom mjesecu koji se smatra glavnom turističkom sezonom što ujedno podrazumijeva i najveće opterećenje kako u kontekstu infrastrukture tako i u društvenom.	
	Opis	Ovim pokazateljem se nastoji procijeniti tzv. intenzitet turizma, odnosno razina objektivnog opterećenja koju turizam u periodu glavne turističke sezone stvara po lokalno stanovništvo, ali i prostor te infrastrukturu. Valja uočiti postojanje razlike između ovog pokazatelja, koji se može smatrati objektivnim, u odnosu na različite pokazatelje dojma koji lokalno stanovništvo ima o turizma, koji se s druge strane mogu smatrati subjektivnim pokazateljima.	
Podatci	Naziv podataka	Noćenje turista predstavlja svaku registriranu noć posjetitelja u objektu koji pruža uslugu smještaja. Stalnim stanovnikom se smatra osoba koja ima prebivalište ili boravište na lokaciji turističke destinacije.	
	Mjerna jedinica	Registrirano noćenje u smještajnom objektu. Stalni stanovnik destinacije.	
	Izvor podataka/ potencijalni izvor	eVisitor; DZS, Statistika u nizu »Gradovi u statistici« (https://podaci.dzs.hr/media/bz5hplcj/grado-vi-u-statistici.xlsx) PC-Axis baza podataka Turizam, Intenzitet turizma, PX-Web – informacije (dzs.hr)	
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podaci su dostupni	
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podaci su kontinuirano dostupni na godišnjoj razini.	
Metodologija izračuna pokazatelja		Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika $\text{pokazatelj} = \frac{\text{ukupan broj noćenja turista u vršnom mjesecu}}{\text{broj dana u vršnom mjesecu} \cdot \text{broj stalnih stanovnika u destinaciji}/100}$ Pod pojmom »vršni mjesec« misli se na mjesec u kojem je ostvaren najveći broj noćenja.	
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje	
Početna vrijednost (2024.g.)	2025.	2026.	2027.
1,60			

Na stotinu stalnih stanovnika područja Marije Bistrice u 2024.g. ostvarilo se 1,60 turističkih noćenja.

5.1.2. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom

Tablica 10. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom (ZL-2)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: C.1.2 Udio lokalnog stanovništva koji su zadovoljni turizmom u destinaciji
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 – Zdravlje i blagostanje Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji su zadovoljni turizmom u destinaciji u ukupnom broju stalnih stanovnika u destinaciji
	Opis	Zadovoljstvo stanovnika razvojem turizma bitan je cilj održivog upravljanja destinacijom, pri čemu je pozitivan stav stanovnika prema razvoju turizma jedan od ključnih elemenata njegove uspješnosti. Tamo gdje turizam nije podržan može se očekivati otpor stanovnika prema infrastrukturnim ulaganjima. Dodatno, gostoljubivi domaćini jedan su od ključnih faktora u formiranju cjelokupnog zadovoljstva turista posjetom.
	Podpokazatelji	– udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom kod onih koji ostvaruju koristi od turizma – udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom kod onih koji ne ostvaruju koristi od turizma
Podatci	Naziv podataka	Zadovoljstvo turizmom u destinaciji
	Mjerna jedinica	Udio (%) ispitanika koji su zadovoljni turizmom u destinaciji
	Izvor podataka/potencijalni izvor	Anketa lokalnog stanovništva
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem
	Periodičnost prikupljanja podataka	Svake dvije godine za ITR I II, za ITR III i IV svake četiri godine
Metodologija izračuna pokazatelja		Udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom u destinaciji računa se kao omjer broja ispitanika zadovoljnih turizmom i ukupnog broja ispitanika. Pokazatelj se računa na ukupnom skupu te zasebno na skupu ispitanika koji ostvaruju koristi od turizma i na skupu ispitanika koji ne ostvaruju koristi od turizma. Udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom i udio stanovnika koji ostvaruju koristi od turizma u destinaciji

	procjenjuje se pitanjima koja su definirana smjernicama za pro-vođenje primarnih istraživanja.		
Učestalost mjerenja	Svake dvije godine za ITR I II, za ITR III i IV svake četiri godine		
Početna vrijednost (2025.g.)	2029.	2033.	2037.
58,13%			

U ispitivanju zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom u 2025. godini 58,13% ispitanika izjasnilo se da su zadovoljni turizmom u destinaciji.

5.1.3. Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja boravkom u destinaciji

Tablica 11. Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji (ZT-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST: Ukupno zadovoljstvo posjetitelja s destinacijom ETIS A.2.1: Udio posjetitelja koji su zadovoljni svojim cjelokupnim iskustvom u destinaciji UN TOURISM – MST: Namjera preporuke destinacije od strane posjetitelja
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom
	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv gospodarski rast, puna zaposlenost i dostojanstven rad za sve Cilj 12 – Održiva potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Procjena zadovoljstva turista koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevnih posjetitelja cjelokupnim boravkom u destinaciji na skali od 0 do 100. Procjena neto spremnosti na preporuku na skali od 0 do 100, posebno za turiste koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevne posjetitelje.
	Opis	Zadovoljni posjetitelji učinkovit su alat privlačenja novih gostiju te time i stvaranja novih radnih mjesta u destinaciji, a uz to često i dulje borave te generiraju veći prihod u odnosu na posjetitelje koji nisu zadovoljni svojim boravkom u destinaciji. Nadalje, praćenjem zadovoljstva posjetitelja mjere se i prate učinci aktivnosti na unapređenju turističkog proizvoda destinacije. Ne postoji jedinstveni standard za procjenu zadovoljstva kupaca. Zadovoljstvo je složeni pokazatelj koji se može mjeriti na različite načine, poput percepcije kvalitete, percepcije vrijednosti, i raskoraka između očekivanog i stvarnog iskustva.

		Primjenom različitih standarda mjerenja zadovoljstva (koji ujedno predstavljaju različite standarde na koje se kupci referiraju prilikom kupnje) i njihovim integriranjem u jedinstveni pokazatelj u skladu s validiranom metodologijom Američkog indeksa zadovoljstva klijenta (eng. American Customer Satisfaction Index – ACSI) postignut je sveobuhvatniji pristup mjerenju kvalitete cjelokupnog iskustva posjetitelja. Neto spremnost na preporuku smatra se jednim od glavnih standarda za vrednovanje iskustva korisnika proizvoda/usluga u različitim industrijama, a koristi se i za predviđanje lojalnosti kupaca. Zasniva se na pitanju o vjerojatnosti preporuke proizvoda/usluge rodbini, prijateljima i/ili kolegama. Preporuke rodbine i prijatelja (eng. word of mouth) ujedno su jedan od najvažnijih izvora informacija prilikom odabira destinacije putovanja, te u kombinaciji s pokazateljem o zadovoljstvu daje pravu sliku utiska same destinacije.
	Podpokazatelji (opcionalno)	– Udio (%) turista koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevnih posjetitelja koji su zadovoljni boravkom u destinaciji – Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji u sezoni – Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji u predsezoni ili posezoni – Neto spremnost na preporuku destinacije u sezoni – Neto spremnost na preporuku destinacije u predsezoni ili posezoni
Podatci	Naziv podataka	1. zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji 2. nepotvrđivanje očekivanja 3. usporedba s idealnim boravkom 4. namjera preporuke destinacije prijateljima, rodbini ili kolegama
	Mjerna jedinica	1., 2. i 3. Prosječna vrijednost zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja 4. Udio (%) promotora (eng. promoters) odnosno onih koji su skloni preporučiti destinaciju
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1., 2., 3. i 4. Anketa turista i jednodnevnih posjetitelja
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1., 2., 3. i 4. Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživa- njem
	Periodičnost prikupljanja podataka	1., 2., 3. i 4. Svake dvije godine za ITR I II, za ITR III i IV svake četiri godine
Metodologija izračuna pokazatelja		Vrijednost pokazatelja ZT-1 – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom sastoji se od: (i) vrijednosti indeksa zadovoljstva posjetitelja destinacijom i (ii) neto spremnost na preporuku destinacije Vrijednosti pokazatelja mjere se pomoću varijabli/pitanja koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja, donesenih od strane ministarstva nadležnog za poslove turizma.
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine za ITR I II, za ITR III i IV svake četiri godine

Početna vrijednost (2025.g.)	2029.	2033.	2037.
83,33%			

U ispitivanju zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja u 2025. godini 83,33% ispitanika izjasnilo se da su zadovoljni boravkom u destinaciji.

5.1.4. Pristupačnost destinacije i atrakcija osobama s invaliditetom

Tablica 12. Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom PD-1	
	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS – Postotak turističkih atrakcija pristupačnih osobama s invaliditetom i/ili koje sudjeluju u prepoznatim shemama pristupačnosti
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – pristupačnost destinacije
	Povezanost sa SDG	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – Pružanje javno dostupnih informacija o atrakcijama doprinosi stvaranju održivih i otpornih urbanih područja, pomažući u planiranju i upravljanju urbanim razvojem, uključujući turističke destinacije. Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – Informacije koje promiču turističke destinacije mogu doprinijeti održivom ekonomskom rastu i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta.
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam Poseban cilj: 9. Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj prikazuje udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom u odnosu na ukupan broj atrakcija u destinaciji prepoznatim planom upravljanja
	Opis i svrha	Atrakcije kao razlog dolaska u destinaciju mogu biti iznimno raznolike i različite dostupnosti, stoga je svrha ovog pokazatelja uvid u mogućnosti obilaska atrakcija i lokaliteta od interesa osobama s invaliditetom (osobama s tjelesnim, intelektualnim mentalnim i osjetilnim oštećenjem zdravlja), pri čemu se pristupačnost očituje u fizičkoj pristupačnosti i pristupačnosti informacija i komunikacija.
	Podpokazatelji	– Udio atrakcija (lokaliteta) fizički pristupačnih osobama s invaliditetom – Udio atrakcija (lokaliteta) informacijski i komunikacijski pristupačnih osobama s invaliditetom.
Podatci	Naziv podataka	1. Ukupan broj atrakcija dostupnih za posjećivanje (temeljem plana upravljanja) 2. Broj pristupačnih atrakcija
	Mjerna jedinica	Broj atrakcija
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. Plan upravljanja 2. Evidencija TZ-a o pristupačnosti atrakcija (turistički katastar) 3. Evidencija TZ-a Javne turističke infrastrukture (JTI) destinacije za Popis Javne turističke infrastrukture (JTI).

	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. i 2. Podatci su dostupni 3. Podatak je dostupan	
	Primarno istraživanje (smjernice)	Kontinuirano vođenje evidencija o stanju i dostupnosti atrakcija od strane TZ-ova	
	Periodičnost prikupljanja podataka	Jednom godišnje	
Metodologija izračuna pokazatelja		EA – broj svih evidentiranih atrakcija u destinaciji EAP – broj atrakcija pristupačnih osobama s invaliditetom $Udio\ pristupačnih\ atrakcija = \frac{EAP}{EA} \times 100$	
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine	
Početna vrijednost (2025.g.)	2027.	2029.	2031.
100,00%			

U Mariji Bistrici sve najvažnije turističke atrakcije pristupačne su osobama s invaliditetom.

5.1.5. Sigurnost destinacije i broj organiziranih turističkih ambulanti

Tablica 13. Broj organiziranih ambulanti

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Broj organiziranih turističkih ambulanti (SD-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja sa međunarodnim sustavima	Global Sustainable Tourism Council (dalje u tekstu: GSTC) – Usluge u zajednici (community services)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – sigurnost destinacije
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je broj organiziranih turističkih ambulanti u svrhu provođenja mjera zdravstvene zaštite za povećani broj korisnika zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima.
	Opis	Sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje zdravstvena zaštita turističku ambulantu može organizirati jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb, jedinica lokalne samouprave, turistička zajednica, druga pravna i fizička osoba koja obavlja ugostiteljsku djelatnost i/ili pruža usluge u turizmu, zdravstvena ustanova, trgovačko društvo koje obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatni zdravstveni radnik, koji su dužni utvrditi i razdoblje rada turističke ambulante tijekom godine. Turistička ambulanta organizira se izvan mreže javne zdravstvene službe. Posebnim propisom o normativima i standardima za turističku ambulantu određeni su minimalni normativi i standardi u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme koje mora ispunjavati turistička ambulanta. Zbog potrebe osiguranja provođenja mjera zdravstvene zaštite za povećani

		broj korisnika zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima, jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb, za svaku sljedeću turističku sezonu utvrđuje minimalni broj turističkih ambulanti za svoje područje na temelju broja dolazaka turista u prethodnoj godini.	
	Podpokazatelj (opcionalno)	N/P	
Obilježja podataka	Naziv	Broj organiziranih turističkih ambulanti temeljem posebnog zakona kojim se uređuje zdravstvena djelatnost	
	Mjerna jedinica	Broj	
	Izvor /potencijalni izvor	Jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb	
	Dostupnost i podatkovni jaz	Podatak je dostupan	
	Periodičnost prikupljanja podataka	Jednom godišnje	
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj je informacija o broju ambulanti u destinaciji, te se broj direktno preuzima i služi kao pokazatelj.	
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje	
Početna vrijednost (2025.g.)	2026.	2027.	2028.
0			

Na području Marije Bistrice nema turističke ambulante.

5.2. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na okolišne aspekte održivosti

5.2.1. Upravljanje vodnim resursima

Tablica 14. Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju i redovne potrošnje stanovništva

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju) (UVR-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja sa međunarodnim sustavima	ETIS: Potrošnja pitke vode po turističkom noćenju u usporedbi s potrošnjom vode općeg stanovništva po osobi po noći (D.5.1.)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – upravljanje vodnim resursima
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 6 Čista, pitka voda i higijenski uvjeti Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice
		Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu

	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je omjer ukupne količine vode isporučene u smještajnim objektima destinacije u odnosu na ukupnu potrošnju vode u destinaciji, koji daje uvid u opterećenje turizma na vodni resurs destinacije.
	Opis	Ograničavajući čimbenik razvoja turizma u pojedinim destinacijama je dostupnost vode, odnosno njena nepovoljna prostorna i vremenska raspodjela, osobito u Jadranskoj Hrvatskoj te u ljetnim mjesecima, kao i gubici vode u vodoopskrbnom sustavu. Vođenje evidencije o ukupnoj finalnoj potrošnji vode dužno je provoditi i osigurati nadležno tijelo za upravljanje vodnim resursima u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju posebnog zakona kojim se uređuje upravljanje vodama
	Podpokazatelj (opcionalno)	N/P
Obilježja podataka	Naziv	1. Ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (m_3) 2. Ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (m_3) 3. Broj ostvarenih turističkih noćenja u smještaju u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja 4. Broj ostvarenih turističkih noćenja u smještaju u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja 5. Broj stanovnika u destinaciji koji imaju pristup sigurnoj vodi ili imaju priključak na javnu vodoopskrbu ili imaju mogućnost priključenja na javnu vodoopskrbu u destinaciji
	Mjerna jedinica	N/P
	Izvor /potencijalni izvor	1. Javni isporučitelji vodne usluge – Vodovod/komunalno poduzeće, interni izvještaji o mjesečnoj potrošnji vode 2. Javni isporučitelji vodne usluge – Vodovod/komunalno poduzeće, interni izvještaji o mjesečnoj potrošnji vode 3. – 5. eVisitor 6. DZS, Naselja obuhvaćena mrežom javne vodoopskrbe i Statističko izvješće – Stanovništvo RH (godišnje procjene)
	Dostupnost i podatkovni jaz	1. – 6. Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	1 – 6. Svake dvije godine
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao omjer (%) finalne potrošnje vode po noćenju turista (m_3) u smještajnim objektima destinacije i u odnosu na potrošnju vode po stanovniku destinacije (m_3). F_1 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja F_2 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja

		T_1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja T_2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja N_1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N_2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) S – broj stanovnika u destinaciji I	
		$\text{potrošnja vode po noćenju stanovnika} = \frac{1}{S} \left(\frac{T_2 F_1 - T_1 F_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2} \right)$ $\text{potrošnja vode po noćenju turista} = \frac{F_2 N_1 - F_1 N_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2}$ $\text{omjer potrošnje vode po noćenju turista i stanovnika} = \frac{\text{potrošnja vode po noćenju turista}}{\text{potrošnja vode po noćenju stanovništva}} \times 100$ Alternativna metoda: Anketa gospodarskih subjekata u turizmu u smještajnim objektima = norma potrošnje vode turista po noćenju / potrošnja vode	
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine	
Početna vrijednost (2024.g.)	2026.	2028.	2030.
1.553%			

Prema dostupnim podacima u mjesecu s najvećim brojem noćenja (lipanj) ukupna količina potrošene vode je 1.553% veća u odnosu na količinu nastalu u mjesecu s najmanjim brojem noćenja turista (siječanj) u destinaciji. Potrošnja vode po noćenju turista iznosi 0,37 m³, dok potrošnja vode po noćenju stanovnika iznosi 0,02 m³.

5.2.2. Gospodarenje otpadom

Tablica 15. Omjer količine komunalnog otpada po turističkom noćenju i otpada od stanovništva

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone) (GO-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: Količina otpada koju proizvodi odredište (tone po stanovniku po godini ili po mjesecu) (D.3.1.) (prilagođeno)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – gospodarenje otpadom
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 Odgovorna potrošnja i proizvodnja
		Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu

	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj prati omjer količina komunalnog otpada nastalog po noćenju turista u smještaju u usporedbi s količinama otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone po stanovniku, u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja)
	Opis	Pokazateljem se prati ostvarenje veze između proizvodnje otpada u turizmu i gospodarskog rasta te uspješnost sprečavanja nastanka otpada u destinaciji. Ukazuje na okolišni aspekti rizika u turističkim destinacijama gdje nedovoljno adekvatna infrastruktura gospodarenja otpadom u kombinaciji sa povećanom turističkom aktivnosti može ugroziti konkurentnost turističke destinacije. Pokazatelj je važan za atraktivnost destinacije i u slučaju neuređenog ili preopterećenog (prekapacitiranog) sustava gospodarenja otpadom što predstavlja ograničavajući čimbenik razvoja destinacije. Noćenja turista jesu svaka registrirana noć osobe (turista) u objektu koji pruža uslugu smještaja (prijavljena noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju u sustavu eVisitor). Komunalni otpad je miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad. Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinog korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvoga otpada.
	Podpokazatelj (opcionalno)	N/P
Obilježja podataka	Naziv	1. Ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (tone) 2. Ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (tone) 3. Ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima destinacije u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja 4. Ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima destinacije u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja 5. Broj stanovnika u destinaciji
	Mjerna jedinica	1. i 2. tone 3, 4 i 5. N/P
	Izvor /potencijalni izvor	1. i 2. pružatelj javne usluge koje je a) trgovačko društvo koje osniva jedna ili više jedinica lokalne samouprave (JLS), temeljem odluke predstavničkog tijela JLS ili pravna ili b) fizička osoba – obrtnik temeljem koncesije dodijeljene odlukom predstavničkog tijela JLS / Upravni odjeli jedinica lokalne/područje samouprave 3. – 4. eVisitor 5. DZS, Popis stanovništva RH (godišnje procjene)

	Dostupnost i podatkovni jaz	1. i 2. Podatak je dostupan (potencijalno djelomična dostupnost kvalitetnih/verificiranih podataka na razini pojedinih gradova/općina) 3. i 4. Podatak je dostupan 5. Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 5. Svake dvije godine
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao omjer količine otpada nastalog po noćenju turista u smještaju u odnosu na ukupne količine komunalnog otpada nastale u destinaciji u mjesecima s najnižom i najvišom turističkom aktivnosti F_1 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (tone) F_2 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja T_1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja T_2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja S – broj stanovnika u destinaciji N_1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N_2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) W_{TN} – količina otpada po turističkom noćenju, $W_{TN} = \frac{F_2 N_1 - F_1 N_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2}$ W_{RN} – količina otpada po noćenju stanovnika, $W_{RN} = \frac{1}{S} \left(\frac{F_2 N_1 - F_1 N_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2} \right)$ W_T – količina otpada nastalog zbog noćenja turizma u vremenskom intervalu (mjesec s najvećim brojem noćenja). Izračunava se kao umnožak broja noćenja u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (T_2) i količine otpada po turističkom noćenju (W_{TN}), $W_T = T_2 \times W_{TN}.$ W_R – količina otpada od lokalnog stanovništva u destinaciji u vremenskom intervalu (mjesec s najvećim brojem noćenja). Izračunava se kao umnožak broja stanovnika (S), broja dana u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (N_2) i količine otpada po noćenju stanovnika (W_{RN}), $W_R = S \times N_2 \times W_{RN}.$ (za promatrani period) = $\frac{W_T}{W_R}$

Učestalost mjerenja	Svake dvije godine		
Početna vrijednost (2024.g.)	2026.	2028.	2030.
-			

Pokazatelj nije moguće mjeriti, jer se na području Marije Bistrice evidencija o količini komunalnog otpada vodi samo na razini godine. Potrebno je dogovoriti s pružateljem usluge praćenje i evidentiranje podataka po mjesecima kako bi se pokazatelj mogao mjeriti.

5.2.3. Zaštita bioraznolikosti

Tablica 16. Udio zaštićenih područja u destinaciji

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite) (BR-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST – Postotak zaštićenih područja (morskih i kopnenih) prema ukupnoj površini
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zaštita bioraznolikosti
	Povezanost sa SDG	Cilj 13: Klimatske promjene – zaštita prirodnih područja doprinosi ublažavanju klimatskih promjena kroz očuvanje šuma i drugih ekosustava koji apsorbiraju ugljikov dioksid. Cilj 14: Život ispod vode – ovaj cilj uključuje očuvanje i održivo korištenje oceana, mora i morskih resursa. Zaštićena prirodna područja mogu uključivati morske i obalne ekosustave. Cilj 15: Život na zemlji – usredotočuje se na zaštitu, obnovu i održivu upotrebu kopnenih ekosustava te očuvanje bioraznolikosti i zaustavljanje degradacije zemljišta i gubitka staništa.
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira udio zaštićenih prirodnih područja (dalje u tekstu: ZPP) (kopnenih i morskih) i područja ekološke mreže Natura 2000, u ukupnoj površini destinacije (jedan ili više JLS-ova), te njihova struktura prema kategoriji zaštite.
	Opis	Turizam zasnovan na prirodi brzo raste, a jedan od ključnih faktora za iskustvo posjetitelja je kvaliteta okoliša. Bioraznolika područja privlače turiste, posebno ona s infrastrukturom koja omogućava pristupačnost. Očuvanje kopnene i morske bioraznolikosti ključno je za očuvanje značajnih ekonomskih koristi koje države ostvaruju od turizma. Udio zaštićenih područja ukazuje na aktivnosti vezane za očuvanje bioraznolikosti te na očuvanje, obnovu i održivu upotrebu ekosustava i njihovih usluga.

	Podpokazatelji (opcionalno)	– udio zaštićenih prirodnih područja i područja ekološke mreže Natura 2000 u ukupnoj površini destinaciji – kategorije zaštićenih prirodnih područja u destinaciji	
Podatci	Naziv podataka	1. Površina zaštićenih prirodnih područja prema kategoriji 2. Kategorija zaštite prirodnih područja 3. Površina destinacije	
	Mjerna jedinica	1. Površina ZPP 2. Kategorija zaštite 3. Površina destinacije	
	Izvor podataka/ potencijalni izvor	Bioportal Podatci JLS-a	
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. – 3. Podatak je dostupan	
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 3. Na razini godine	
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao udio površina zaštićenih područja u destinaciji u odnosu na ukupnu površinu destinacije i prema kategorijama zaštite temeljem zakona kojim se uređuje zaštita prirode	
Učestalost mjerenja		Svake četiri godine	
Početna vrijednost (2025.g.)	2029.	2033.	2037.
0,06%			

Na području Marije Bistrice nalaze se spomenik parkovne arhitekture Park oko Dvorca Hellenbach ukupne površine od 1,91 ha te dio zaštićene prirodne baštine – Park Medvednica ukupne površine 2 ha.

Slika 14. Dvorac Hellenbach

Izvor: TZO Marija Bistrica

5.2.4. Održivo upravljanje energijom

Tablica 17. Potrošnja električne energije po turističkom noćenju

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije (UEN-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja sa međunarodnim sustavima	ETIS: Potrošnja energije po turističkom noćenju u usporedbi s potrošnjom energije općeg stanovništva po osobi po noći
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje energijom
	Povezanost sa SDG	Cilj 7. Pristupačna energija iz čistih izvora Cilj 11. Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je omjer ukupne količine električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije, a temelji se na sezonalnosti potrošnje.
	Opis	Ovaj pokazatelj daje uvid u opterećenje energetske infrastrukture i potrebe implementacije održivih oblika energije. S obzirom na intenzivnu potrebu za energijom tijekom visoke sezone, posebice u Jadranskoj Hrvatskoj, važno je razmotriti stvarno opterećenje.
	Podpokazatelj (opcionalno)	N/P
Obilježja podataka	Naziv	1. Ukupna finalna potrošnja el. energije u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenim brojem noćenja 2. Ukupna finalna potrošnja el. energije u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim ostvarenim brojem noćenja 3. Broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenih noćenja 4. Broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najviše ostvarenih noćenja 5. Broj stanovnika u destinaciji koji imaju pristup elektro-energetskoj mreži
	Mjerna jedinica	1. i 2. KWh 3., 4. – noćenje 5. stanovnik
	Izvor/potencijalni izvor	1. i 2. HEP-ODS 3., 4. – eVisitor 5. DZS, Statističko izvješće – Stanovništvo RH (godišnje procjene)
	Dostupnost i podatkovni jaz	1. i 2. Podatak je dostupan (uz poseban zahtjev) 3. – 5. Podatak je dostupan

Periodičnost prikupljanja podataka		1. – 5. Svake četiri godine	
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao omjer finalne potrošnje el. energije po noćenju turista (kWh) u smještajnim objektima u odnosu na potrošnju el. energije po stanovniku destinacije (kWh). F_1 – ukupna finalna potrošnja el. energije u kućanstvima i smještajnim objektima u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenim brojem noćenja F_2 – ukupna finalna potrošnja el. energije u kućanstvima i smještajnim objektima u destinaciji kalendarskom mjesecu s najviše ostvarenih noćenja T_1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim ostvarenim brojem noćenja T_2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim ostvarenim brojem noćenja S – broj stanovnika u destinaciji N_1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N_2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) $\begin{aligned} & \text{potrošnja el. energije po noćenju turista} \\ &= \frac{F_2 N_1 - F_1 N_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2} \end{aligned}$ $\begin{aligned} & \text{potrošnja el. energije po noćenju stanovnika} \\ &= \frac{1}{S} \left(\frac{T_2 F_1 - T_1 F_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2} \right) \end{aligned}$ $\begin{aligned} & \text{omjer potrošnje el. energije po noćenju turista i stanovnika} \\ &= \frac{\text{potrošnja el. energije po noćenju turista}}{\text{potrošnja el. energije po noćenju stanovnika}} \times 100 \end{aligned}$	
Učestalost mjerenja		Svake četiri godine	
Početna vrijednost (2024.g.)	2028.	2032.	2036.
3.359,62%			

Prema dostupnim podacima u mjesecu s najvećim brojem noćenja (lipanj) ukupna količina potrošene energije je 3.359,62% veća u odnosu na količinu potrošenu u mjesecu s najmanjim brojem noćenja turista (siječanj) u destinaciji. Zbog relativno malog broja noćenja zaključujemo da ne postoji opterećenje turizma na sustav opskrbe energijom iako je omjer potrošnje visok (prosječan broj noćenja po danu je 87,37 ili 1,60% broja stanovnika na razini mjeseca s najvećim brojem noćenja).

5.2.5. Prilagodba klimatskim promjenama i ublažavanje utjecaja

Tablica 18. Sustav za prilagodbu klimatskim promjenama

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika (UPK-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	GSTC – Postojeći sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 – Zdravlje i dobrobit Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog međudnosa turizma i klime
Pokazatelj	Definicija	Pokazateljem se utvrđuje postoji li u destinaciji sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika
	Opis	Članak 7. Pariškog sporazuma postavlja globalni cilj »poboljšanja sposobnosti prilagodbe, jačanja otpornosti i smanjenja ranjivosti na klimatske promjene«. Provedba nacionalnih i lokalnih planova prilagodbe, izgradnja kapaciteta i tehnologije te povećani financijski tokovi navedeni su kao ključni alati za provedbu aktivnosti prilagodbe. Sektor turizma je jedan od pet najranjivijih sektora na klimatske promjene. Stoga je uspostava sustava za procjenu izloženosti, otpornosti i rizika te provedbu mjera za prilagodbu klimatskim promjenama na svim razinama ključna za održivost turizma kao ključne gospodarske grane u Republici Hrvatskoj. Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20) i Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN 127/19) reguliraju pitanje prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj.
	Podpokazatelji (opcionalno)	– N/P
Podatci	Naziv podataka	Doneseni i provedeni strateški, planski ili programski dokumenti koji integriraju koncept prilagodbe klimatskim promjenama i procjenu rizika na razini destinacije
	Mjerna jedinica	N/P
	Izvor podataka/potencijalni izvor	Upravni odjeli JLS
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	Jednom godišnje
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj je informacija o tome je li destinacija donijela dokumente (strategiju i/ili plan i/ ili program) te koji je napredak/udio mjera u provedbi i/ili implementiranih mjera za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena i procjenu rizika – DA/NE/ udio mjera u provedbi i/ili implementiranih
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine

Početna vrijednost (2025.g.)	2027.	2029.	2031.
0			

Destinacija nije donijela strateški dokument za upravljanje klimatskim promjenama, no isti je u izradi, pa će se pokazatelj moći izračunati u sljedećem zadanom vremenskom intervalu.

5.3. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na ekonomske aspekte održivosti

5.3.1. Turistički promet - dolasci i duljina boravka

Tablica 19. Broj dolazaka turista

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem (TP-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Postotak godišnjeg broja dolaznih posjetitelja u mjesecima ili tromjesečju s najvećim opterećenjem
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistički promet
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa/ Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj dolazaka turista u destinaciji u mjesecu koji se smatra glavnom turističkom sezonom temeljem broja ostvarenih noćenja što ujedno podrazumijeva i najveće opterećenje kako u kontekstu infrastrukture tako i u društvenom kontekstu.
	Opis	Priljev posjetitelja u turističku destinaciju predstavlja obvezni uzrok potrebe za upravljanjem održivošću destinacije. S obzirom na činjenicu da turizam predstavlja uglavnom sezonalnu aktivnost, ovim pokazateljem svakako valja uzeti u obzir razlike u priljevu posjetitelja unutar i van turističke sezone, pri čemu je priljev posjetitelja u periodu glavne, odnosno visoke turističke sezone najrelevantniji podatak za upravljanje održivošću destinacije.
Podatci	Naziv podataka	Ukupan broj dolazaka turista kao broj osoba koje su se u destinaciji prijavile i ostvarile noćenje u objektu koji pruža uslugu smještaja.
	Mjerna jedinica	Dolazak, odnosno prijava posjetitelja u smještajnom objektu

	Izvor podataka/ potencijalni izvor	eVisitor	
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak je dostupan	
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podaci su kontinuirano dostupni na godišnjoj razini.	
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj je informacija o ukupnom broju dolazaka turista u destinaciji u mjesecu s najvećim brojem ostvarenih dolazaka, te se broj direktno preuzima iz sustava eVisitor i služi kao pokazatelj.	
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje	
Početna vrijednost (2024.g.)	2025.	2026.	2027.
1.641			

U mjesecu lipnju 2024. godine na području Marije Bistrice ostvareno je 1.641 dolazak i 2.621 noćenje turista.

Tablica 20. Prosječna duljina boravka

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Prosječna duljina boravka turista u destinaciji (TP-2)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST/ETIS (prilagodba) – Prosječna duljina boravka dolaznih posjetitelja i prosječna duljina boravka domaćih posjetitelja/ Prosječna duljina boravka turista
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistički promet
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira prosječan broj noćenja koje jedan turist ostvari u destinaciji.
	Opis	Duljina boravka, odnosno prosječan broj noćenja koje turisti ostvaruju u destinaciji se može smatrati relevantnom informacijom za upravljanje destinacijom, poglavito u kontekstu suvremenih trendova skraćivanja duljine boravka, ali i s aspekta upravljanja ljudskim potencijalima potrebnim za održavanje ujednačene razine pružanja sveobuhvatne turističke usluge što se posebno odnosi na segment smještaja.
	Podpokazatelji (opcionalno)	– Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem ostvarenih turističkih noćenja – Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem ostvarenih turističkih noćenja – Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u komercijalnom smještaju – Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u nekomercijalnom smještaju

Podatci	Naziv podataka	Dolazak turista predstavlja posjetitelja koji se prijavio i ostvario noćenje u objektu koji pruža uslugu smještaja. Noćenje turista predstavlja svaku registriranu noć posjetitelja u objektu koji pruža uslugu smještaja.	
	Mjerna jedinica	Registrirano noćenje u smještajnom objektu. Dolazak, odnosno prijava posjetitelja u smještajnom objektu.	
	Izvor podataka/ potencijalni izvor	eVisitor	
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podaci su dostupni	
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podaci su kontinuirano dostupni	
Metodologija izračuna pokazatelja		Prosječna duljina boravka u destinaciji $= \frac{\text{Ukupan broj registriranih noćenja u destinaciji}}{\text{Ukupan broj dolazaka turista u destinaciju}}$	
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje	
Početna vrijednost (2024.g.)	2025.	2026.	2027.
1,48			

U 2024. godini prosječna duljina boravka turista u destinaciji iznosi 1,48 dana.

5.3.2. Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu – broj zaposlenih i poslovni prihod

Tablica 21. Poslovni prihod gospodarskih subjekata

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (PGS-2)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD): Izravni bruto domaći proizvod turizma, Produktivnost rada u turističkim djelatnostima (kombinacija – prilagodba)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu i turistički promet
	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv ekonomski rast, puna i produktivna zaposlenost te dostojanstveni rad za sve Cilj 10 – Smanjenje nejednakosti
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Konkurentan i inovativan turizam Posebni cilj: Unaprjeđenje strukture i kvalitete smještajnih kapaciteta
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira poslovni prihod gospodarskih subjekata ostvaren tijekom godine u području I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane sukladno važećem NKD-u

	Opis	Poslovni prihod izravno je povezan sa sposobnosti gospodarskih subjekata da isporuče turistički proizvod odnosno uslugu, pri čemu promjena u vremenu odnosno povećanje ili smanjenje poslovnog prihoda može ukazivati na poboljšanje odnosno pogoršanje poslovnog položaja gospodarskih subjekata uslijed internih ili eksternih razloga, ali i neizravno upućivati na položaj gospodarskih subjekata u svim turističkim djelatnostima na razini destinacije.		
	Podpokazatelji (opcionalno)	– dodana vrijednost gospodarskih subjekata registriranih na području destinacije ostvare- na tijekom godine – bruto dobit/gubitak gospodarskih djelatnosti registriranih na području destinacije ostvaren tijekom godine		
Podatci	Naziv podataka	Poslovni prihod ostvaren tijekom godine		
	Mjerna jedinica	EUR		
	Izvor podataka/ potencijalni izvor	FINA/Porezna uprava – podatak iz Registra godišnjih financijskih izvještaja		
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak je dostupan na zahtjev od FINA/Porezna uprava, podrazumijeva posebnu obradu kako bi se dobili podaci na razini destinacije		
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podatak je kontinuirano dostupan podatak na godišnjoj razini		
Metodologija izračuna pokazatelja		Podaci će na zahtjev biti dostupni u Ministarstvu		
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje		
Početna vrijednost (2025.g.)	2025.	2026.	2027.	
1.114.036,80 €				

Prema podacima Digitalne komore HGK poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u 2024. godini iznosio je 1.114.036,80 eura.

Slika 15. Park skulptura

Izvor: www.radio-stubica.hr

5.4. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na prostorne aspekte održivosti destinacije i organizaciju turizma te upravljanje

5.4.1. Turistička infrastruktura i atrakcije

Tablica 22. Turističke atrakcije

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija (TI-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	GSTC – Trenutačni popis i klasifikacija turističkih dobara i atrakcija uključujući prirodna i kulturna mjesta
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistička infrastruktura
	Povezanost sa SDG	Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – promicanje održivog turizma koji pridonosi zapošljavanju i rastu. Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – očuvanje kulturne i prirodne baštine urbanog okruženja. Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja – odgovorno upravljanje prirodnim resursima. Cilj 15: Život na zemlji – zaštita, obnova i promicanje održive uporabe ekosustava, očuvanje biološke raznolikosti.
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se vrši identifikacija i kategorizacija turističkih resursa na području destinacije, uključujući prirodne (parkovi, rezervati, pejzaži) i kulturno-povijesne/antropogene atrakcije (povijesni lokaliteti, muzeji, spomenici, nematerijalna baština).
	Opis	Identifikacija i kategorizacija turističkih resursa ključna je za razvoj održivog turizma jer omogućava efikasno upravljanje i očuvanje prirodnih i kulturnih resursa. Pruža temelj za kreiranje ciljanih marketinških strategija koje ističu jedinstvene attribute destinacije, privlačeći time odgovarajuće turiste. Osim toga, pomaže lokalnim zajednicama da razumiju i vrednuju svoju baštinu, potičući lokalno sudjelovanje i osvještavanje važnosti očuvanja tih resursa za buduće generacije.
	Podpokazatelji (opcionalno)	– popisi kulturnih dobara (opcionalno, uključujući procjenu i naznaku ranjivosti) – identifikacija i popisivanje nematerijalne kulturne baštine – popis lokaliteta i dobara prirodne baštine s naznakom vrste, stanja očuvanja i ranjivosti.
Podatci	Naziv podataka	1. Popis i vrsta zaštićenih kulturnih dobara 2. Popis i vrsta kulturnih dobara nacionalnog značaja 3. Popis i vrsta preventivno zaštićenih dobara 4. Popis i kategorija zaštićenih prirodnih područja u RH
	Mjerna jedinica	1. – 4. broj/vrsta (kategorija)

	Izvor podataka/ potencijalni izvor	1. – 3. Registar kulturnih dobara RH (ministarstvo nadležno za kulturu) 4. Bioportal (ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša)	
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. Podatak je dostupan	
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 4. Kontinuirano dostupan podatak na godišnjoj razini.	
Metodologija izračuna pokazatelja			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje	
Početna vrijednost (2025.g.)	2026.	2027.	2028.
Na području Marije Bistrice postoji 2 zaštićena prirodna područja (dio parka prirode i spomenik prirodne baštine) i 11 zaštićenih kulturnih dobara - navedeno u tablici 9.			

5.4.2. Održivo upravljanje destinacijom

Tablica 23. Aktivnosti iz plana upravljanja

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom (OUD -1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	GSTC – Višegodišnji plan ili strategija odredišta koja je ažurna i javno dostupna
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje destinacijom
	Povezanost sa SDG	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – Ovaj cilj se fokusira na stvaranje održivih i otpornih urbanih područja. Višegodišnji planovi ili strategije za odredišta, koji su ažurni i javno dostupni, igraju ključnu ulogu u planiranju i upravljanju urbanim razvojem, uključujući turističke destinacije.
		Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – Strategije koje promiču održivi razvoj turističkih destinacija mogu doprinijeti održivom ekonomskom rastu i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta.
		Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja – Višegodišnje strategije koje uključuju načela održive potrošnje i proizvodnje mogu pomoći u smanjenju ekološkog otiska turizma i promicanju održivih praksi u lokalnim zajednicama.
		Cilj 17: Partnerstva za ciljeve – Uspostavljanje partnerstava između različitih dionika, uključujući vladine i nevladine organizacije, privatni sektor i lokalne zajednice, ključno je za razvoj i provedbu uspješnih strategija održivog razvoja.

	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam	
		Posebni cilj: Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog razvoja	
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je definiran kao praćenje statusa implementacije Plana upravljanja, pri čemu je polazište terminski plan aktivnosti i njihove implementacije	
	Opis i svrha	Postojanje Plana upravljanja preduvjet je destinacijskog razvoja za sva odredišta u Hrvatskoj, stoga je uspješna implementacija aktivnosti iz Plana polazište za održivo upravljanje destinacijom, te praćenja stanja upravljačkih aktivnosti.	
	Podpokazatelji (opcionalno)	– Objavljeni dokument strategije i/ili akcijskog plana destinacije. – Strategija/plan su jasno vidljivi i dostupni online. – Udio implementiranih aktivnosti iz plana (Implementirana aktivnost je aktivnost koja je u potpunosti provedena, završena, te postoje informacije u učinku iste)	
Podatci	Naziv podataka	1. Strategija/ plan izrađen i javno dostupan – DA/NE 2. Ukupan broj aktivnosti definiranih Planom 3. Broj implementiranih aktivnosti definiranih planom	
	Mjerna jedinica	1. Višegodišnji plan i/ili strategija 2. Broj aktivnosti 3. Broj implementiranih aktivnosti / ukupan broj aktivnosti	
	Izvor podataka/ potencijalni izvor	1., 2. i 3. Turistička zajednica / JLS	
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. – 3. Podatak dostupan	
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 3. jednom godišnje	
Metodologija izračuna pokazatelja		Omjer implementiranih aktivnosti / ukupni broj aktivnosti definiranih Planom X 100 Implementirane aktivnosti su one koje su u potpunosti završene, te za njih postoje mjerljivi rezultati provedbe.	
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje	
Početna vrijednost (2025.g.)	2026.	2027.	2028.
0			

Planom upravljanja destinacijom definirane su provedbene aktivnosti. S obzirom na to da će Plan biti donesen početkom 2026. godine, rezultati provedbe će se mjeriti od 2026. g.

5.4.3. Održivo upravljanje prostorom

Tablica 24. Noćenja u smještajnim objektima po ha izgrađenog područja

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Broj ostvarenih noćenja u smještajnim objektima destinacije po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS (OUP-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Broj posjetitelja po hektaru građevinskog područja
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje prostorom
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 15 – Očuvanje života na zemlji
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj ostvarenih noćenja u smještaju destinacije unutar godine dana po izgrađenom hektaru zona stambene i ugostiteljsko-turističke namjene.
	Opis	S obzirom da se turistička aktivnost može gotovo isključivo odvijati u zonama stanovanja (S) i zonama mješovite namjene (M1), te u zonama predviđenima za odvijanje ugostiteljsko-turističke namjene (T), sve druge građevinske zone nisu uključene u analizu. Nadalje, pritisak koji proizlazi iz korištenja prostora može se isključivo evidentirati kao pritisak na već izgrađena područja, te stoga u izračun ne ulaze planirana(neizgrađena) područja. U konačnici pritisak bi bilo poželjno evidentirati na godišnjoj razini, ali i na razini tromjesečja, da bi se utvrdilo pritisak u najopterećenijem dijelu godine.
	Podpokazatelji (opcionalno)	-
Podatci	Naziv podataka	1. noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju 2. površina izgrađenog dijela zona stambene namjene destinacije 3. površina izgrađenog dijela zona mješovite namjene pretežito stambene namjene 4. površina izgrađenog dijela zona ugostiteljsko-turističke namjene destinacije
	Mjerna jedinica	1. noćenje 2. , 3., 4. hektar
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. eVisitor i porezna uprava 2. , 3. i 4. jedinice lokalne samouprave + PPUG/O (prostorni planovi uređenja gradova/ općina)
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. Podatak je dostupan 2. , 3. i 4. Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podatak je kontinuirano dostupan na godišnjoj razini
Metodologija izračuna pokazatelja		T_N – broj turističkih noćenja unutar destinacije ostvarenih u jednoj godini

	P_S – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama stanovanja (ha) P_M – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama mješovite namjene ((pretežito stambene namjene) (ha) P_T – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama predviđenim za odvijanje ugostiteljsko-turističke aktivnosti <i>broj turističkih noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju</i> <i>po izgrađenoj građevinskoj površini</i> $= \frac{T_N}{P_S + P_M + P_T}$		
Učestalost mjerenja	Svake dvije godine		
Početna vrijednost (2024.g.)	2026.	2028.	2030.
31,88			

Broj ostvarenih noćenja u smještajnim objektima destinacije po hektaru izgrađenog građevinskog područja JLS u 2024. godini iznosi 31,88.

5.5. Specifični pokazatelji održivosti

U skladu s odredbama Pravilnika o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma (NN 112/2024), specifični pokazatelji održivosti predstavljaju ključni alat za detaljno praćenje i evaluaciju održivog razvoja turističkih destinacija. Ovi pokazatelji nadopunjuju obvezne pokazatelje pružajući dublji uvid u specifične aspekte održivosti koji su od posebne važnosti za pojedinu destinaciju. Navode se pokazatelji definirani u suradnji s predstavnicima TZP Donja Stubica i Gornja Stubica.

5.5.1. Utjecaj turizma na kvalitetu života lokalnog stanovništva (SZI – 1)

Tablica 25. Utjecaj turizma na kvalitetu života lokalnog stanovništva

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Utjecaj turizma na kvalitetu života lokalnog stanovništva (SZI – 1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost - pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: Utjecaj turizma na kvalitetu života u destinaciji UN TOURISM – MST: Percepcija o negativnom i pozitivnom doprinosu turizma dobrobiti lokalnog stanovništva OECD: Indeks boljeg života
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv gospodarski rast, puna zaposlenost i dostojanstven rad za sve Cilj 9 – Prilagodljiva infrastruktura, uključiva i održiva industrijalizacija i inovativnost Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice

	Povezanost sa - Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa	
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji pozitivno percipiraju utjecaj turizma na kvalitetu života u destinaciji u ukupnom broju stalnih stanovnika u destinaciji	
	Opis	U turistički razvijenim destinacijama turizam je važan faktor u kvaliteti života lokalnog stanovništva. Održivim upravljanjem učincima turizma, koji se između ostalog mogu ogledati u ekonomskim, društvenim, okolišnim i infrastrukturnim promjenama, moguće je održati i unaprijediti kvalitetu života uslijed intenzivnog turističkog razvoja. Bolja percepcija utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji može doprinijeti i većoj podršci turističkom razvoju, dok pogoršanje percepcije signalizira potrebu pravodobnih prilagodbi u upravljanju turističkim razvojem kako bi se osigurala njegova održivost.	
	Podpokazatelji	– Udio lokalnih stanovnika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji kod onih koji ostvaruju koristi od turizma – Udio lokalnih stanovnika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji kod onih koji ne ostvaruju koristi od turizma – Zadovoljstvo životom u destinaciji u sezoni – Zadovoljstvo životom u destinaciji u vansezonskom razdoblju	
Podatci	Naziv podataka	1. Percepcija utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji 2. Zadovoljstvo životom u destinaciji	
	Mjerna jedinica	1. Udio (%) ispitanika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji 2. Udio (%) ispitanika koji su zadovoljni životom u destinaciji	
	Izvor podataka/ potencijalni izvor	1. i 2. Anketa lokalnog stanovništva	
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. i 2. Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem	
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. Svake četiri godine 2. Dva puta u jednoj godini (u sezoni i izvan visoke sezone), svake dvije godine	
Metodologija izračuna pokazatelja		Percepcija utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji procjenjuje se pitanjima koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja.	
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine za ITR I II, za ITR III i IV svake četiri godine	
Ograničenja pokazatelja i perspektive		Nužna je provedba primarnog istraživanja – poskupljuje i produžuje proces.	
Početna vrijednost (2025.g.)	2029.	2033.	2037.
92,12% 91,13%			

92,12% ispitanih lokalnih stanovnika smatra da razvoj turizma pozitivno utječe na kvalitetu života u destinaciji, a 91,13% ispitanika zadovoljno je životom u destinaciji.

5.5.2. Udio stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta(SZL-3)

Tablica 26. Mišljenje stanovnika o utjecaju turizma na identitet mjesta

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Udio stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta (SZL-3)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost - pokazatelja s - međunarodnim sustavima	ETIS: Pokazatelj C.5.1. Postotak stanovnika koji su zadovoljni utjecajem turizma na identitet određišta UN TOURISM – MST: Percepcija učinaka turizma na kulturni identitet
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa - Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam; Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: 3. Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor; 9. Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta u ukupnom broju stalnih stanovnika
	Opis i svrha	Percepcija učinaka turizma i stavovi koje lokalna zajednica ima prema turističkom razvoju usko su povezani s percepcijom identiteta mjesta. Promjene uslijed intenzivnog turističkog razvoja mogu uzrokovati gubitak autentičnosti mjesta i narušiti njegov kulturni identitet. Degradacija identiteta mjesta pridonosi negativnim reakcijama prema turistima i može smanjiti zadovoljstvo životom u mjestu. Identitet mjesta ujedno je i bitan faktor u privlačenju posjetitelja, koji sve češće traže autentično iskustvo i doživljaj lokalne kulture. S druge strane, interakcija s posjetiteljima može imati i pozitivan učinak na identitet mjesta, jačanjem društvene identifikacije kroz veću percepciju posebnosti unutar lokalne zajednice ili povećanu svijest o baštini.
	Podpokazatelji	– Udio (%) stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta kod onih koji ostvaruju koristi od turizma
		– Udio (%) stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta kod onih koji ne ostvaruju koristi od turizma
		– Udio (%) stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta prema sociodemografskim pokazateljima
Podatci	Naziv podataka	1. Percepcija utjecaja turizma na autentičnost mjesta 2. Percepcija utjecaja turizma na očuvanje tradicije, običaja i kulture
	Mjerna jedinica	1. i 2. Udio ispitanika
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. i 2. Anketa lokalnog stanovništva

	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. i 2. Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem	
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. i 2. Jednom godišnje	
Metodologija izračuna pokazatelja		Udio stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta procjenjuje se pitanjima koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja.	
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine za ITR I II, za ITR III i IV svake četiri godine	
Ograničenja pokazatelja i perspektive		Nužna je provedba primarnog istraživanja – poskupljuje i produžuje proces.	
Početna vrijednost (2025.g.)	2029.	2033.	2037.
66,01% 70,94%			

66% ispitanih lokalnih stanovnika smatra da turizam pozitivno utječe na autentičnost destinacije, a 70,94% ispitanika zadovoljno je utjecajem turizma na očuvanje tradicije, običaja i kulture.

5.5.3. Javno dostupne informacije o atrakcijama u turističkim i informativnim centrima (SPD-2)

Tablica 27. Javno dostupne informacije o atrakcijama u turističkim i informativnim centrima

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Javno dostupne informacije o atrakcijama u turističkim i informativnim centrima (SPD-2)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	GSTC – Interpretativne informacije dostupne posjetiteljima u turističkim uredima te na prirodnim i kulturnim lokacijama
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – pristupačnost destinacije
	Povezanost sa SDG	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – Pružanje javno dostupnih informacija o atrakcijama doprinosi stvaranju održivih i otpornih urbanih područja, pomažući u planiranju i upravljanju urbanim razvojem, uključujući turističke destinacije. Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – Informacije koje promiču turističke destinacije mogu doprinijeti održivom ekonomskom rastu i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta. Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja – Informacije koje uključuju načela održive potrošnje i proizvodnje mogu pomoći u smanjenju ekološkog otiska turizma.
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam Poseban cilj: 9. Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je definiran kao skup informacije o lokalnim atrakcijama, kulturnim događajima, povijesnim znamenitostima i prirodnim ljepotama u turističkoj destinaciji, koji su namijenjeni posjetiteljima.

	Opis i svrha	Ovaj pokazatelj odnosi se na dostupnost informacija o turističkim atrakcijama koje pružaju turistički i informativni centri. Uključuje detalje o lokacijama, radnom vremenu, pristupačnosti, kulturnim i povijesnim kontekstima atrakcija, što pridonosi boljem iskustvu posjetitelja. Pružene informacije igraju ključnu ulogu u održivom upravljanju turističkim tokovima te promicanju kulturne i prirodne baštine destinacije	
	Podpokazatelji (opcionalno)		
Podatci	Naziv podataka	1. Dostupne brošure o turističkim atrakcijama na barem tri strana jezika u uredu turističke zajednice / turističkim informativnim centrima / lokalitetima – DA/NE 2. Informacije dostupne na web stranicama turističkih zajednica/lokaliteta o ključnim aspektima turističke ponude (atrakcije, ugostiteljska ponuda, dostupnost destinacije) na barem tri strana jezika na web stranici turističke zajednice / turističkog informativnog centra – DA/NE	
	Mjerna jedinica	1. i 2. Dostupan dokument u fizičkom i/ili virtualnom obliku.	
	Izvor podataka/ potencijalni izvor	1. Turistička zajednica / JLS 2. Odabrani turistički lokaliteti od značaja	
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem 2. Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem od strane odabranih lokaliteta	
	Primarno istraživanje (link na smjernice)	Anketiranje upravitelja turističkih lokaliteta	
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. Jednom godišnje 2. Jednom godišnje	
	Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj predstavlja niz kvalitativnih podataka	
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje	
Početna vrijednost (2025.g.)	2026.	2027.	2028.
DA			

Brošure o turističkim atrakcijama na barem tri strana jezika dostupne su u uredu turističke zajednice, a informacije o ključnim aspektima turističke ponude (atrakcije, ugostiteljska ponuda, dostupnost destinacije) na barem tri strana jezika dostupne su na web stranicama turističke zajednice i pojedinih dionika/lokaliteta.

5.5.4. Stopa popunjenosti u smještajnim kapacitetima (STP-1)

Tablica 28. Popunjenost komercijalnog smještaja

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Stopa popunjenosti u komercijalnim smještajnim kapacitetima (STP-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS – Stopa popunjenosti u komercijalnim smještajnim kapacitetima po mjesecu i prosjek za godinu (prilagođeno)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistički promet
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa - Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Poseban cilj: 2. Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira stopa popunjenosti (iskorištenja) komercijalnih smještajnih kapaciteta za razdoblje mjeseca i cijele godine.
	Opis i svrha	Stopa popunjenosti kapaciteta mjeri efikasnost korištenja komercijalnih smještajnih kapaciteta, na mjesečnoj i godišnjoj razini. U održivoj destinaciji cilj je imati kapacitete koji će biti iskorišteni tijekom cijele godine.
	Podpokazatelji	– Stopa popunjenosti u komercijalnim smještajnim kapacitetima po mjesecima – Stopa popunjenosti u komercijalnim smještajnim kapacitetima godišnji prosjek
Podatci	Naziv podataka	1. Broj stalnih kreveta u komercijalnim smještajnim kapacitetima u destinaciji na mjesečnoj bazi 2. Broj ostvarenih noćenja u komercijalnim smještajnim kapacitetima u destinaciji na mjesečnoj bazi
	Mjerna jedinica	1. Stalni kreveti 2. Noćenja
	Izvor podataka/ potencijalni izvor	1. eVisitor 2. eVisitor
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. Podatak je dostupan 2. Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podatak je mjesečno i godišnje kontinuirano dostupan
Metodologija izračuna pokazatelja		$BK(i)$ – broj stalnih kreveta u komercijalnim smještajnim kapacitetima u destinaciji za i-ti mjesec u godini. Podatak se dobije iz sustava eVisitor kao broj raspoloživih kreveta u destinaciji na zadnji dan mjeseca. $BN(i)$ – broj noćenja u komercijalnim smještajnim kapacitetima u destinaciji za i-ti mjesec u godini. Podataka se dobije iz sustava eVisitor kao broj noćenja u komercijalnim smještajnim kapacitetima u destinaciji između prvog i zadnjeg dana mjeseca. $d(i)$ – broj dana u i-tom mjesecu. Umnožak je broj raspoloživih kreveta u komercijalnim smještajnim kapacitetima u cijelom mjesecu.

		$MSP(i)$ – mjesečna stopa popunjenosti komercijalnih smještajnih kapaciteta za i-ti mjesec se računa kao omjer broja ostvarenih noćenja i raspoloživih mjesta u komercijalnim smještajnim kapacitetima. $MSP(i) = \frac{BN(i)}{d(i) \times BK(i)}$ GSP – godišnja stopa popunjenosti komercijalnih smještajnih kapaciteta u destinaciji se računa kao omjer broja noćenja ostvarenih u komercijalnim smještajnim kapacitetima tijekom cijele godine i zbroja raspoloživih mjesta u komercijalnim smještajnim kapacitetima po mjesecima. $GSP = \frac{\sum_{i=1}^{12} BN(i)}{\sum_{i=1}^{12} d(i) \times BK(i)}$	
Učestalost mjerenja		Godišnje i mjesečno	
Ograničenja pokazatelja i perspektive		Metodologija ETIS sustava predviđa korištenje stope popunjenosti smještajne jedinice (sobe), ali podatak o zauzetosti sobe nije dostupan kroz sustav eVisitor pa se izračunava stopa popunjenosti stalnih kreveta.	
Početna vrijednost (2024.g.)	2025.	2026.	2027.
36,11%			

Stopa popunjenosti smještajnih kapaciteta na razini godine iznosi 36,11%. Iako hotel ima visoku zauzetost (86%), ostali objekti imaju značajno nižu stopu popunjenosti (objekti u domaćinstvu – 11% i objekti na OPG-u tek oko 3%).

5.5.5. Prosječna dnevna potrošnja turista u eurima (STP-2)

Tablica 29. Turistička potrošnja

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Prosječna dnevna potrošnja turista u eurima (STP-2)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost - pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST /ETIS – prosječna potrošnja posjetitelja (<i>average visitor expenditure</i>)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistički promet
	Povezanost sa SDG-ovima	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Poseban cilj: 2. Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Procjena prosječne dnevne potrošnje turista u komercijalnim smještajnim objektima. Uključuje izdatke turista na turističke usluge i proizvode kao što su smještaj, prijevoz, hrana i piće,

		zabava, sport, kultura, izleti, najam opreme, kupnja, suveniri itd., po osobi i noćenju.	
	Opis	Uz volumen turističke potražnje (broj noćenja), prosječna dnevna potrošnja turista jedan je od najvažnijih pokazatelja ekonomske održivosti turističke aktivnosti u destinaciji. Prosječna dnevna potrošnja turista je i temelj za praćenje ukupnih prihoda od turizma i izravnog gospodarskog utjecaja turizma na odredište. Također, ukazuje na veze unutar lanca vrijednosti u destinacijskoj ponudi.	
	Podpokazatelji	-	
Podatci	Naziv podataka	Prosječna dnevna potrošnja u eurima	
	Mjerna jedinica	EUR	
	Izvor podataka/potencijalni izvor	Anketa o zadovoljstvu i potrošnji turista	
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem	
	Primarno istraživanje (smjernice)	Metodološke smjernice za istraživanje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja	
	Periodičnost prikupljanja podataka	Svake dvije godine	
Metodologija izračuna pokazatelja		Preuzimanje podataka iz ankete. Ne postoji dodatni izračun.	
Učestalost mjerenja		Svake 4 godine	
Ograničenja pokazatelja		Nužna je provedba primarnog istraživanja – poskupljuje i produžuje proces.	
Početna vrijednost (2025.g.)	2029.	2033.	2037.
34,23 EUR			

U provedenoj anketi o zadovoljstvu turista i jednodnevnih posjetitelja destinaciji, isti su se izjasnili kako njihova dnevna potrošnja po osobi iznosi prosječno 34,23 eura.

5.5.6. Broj kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi (SOUP-1)

Tablica 30. Broj kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se živi

Pokazatelj (kod pokazatelja)	Broj kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi (SOUP-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS – Broj kuća i stanova za odmor na 100 objekata za stalno stanovanje (prilagođeno)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje destinacijom, održivo upravljanje prostorom
	Povezanost sa SDG-ovima	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice

	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam; Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Poseban cilj: 1. Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa; 3. Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša prirodu i prostor	
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira odnos između broja kuća i stanova za odmor i broja stalnih stambenih objekata u destinaciji	
	Opis i svrha	Veliki broj nekretnina koji služe kao kuće i stanovi za odmor može promijeniti prirodu destinacije, naročito kada broj kuća i stanova za odmor preraste broj objekata za stalno stanovanje. Zbog toga ovaj indikator može pomoći prepoznavanju tog fenomena prije nego što postane problem.	
	Podpokazatelji	-	
Podatci	Naziv podataka	1. Broj kuća i stanova za odmor 2. Broj objekata u kojima se stalno živi	
	Mjerna jedinica	1. Stambeni objekt 2. Stambeni objekt	
	Izvor podataka/ potencijalni izvor	1. Podaci JLS o broju stambenih objekata koji se koriste za odmor, podaci institucija (npr. Porezna uprava) koje provode naplatu poreza na kuće za odmor /DZS popis kućanstava 2. Podaci JLS	
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. Dostupno (u JLS koje prikupljaju porez na kuće za odmor /DZS) 2. Dostupno	
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. Godišnje 2. Godišnje	
Metodologija izračuna pokazatelja		A – broj kuća i stanova za odmor u destinaciji. U jedinicama lokalne samouprave koje ne prikupljaju porez na kuće za odmor ovaj podatak ne mora biti poznat. B – broj objekata koji se koriste za stalno stanovanje (uključujući i objekte za dugotrajni najam) C – broj kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi, $C = \frac{A}{B} \times 100$	
Učestalost mjerenja		U jedinicama lokalne samouprave koje prikupljaju porez na kuće za odmor – svake godine. U ostalim jedinicama lokalne samouprave – svake tri godine.	
Ograničenja pokazatelja i perspektive		Umjesto broja stambenih objekata koji se koriste za odmor (kuće i stanovi za odmor) i za stalno stanovanje, bilo bi bolje uzeti u obzir površinu objekata. Podaci o površini objekata koji se koriste za odmor su dostupni jer se na osnovu njih izračunava porez, a isto tako bi trebali biti poznati podaci i o površini objekata koji se koriste za stalno stanovanje jer se podaci o površini koriste za izračun raznih naknada (ovisno o JLS: npr. komunalna naknada, vodoprivredna naknada, naknada za odvoz smeća i slično). U kuće i stanove za odmor treba uvrstiti sve takve objekte, bez obzira da li se koriste u komercijalne svrhe tijekom godine.	
Početna vrijednost (2025.g.)	2026.	2027.	2028.
1,03			

Uz pretpostavku da se broj kućanstava mijenjao jednakom dinamikom kao i broj stanovnika na području Općine od posljednjeg popisa stanovništva do 2024. godine, broj kuća i stanova za odmor na 100 objekata u kojima se stalno živi iznosi 1,03 (1.854 kućanstava i 19 smještajnih objekata).

6. Razvojni smjer s mjerama i aktivnostima

Razvojni smjer odražava lokalne okolnosti i strateške prioritete te sadrži mjere i aktivnosti vezane uz infrastrukturne, marketinške i druge potrebe destinacije za njegovo ostvarenje.

6.1. Swot analiza

Kako bi se identificirale snage, slabosti, prilike i prijetnje destinacije Marije Bistrice u kontekstu održivog upravljanja destinacijom korištena je SWOT analiza.

U tom se smislu snage i slabosti odnose na unutarnje čimbenike, odnosno na one na koje destinacija može utjecati, dok se prilike i prijetnje odnose na vanjske čimbenike, odnosno one na koje sama destinacija nema direktnog utjecaja.

SNAGE	SLABOSTI
Hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke	Nedovoljan broj (kvalitetnih) smještajnih objekata
Kulturno-povijesna cjelina Marije Bistrice	Kratka prosječna duljina boravka gostiju
Snažan identitet hodočasničke destinacije Razvijena osnovna turistička infrastruktura – hodočasnička zona i trg	Niska iskorištenost smještajnih kapaciteta Nedovoljno razvijen turistički lanac vrijednosti
Tradicijski obrti	Nedovoljna suradnja među dionicima u razvoju turističke ponude
Centar za ugostiteljstvo i turizam Zabok	Nedostatak radne snage
Blizina Zagreba	Izrazita sezonalnost i koncentracija posjeta tijekom vikenda i blagdana
Manifestacije i vjerski događaji koji generiraju značajan broj dolazaka	Dominantna ovisnost o vjerskom turizmu
Priroda i okoliš	Kratko zadržavanje jednodnevnih posjetitelja

PRILIKE	PRIJETNJE
Kreiranje jedinstvenih turističkih proizvoda	Nedostatak sredstava i sporost u realizaciji projekata vezanih uz turističku infrastrukturu
Suvremenija interpretacija kulturne baštine	Prevelika reguliranost poslovanja i administrativne prepreke; česte promjene zakonskih propisa
Dostupnost programa financiranja iz EU fondova	Iseljavanje zbog veće atraktivnosti i dinamike drugih područja
Otvoreno tržište rada EU koje omogućava i privlačenje radne snage	Starenje stanovništva
Prirodni okoliš kao resurs za razvoj <i>outdoor</i> aktivnosti (cikloturizam, pješačke i planinarske rute...)	Komplicirane procedure u prijavi i realizaciji projekata EU
Jačanje smještajne ponude	Problem integracije stranih radnika
Razvoj cjelogodišnjeg hodočasničkog turizma	Konkurencija drugih vjerskih i hodočasničkih destinacija
Povezivanje vjerskog turizma s aktivnim, kulturnim edukativnim i drugim sadržajima	
Snažnija komercijalizacija turističkih i obrtničkih proizvoda i ponuda	

6.2. Vizija razvoja turizma

Vizija opisuje očekivanja kako će određena destinacija izgledati u budućnosti, odnosno prikazuje željenu sliku njezinog razvoja. S jedne strane, temelji se na prilikama i ograničenjima utvrđenima SWOT analizom, dok s druge strane odražava težnje i ciljeve koji se nastoje postići. Ona istovremeno uključuje realnu procjenu trenutnog stanja i željene korake prema unapređenju destinacije.

Oblikovanje vizije proizlazi iz razmišljanja o tome gdje destinacija želi biti, kakva iskustva želi pružati te po čemu želi biti prepoznata na tržištu.

Vizija turističkog razvoja

Mjesto za okrpju duše, srca i tijela, Marija Bistrica, najveće hrvatsko marijansko svetište, privlači posjetitelje svojom jedinstvenom ponudom sakralne i kulturne baštine, očuvanim prirodnim ljepotama, lokalnom gastronomijom i tradicijom koja se čuva u priči licitara i drvenih igračaka.

Iz vizije proizlaze dva glavna cilja turističkog razvoja:

1. Daljnji razvoj održive infrastrukture i turističkih proizvoda
2. Povećanje prepoznatljivosti i unapređenje upravljanja destinacijom

Stvaranje uvjeta pogodnih za razvoj održivog turizma uključuje kontinuirano unapređenje opće i turističke infrastrukture, kako u privatnom sektoru (smještaj, ugostiteljstvo i ostali turistički poduzetnici), tako i u javnom sektoru (prometna i komunalna infrastruktura, javne površine, turistička signalizacija, interpretacija i sl.). Kvalitetna infrastruktura pritom predstavlja temeljnu pretpostavku za razvoj atraktivne turističke ponude.

Unaprjeđenje postojećih i stvaranje novih turističkih proizvoda podrazumijeva iskorištavanje svih prepoznatih prednosti, resursa i atrakcija Marije Bistrice, uz obogaćivanje ponude novim sadržajima, pripovijedanjem priča, razvojem raznih aktivnosti u prirodi te povezivanjem elemenata u atraktivne tematske cjeline. Razvoj ovih proizvoda treba se temeljiti na destinacijskom lancu vrijednosti, uz stalnu brigu o podizanju kvalitete svih njegovih materijalnih i nematerijalnih komponenti.

Za uspješan turistički razvoj ključno je slijediti jasno definiran plan koji vodi prema željenim ciljevima te istodobno raditi na jačanju prepoznatljivosti destinacije. To se može postići samo osnaživanjem nositelja upravljanja destinacijom i turističkih dionika, sustavnim praćenjem kvalitete turizma, što uključuje daljnje unaprjeđenje suradnje među dionicima, nadzor provedbe aktivnosti te otvorenu komunikaciju svih uključenih u razvoj i oblikovanje turističke ponude. Kako bi se povećala prepoznatljivost, potrebno je intenzivirati promotivne aktivnosti s naglaskom na jedinstvene turističke doživljaje i atrakcije po kojima je Marija Bistrica poznata.

6.3. Strateški pravac i prioriteti

Navedeni ciljevi detaljnije su oblikovani kroz utvrđivanje strateških prioriteta razvoja turizma:

Cilj 1. Daljnji razvoj infrastrukture i održivih turističkih proizvoda

Prioriteti:

- Podrška kvalitetnom infrastrukturnom uređenju te oblikovanju turističke infrastrukture u skladu s pokazateljima održivosti
- Podrška obnovi, očuvanju i interpretaciji prirodne i kulturne baštine
- Podrška stvaranju lokalnog turističkog lanca vrijednosti
- Razvoj autentičnih i inovativnih turističkih proizvoda

Cilj 2. Povećanje prepoznatljivosti i unapređenje upravljanja destinacijom

Prioriteti:

- Osnaživanje svih dionika u turističkom lancu vrijednosti
- Sustavno praćenje kvalitete destinacijskog turizma
- Jačanje vidljivosti destinacije

6.4. Mjere i aktivnosti

Strateški ciljevi razvoja turizma u Mariji Bistrici obuhvaćaju ekonomske, ekološke i sociokulturne dimenzije razvoja. Svaki cilj predstavlja osnovu za održivi turizam te omogućuje destinaciji da ostvari svoj puni potencijal.

U okviru svakog od dva navedena cilja, prioriteti iz Poglavlja 6.3. konkretiziraju se kroz definiranje odgovarajućih mjera i pripadajućih aktivnosti.

Tablica 31. Ciljevi, aktivnosti i projekti za razvoj turizma u Mariji Bistrici

Cilj 1	Daljnji razvoj infrastrukture i održivih turističkih proizvoda
Mjera 1.1.	Razvoj turističke infrastrukture
Aktivnost 1.1.1.	Interpretacija kulturne i prirodne baštine
	Projekt – Izrada projektne dokumentacije za Interpretacijski centar drvenih dječjih igračaka i lictara
	Projekt – Izgradnja i opremanje Interpretacijskog centra drvenih dječjih igračaka i lictara
	Projekt - Vidikovac – Podgorje Bistričko
	Projekt - Rekonstrukcija i opremanje sportskog igrališta u Mariji Bistrici
Aktivnost 1.1.2.	Poučne, pješačke i biciklističke staze
	Projekt - Pješačko -biciklistička staza Mokrice (Oroslavje) – Zlatar Bistrica- Marija Bistrica
Aktivnost 1.1.3.	Sportsko-rekreacijska infrastruktura
	Projekt - Izgradnja sportsko-rekreacijskog centra Marija Bistrica
Aktivnost 1.1.4.	Kamp odmorište
	Projekt - Kamp odmorište/ RV parking Marija Bistrica
Mjera 1.2.	Održivi turistički proizvodi
Aktivnost 1.2.1.	Kreiranje turističkih ruta
	Projekt Osobna hodočašća
Aktivnost 1.2.2.	Park skulptura i Centar za posjetitelje
	Projekt - Označavanje i interpretacija sadržaja u Parku skulptura
	Projekt - Povezivanje Centra za posjetitelje i Parka skulptura
Aktivnost 1.2.3.	Jestivi suveniri
	Projekt - Natjecanje za najbolji jestivi suvenir
Aktivnost 1.2.4.	Razvoj doživljaja i manifestacija
	Projekt - Festival duhovne glazbe i sakralne umjetnosti
	Projekt – Razvoj novih doživljaja i manifestacija
Cilj 2	Povećanje prepoznatljivosti i unapređenje upravljanja destinacijom
Mjera 2.1.	Povećanje prepoznatljivosti destinacije

Aktivnost 2.1.1. Intenzivnije povezivanje i promocija Svetišta Majke Božje Bistričke
Projekt - Promocija rute Camino Hrvatsko Zagorje
Aktivnost 2.1.2. Promocija <i>outdoor</i> aktivnosti i ponude
Projekt - Kontinuirana promocija <i>outdoor</i> događanja
Aktivnost 2.1.3. Kreiranje itinerara i promocija kako provesti 2 -3 dana u destinaciji
Projekt - Vikend u Mariji Bistrici
Mjera 2.2. Unapređenje upravljanja destinacijom
Aktivnost 2.2.1. Uključivanje turističkih dionika u sustave True Zagorje Home i Local Host
Projekt - Radionice za brendiranje smještaja True Zagorje Home i Local Host
Aktivnost 2.2.2. Umrežavanje turističkih dionika
Projekt - Redoviti sastanci turističkih dionika
Aktivnost 2.2.3. Praćenje pokazatelja održivog razvoja turizma
Projekt - Praćenje zadovoljstva lokalne zajednice turizmom
Projekt - Praćenje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja cjelokupnim boravkom u destinaciji

7. Smjernice i preporuke

Planom upravljanja destinacijom definira se prijedlog smjernice i preporuka za razvoj i unaprjeđenje destinacije u skladu s definiranim ciljevima, pokazateljima održivosti i razvojnim smjerom, za dionike u sustavu turizma i dionike u sustavu upravljanja turizmom.

7.1. Smjernice za jedinice lokalne samouprave

Jedinice lokalne samouprave imaju važnu ulogu u stvaranju održivog turističkog okruženja kroz razvoj infrastrukture, očuvanje prirodne, kulturne i povijesne baštine te jačanje lokalne zajednice. Njihova zadaća ne svodi se samo na financiranje i provedbu projekata, već uključuje i poticanje razvoja turizma putem strateškog planiranja, donošenja regulativa i koordinacije svih dionika.

Na području Marije Bistrice preporučuje se ulaganje u projekte koji čuvaju i interpretiraju prirodnu i kulturnu baštinu te promiču aktivni turizam.

Uz promociju i dodatnu interpretaciju postojećeg Centra za posjetitelje u kojem su zastupljene dječje drvene igračke i licitari, u planu je izgradnja Interpretacijskog centra drvenih dječjih igračaka i licitara.

Pored klasične muzejske postave, planirani su suvremeni digitalni prikazi poput 3D *mappinga*, holograma i multimedijских efekata s posebnim naglaskom na interaktivne i edukativne sadržaje.

Kao odgovor na sve veću popularnost aktivnog turizma planirana su ulaganja u sportsko-rekreacijsku infrastrukturu te u pješačko -biciklističku stazu Mokrice (Oroslavje) – Zlatar Bistrica- Marija Bistrica.

U cilju očuvanja i što bolje prezentacije povijesne cjeline Marije Bistrice preporučuje se uređenje fasada, ponajprije od Trga Pape Ivana Pavla II prema Vinskom Vrh, postavljanje jednoobraznih suncobrana u centru mjesta, poticanje uređivanja balkona i okućnica, te uređenje prodaje suvenira odnosno zauzimanje javnog prostora. Važno je poticati smjer poduzetničke aktivnosti koja bi se trebala bazirati prvenstveno na ponudi lokalnih i autentičnih proizvoda i druge ponude.

7.2. Za turističke zajednice

Turistička zajednica ima ključnu ulogu u vođenju razvoja destinacije, a njezin rad trebao bi, između ostalog, biti usmjeren na stvaranje prepoznatljivog identiteta i povezivanje svih sudionika u turizmu. Preporučuje se unaprijediti digitalnu promociju destinacije s naglaskom na kulturnu baštinu i *outdoor* mogućnosti, te osnažiti suradnju sa Svetištem.

Budući da na području Marije Bistrice nisu aktivne turističke agencije koje se bave kreiranjem paketa, preporuka je da TZO Marije Bistrice djelomično preuzme tu ulogu na način da poveže postojeće turističke dionike (smještaj, ugostiteljstvo, radionice starih zanata, događanja) u jedinstvene pakete, npr. za Advent i druge prigode, i to promovira putem svojih komunikacijskih kanala.

Također, turistička zajednica trebala bi se više uključiti u edukaciju lokalnog stanovništva o važnosti turizma i razvoju održivih turističkih sadržaja. Važno je poticati zajedničko djelovanje javnog sektora, poduzetnika, lokalnih proizvođača, kulturnih institucija i udruga kako bi se stvorila konkurentnija i kvalitetnija turistička ponuda.

7.3. Za druge dionike u turizmu

Uz jedinice lokalne samouprave i turističku zajednicu, važnu ulogu u razvoju turizma imaju i brojni drugi dionici, uključujući privatne poduzetnike, ugostitelje, organizatore turističkih aktivnosti, kulturne ustanove i udruge, sportske klubove te samo lokalno stanovništvo. Njihovo aktivno sudjelovanje i međusobna suradnja ključni su za unaprjeđenje kvalitete ponude, jačanje održivosti i očuvanje autentičnosti destinacije.

U cilju osiguranja održivog turističkog razvoja preporučuje se:

- jačati suradnju javnog i privatnog sektora kroz zajednički razvoj novih turističkih proizvoda i usluga,
- povećavati vidljivost lokalnih proizvoda i usluga njihovim uključivanjem u turističke programe, manifestacije i digitalne promotivne kanale,
- pružati potporu edukaciji i osposobljavanju dionika radi unaprjeđenja kvalitete usluga, poticanja inovativnih rješenja i primjene održivih načela,

- uspostaviti sustav praćenja i upravljanja kvalitetom kako bi se osigurala visoka razina zadovoljstva posjetitelja, ali i lokalnog stanovništva.

Kroz koordinirano djelovanje svih dionika, destinacija može ostvariti uravnotežen turistički razvoj koji istodobno potiče gospodarski rast, doprinosi očuvanju prirodne i kulturne baštine te unapređuje kvalitetu života lokalne zajednice.

8. Popis projekata

Slijedi popis projekata koji doprinose ostvarenju održivosti u destinaciji te razvoju destinacije s kratkim opisom predmeta i svrhe projekta, načina doprinosa održivosti, zatim nositeljima provedbe, lokaciji provedbe projekta, planiranim rokovima početka i završetka provedbe projekta, ključnim točkama ostvarenja projekta te procijenjenom vrijednošću projekta i statusu izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije.

Mjera 1.1. Razvoj turističke infrastrukture

Aktivnost 1.1.1. Interpretacija kulturne i prirodne baštine

Tablica 32. Projekt izrade projektne dokumentacije za Interpretacijski centar drvenih dječjih igračaka i licitara

Naziv projekta	Izrada projektne dokumentacije za Interpretacijski centar drvenih dječjih igračaka i licitara
Cilj projekta	Izrada projektne dokumentacije za izgradnju i opremanje Interpretacijskog centra drvenih dječjih igračaka i licitara koji su pod zaštitom UNESCO-a, a kao dio nove turističke i kulturne ponude.
Opis projekta	Za izgradnju i opremanje Interpretacijskog centra drvenih dječjih igračaka i licitara potrebno je izraditi projektnu dokumentaciju na temelju izrađenog idejnog rješenja. Osim klasične muzejske postave, planirani su suvremeni digitalni prikazi poput 3D <i>mappinga</i>, holograma i multimedijских efekata. Poseban naglasak stavlja se na interaktivne i edukativne sadržaje. Kroz digitalnu radionicu "Sam svoj majstor", djeca će imati priliku putem touchscreena dizajnirati vlastitu igračku ili licitar, koji se potom može izraditi na licu mjesta pomoću 3D printera. U audiovizualnoj zoni "Priče naših majstora", posjetitelji će moći poslušati stvarna svjedočanstva lokalnih majstora i majstorica, uz prikaz arhivskih

	fotografija i snimki. Dodatno, bit će uređen i prostor senzorne sobe, posebno osmišljen za djecu s poteškoćama u razvoju, ali i ostale posjetitelje – s fokusom na zvukove tradicijskih radionica, mirise poput meda, voska i drva te teksture materijala koji se koriste u izradi igračaka i litarata. Cijeli sadržaj bit će u potpunosti prilagođen osobama s invaliditetom, čime projekt dobiva dodatnu inkluzivnu vrijednost i atraktivnost. Interpretacijski centar sadržavat će i suvenirnicu.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos Prosječna duljina boravka turista u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos
Nositelj	Općina Marija Bistrica, mogući partner TZ Općine Marija Bistrica
Lokacija provedbe	Marija Bistrica
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026.
Provedbeni koraci i rokovi	Izrada projektne dokumentacije
Procijenjena vrijednost	200.000,00 EUR
Okvirni izvori financiranja	EU sredstva, vlastita sredstva
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Napravljeno je idejno rješenje, raspoloživo zemljište u vlasništvu Općine Marija Bistrica

Tablica 33. Projekt izgradnje i opremanja Interpretacijskog centra drvenih dječjih igračaka u litarata

Naziv projekta	Izgradnja i opremanje Interpretacijskog centra drvenih dječjih igračaka i litarata
Cilj projekta	Izgradnja i opremanje Interpretacijskog centra drvenih dječjih igračaka i litarata koji su pod zaštitom UNESCO-a, a kao dio nove turističke i kulturne ponude.

Opis projekta	Najbolji način valorizacije nematerijalne kulturne baštine i doprinosa lokalnoj zajednici jest izgradnja Interpretacijskog centra drvenih dječjih igračaka i licitara na području Općine. Osim klasične muzejske postave, planirani su suvremeni digitalni prikazi poput 3D <i>mappinga</i>, holograma i multimedijских efekata. Poseban naglasak stavlja se na interaktivne i edukativne sadržaje. Kroz digitalnu radionicu "Sam svoj majstor", djeca će imati priliku putem touchscreena dizajnirati vlastitu igračku ili licitar, koji se potom može izraditi na licu mjesta pomoću 3D printera. U audiovizualnoj zoni "Priče naših majstora", posjetitelji će moći poslušati stvarna svjedočanstva lokalnih majstora i majstorica, uz prikaz arhivskih fotografija i snimki. Dodatno, bit će uređen i prostor senzorne sobe, posebno osmišljen za djecu s poteškoćama u razvoju, ali i ostale posjetitelje – s fokusom na zvukove tradicijskih radionica, mirise poput meda, voska i drva te teksture materijala koji se koriste u izradi igračaka i licitara. Cijeli sadržaj bit će u potpunosti prilagođen osobama s invaliditetom, čime projekt dobiva dodatnu inkluzivnu vrijednost i atraktivnost. Interpretacijski centar sadržavat će i suvenirnicu, brojne edukativne programe vezane uz očuvanje nematerijalne kulturne baštine te kreativne radionice za sve uzraste. Uz kvalitetnu strategiju marketinških komunikacija i bogat popratni sadržaj, centar će postati prepoznatljiva turistička atrakcija koja odgovara potrebama svih ciljnih skupina, te značajno pridonosi pozicioniranju i boljoj posjećenosti turističke destinacije Marija Bistrica.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos Prosječna duljina boravka turista u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos

Nositelj	Općina Marija Bistrica, mogući partner TZ Općine Marija Bistrica
Lokacija provedbe	Marija Bistrica
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2027. – 2028.
Provedbeni koraci i rokovi	Izvođenje radova Opremanje Upravljanje projektom Promidžba i vidljivost
Procijenjena vrijednost	6.000.000,00 EUR
Okvirni izvori financiranja	EU sredstva, vlastita sredstva
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Napravljeno je idejno rješenje, raspoloživo zemljište u vlasništvu Općine Marija Bistrica

Tablica 34. Projekt izgradnje vidikovca u Podgorju Bistričkom

Naziv projekta	Vidikovac – Podgorje Bistričko
Cilj projekta	Izgraditi atraktivan i siguran vidikovac s panoramskim pogledom na prirodne ljepote Marije Bistrice, obogaćen rekreacijskim i obiteljskim sadržajima, koji se estetski uklapa u okoliš, potiče boravak na otvorenom te nudi jedinstveno iskustvo za posjetitelje svih dobnih skupina
Opis projekta	Stvaranje atraktivnog vidikovca koji pruža panoramski pogled na prirodne ljepote Marije Bistrice, a istovremeno nudi rekreacijske i obiteljske sadržaje za posjetitelje svih dobnih skupina Izgrađena čvrsta, sigurna i estetski uklopljena platforma, koja se prostire dovoljno široko za veći broj posjetitelja. Opremljena zaštitnom ogradom i rasvjetom za večernje uživanje. Ispod vidikovca smještene su udobne klupice i sjenice – idealne za odmor, piknik i uživanje u prirodi. Klupice su postavljene u polukrug s pogledom prema vidikovcu i okolnoj prirodi, uz zelene površine i staze. S jedne strane vidikovca planira se široki, sigurni tobogan koji se spušta niz blag nagib prema

	prostoru ispod vidikovca. Tobogan je zabavan način za spust, a ujedno i dodatna atrakcija za obitelji i mlađe posjetitelje. Vidikovac i prateći sadržaji bit će dizajnirani da se prirodno uklapaju u okoliš, koristeći lokalne materijale i zelene tehnologije (npr. solarna rasvjeta). Poseban naglasak stavlja se na sigurnost, pristupačnost i ugodan ambijent.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos
Nositelj	Općina Marija Bistrica, mogući partner Županijska uprava za ceste Krapinsko- zagorske županije
Lokacija provedbe	Marija Bistrica, Podgorje Bistričko
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2029.
Provedbeni koraci i rokovi	1. Izrada projektne dokumentacije 2. Izvođenje radova 3. Opremanje 4. Upravljanje projektom 5. Promidžba i vidljivost
Procijenjena vrijednost	2.000.000,00 EUR
Okvirni izvori financiranja	EU sredstva, vlastita sredstva
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Projekt je u fazi projektne ideje, kreće se u otkup zemljišta

Tablica 35. Projekt rekonstrukcije i opremanja sportskog igrališta u Mariji Bistrici

Naziv projekta	Rekonstrukcija i opremanje sportskog igrališta u Mariji Bistrici
Cilj projekta	Cilj je podizanje kvalitete života lokalnog stanovništva i razvoj aktivnog turizma kroz osiguranje multifunkcionalnog sportskog igrališta.
Opis projekta	Projektom se postojeće malonogometno igralište s asfaltnom podlogom modernizira i unapređuje u multifunkcionalno sportsko igralište za košarku, odbojku i nogomet s gumenom podlogom koja osigurava bolu apsorpciju udaraca, pruža udobniju

	površinu za sportaše i rekreativce i jednostavnija je za održavanje.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos
Nositelj	Općina Marija Bistrica
Lokacija provedbe	Marija Bistrica
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	1/2026 – 12/2027
Provedbeni koraci i rokovi	1. Rekonstrukcija i opremanje sportskog igrališta 2. Upravljanje i administracija projekta 3. Marketinško-promotivne aktivnosti
Procijenjena vrijednost	193.075,00 EUR
Okvirni izvori financiranja	EU sredstva, vlastita sredstva
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Izrađen je glavni projekt

Aktivnost 1.1.2. Poučne, pješačke i biciklističke staze

Tablica 36. Projekt realizacije pješačko-biciklističke staze Mokrice - Zlatar Bistrica – Marija bistrica

Naziv projekta	Pješačko-biciklistička staza Mokrice (Oroslavje) – Zlatar Bistrica - Marija Bistrica
Cilj projekta	Povećati održivu mobilnost, sigurnost i međusobnu povezanost općina Mokrice (Oroslavje), Zlatar Bistrica i Marija Bistrica izgradnjom i uređenjem pješačko-biciklističke staze koja potiče aktivan i zdrav način života, obogaćuje turističku ponudu Hrvatskog zagorja te pozicionira Mariju Bistricu kao dostupnu, atraktivnu i održivu destinaciju.
Opis projekta	Razvoj pješačko-biciklističke staze na relaciji Mokrice (Oroslavje) – Zlatar Bistrica – Marija Bistrica strateški je infrastrukturni projekt usmjeren na poboljšanje održive mobilnosti, sigurnosti i povezanosti između općina te promociju aktivnog i zdravog načina života.

	Staza će omogućiti sigurno kretanje biciklista i pješaka kroz atraktivne krajobraze Hrvatskog zagorja, povezujući tri važne točke: Oroslavje, Zlatar Bistricu i turističku destinaciju Marija Bistrica. Projekt uključuje izgradnju nove i rekonstrukciju postojeće infrastrukture, uz postavljanje signalizacije, odmorišta i edukativno-informativnih ploča. Ova pješačko-biciklistička staza, uz ciljanu marketinšku promociju, doprinjet će razvoju kontinentalnog turizma, povećanju posjećenosti regiji i pozicioniranju Marije Bistrice kao dostupne, aktivne i održive turističke destinacije. Osim što potiče svakodnevno korištenje lokalnog stanovništva, projekt ima i snažnu rekreativnu vrijednost za posjetitelje svih generacija.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos
Nositelj	Općina Marija Bistrica, mogući partneri Krapinsko-zagorska županija, Turistička zajednica općine Marija Bistrica
Lokacija provedbe	Marija Bistrica, Oroslavje, Zlatar Bistrica
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2028.-2029.
Provedbeni koraci i rokovi	1. Izrada projektne dokumentacije 2. Izvođenje radova i opremanje 3. Upravljanje projektom 4. Promidžba i vidljivost
Procijenjena vrijednost	1.000.000,00 EUR
Okvirni izvori financiranja	EU sredstva, vlastita sredstva
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Projektna ideja

Aktivnost 1.1.3. Sportsko-rekreacijska infrastruktura

Tablica 37. Projekt izgradnje sportsko-rekreacijskog centra Marija Bistrica

Naziv projekta	Izgradnja sportsko-rekreacijskog centra Marija Bistrica
Cilj projekta	Izgradnja i opremanje sportsko-rekreacijskog centra te premještanje sportskih aktivnosti iz centra mjesta u zonu javne i društvene namjene.
Opis projekta	Izgradnja i opremanje sportskog-rekreacijskog centra te funkcionalno premještanje sportskih aktivnosti iz užeg centra Marije Bistrice u zonu javne i društvene namjene predstavlja strateški korak u planskom razvoju naselja. Ovim zahvatom stvara se kvalitetan i suvremeno opremljen prostor za rekreaciju i sport, koji će zadovoljiti potrebe lokalne zajednice, sportskih klubova i rekreativaca svih dobnih skupina. Istovremeno, omogućuje se da se povijesna jezgra i centar mjesta u cijelosti stave u funkciju sakralnog, kulturnog i turističkog razvoja, u skladu s pozicioniranjem Marije Bistrice kao nacionalnog svetišta i turističke destinacije.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos
Nositelj	Općina Marija Bistrica, mogući partner Sportska zajednica Općine Marija Bistrica
Lokacija provedbe	Marija Bistrica
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2027.-2029.
Provedbeni koraci i rokovi	1. Izrada projektne dokumentacije 2. Izvođenje radova i opremanje 3. Upravljanje projektom 4. Promidžba i vidljivost
Procijenjena vrijednost	15.000.000,00 EUR
Okvirni izvori financiranja	EU sredstva, vlastita sredstva
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Projektna ideja, raspoloživo zemljište u vlasništvu Općine Marija Bistrica.

Aktivnost 1.1.4. Kamp odmorište

Tablica 38. Projekt izgradnje kamp odmorišta/RV parking Marija Bistrica

Naziv projekta	Kamp odmorište / RV parking Marija Bistrica
Cilj projekta	Osigurati funkcionalno i ugodno kamp odmorište u Mariji Bistrici, smješteno u neposrednoj blizini sakralnih i turističkih sadržaja, koje pruža modernu sanitarnu infrastrukturu, električne priključke te prostore za odmor i druženje, čime se unapređuje turistička ponuda i potiče dulji boravak posjetitelja.
Opis projekta	Kamp odmorište u Mariji Bistrici bit će smješten na prostranom i pristupačnom otvorenom prostoru iza Crkve na otvorenom, što omogućava neposrednu blizinu sakralnim i turističkim sadržajima te jednostavan pristup centru mjesta. Uz prostor za kampiranje, smješteni su moderni i čisti sanitarni objekti, uključujući tuševe i toalete prilagođene osobama s invaliditetom, kao i mreža električnih priključaka za osvjetljenje i napajanje. Za ugodan boravak kampere očekuju uređene sjenice s klupama i stolovima, idealne za druženje, zajedničke obroke i rekreativne aktivnosti.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Prosječna duljina boravka turista u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos
Nositelj	Općina Marija Bistrica, mogući partneri Krapinsko-zagorska županija, Turistička zajednica Općine Marija Bistrica
Lokacija provedbe	Marija Bistrica
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2028.
Provedbeni koraci i rokovi	1. Izrada projektne dokumentacije 2. Izvođenje radova i opremanje 3. Upravljanje projektom 4. Promidžba i vidljivost
Procijenjena vrijednost	1.000.000,00 EUR
Okvirni izvori financiranja	EU sredstva, vlastita sredstva

Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Projektna ideja, raspoloživo zemljište u vlasništvu Općine Marija Bistrica.
--	---

Mjera 1.2. Održivi turistički proizvodi

Aktivnost 1.2.1. Kreiranje turističkih ruta

Tablica 39. Projekt Osobna hodočašća

Naziv projekta	Osobna hodočašća
Cilj projekta	Potaknuti individualne dolaske ili dolaske u manjim grupama na obilazak destinacije i osobno hodočašće s naglaskom na postizanje osobnog mira.
Opis projekta	Osim organiziranih hodočašća koja traju od travnja do kraja listopada, za neke pojedince posebnu čar imaju osobna hodočašća u tišini, a da oni otkrivaju Mariju Bistricu kao oazu mira, utočišta i molitve na jedan drugačiji način. Lokacije koje se ne smiju propustiti: 1. Bazilika Majke Božje Bistričke 2. Bistrička kalvarija 3. Vinski vrh Prasvetište 4. Park skulptura Dodatne mogućnosti doživljaja su osobna/privatna molitva, meditacija i sl. Uz sakralna mjesta cilj je promovirati i ostala mjesta gdje se mogu upoznati s lokalnom kulturom, gastro ponudom i sl. Način obraćanja je s konkretnim i korisnim informacijama, linkovima na daljnje informacije i preporukama.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos
Nositelj	TZO Marija Bistrica
Lokacija provedbe	Marija Bistrica

Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	1.2026. – 12.2026.
Provedbeni koraci i rokovi	1. Definiranje lokacija i doživljaja 2. Izrada teksta i fotografija 3. Prijevod na engleski 4. Objava na internetskoj stranici 5. Promocija putem društvenih mreža
Procijenjena vrijednost	2.000,00 EUR
Okvirni izvori financiranja	Sredstva TZO Marija Bistrica
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Nije potrebna izrada studijske/projektne dokumentacije

Aktivnost 1.2.2. Park skulptura i Centar za posjetitelje

Tablica 40. Projekt Označavanje i interpretacija sadržaja u Parku skulptura

Naziv projekta	Označavanje i interpretacija sadržaja u Parku skulptura
Cilj projekta	Približiti sadržaj u Parku skulptura i sam Park skulptura posjetiteljima.
Opis projekta	Uz oznake za Vinski vrh iz centra Marije Bistrice postaviti i oznake za Park skulptura. Pokraj svake skulpture postaviti oznake s imenom autora, imenom skulpture i godinu kad je nastala, a putem QR koda se može proširiti priča i dati dodatne informacije.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos
Nositelj	TZO Marija Bistrica
Lokacija provedbe	Marija Bistrica
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	1.2026. – 3.2027.
Provedbeni koraci i rokovi	1. Izrada idejnog rješenja za oznake 2. Prikupljanje i obrada potrebnih informacija 3. Izrada i postavljanje oznaka

Procijenjena vrijednost	10.000,00 EUR
Okvirni izvori financiranja	Sredstva TZO Marija Bistrica i HTZ-a
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Nije potrebna izrada studijske/projektne dokumentacije

Tablica 41. Projekt Povezivanje Centra za posjetitelje i Parka skulptura

Naziv projekta	Povezivanje Centra za posjetitelje i Parka skulptura
Cilj projekta	Povećati broj posjetitelja u Centru za posjetitelje i Parku skulptura.
Opis projekta	I Centar za posjetitelje i Park skulptura pričaju priču o povijesti, kulturi i tradiciji Marije Bistrice. Sama lokacija Centra za posjetitelje u Parku skulptura nameće povezivanje ova dva elementa. Uz dobru i kvalitetnu interpretaciju potrebno je te informacije i prenijeti posjetiteljima kroz više kanala. Pored interpretacije kulturne baštine – dječjih drvenih igračaka i licitara u prostoru Centra, potrebno je priču ispričati i na vanjskom i okolnom dijelu Centra oslikavajući kućice u stilu licitara i motiva drvenih igračaka. Na taj način će se povećati atraktivnost Centra i privući veći broj posjetitelja. U Centru omogućiti prodaju autohtonih suvenira. Osim statične interpretacije potrebno je u određenim vremenskim razmacima (jednom ili dvaputa mjesečno tijekom sezone hodočašća) organizirati vodiča koji će ispričati priču o drvenim igračkama, licitarima, drvenim skulpturama. S radnim vremenom Centra za posjetitelje i potencijalnim vođenim turama posjetitelji trebaju biti upoznati prije dolaska u Mariju Bistricu. Isto tako se može tražiti obavezna predbilježba za sudjelovanje u vođenim turama. U vrijeme Adventa se vođenje može modificirati da bude po mraku, da se kreće iz centra Marije Bistrice s lampionima ili bakljama te da tura završava ispred Centra za posjetitelje s mini koncertom božićnih pjesama, uz degustiranje medenjaka i gvirca.

	Instagram točka za fotografiranje. Predimenzionirane drvene igračke oko interpretacijskog centra.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji Značajni doprinos / umjereni doprinos / manji doprinos/ ne postoji doprinos
Nositelj	TZO Marija Bistrica
Lokacija provedbe	Marija Bistrica
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2027. – 2028.
Provedbeni koraci i rokovi	1. Osmišljavanje ture 2. Uređenje Interpretacijskog centra 3. Organizacija prodaje suvenira 4. Edukacija vodiča 5. Online promocija ture
Procijenjena vrijednost	15.000,00 EUR
Okvirni izvori financiranja	Sredstva TZO Marija Bistrica i HTZ-a
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Nije potrebna izrada studijske/projektne dokumentacije

Slika 16. Motiv s Trga u Mariji Bistrici

Izvor: www.tz-marija-bistrica.hr

Aktivnost 1.2.3. Jestivi suveniri

Tablica 42. Projekt Natjecanje za najbolji jestivi suvenir

Naziv projekta	Natjecanje za najbolji jestivi suvenir
Cilj projekta	Unaprjeđenje kvalitete jestivih bistričkih suvenira i osuvremenjivanje ponude suvenira poštujući tradiciju.
Opis projekta	Marija Bistrica je između ostalog poznata po medicarskim proizvodima koji se proizvode na tradicionalan način i koje hodočasnici i turisti često kupuju kao suvenire. U cilju unaprjeđenja kvalitete jestivih bistričkih suvenira organiziralo bi se godišnje natjecanje za izbor najboljeg i najkreativnijeg jestivog suvenira te godine. Izabrani suvenir bi imao pravo na posebno dizajniranu oznaku i online promociju.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos
Nositelj	TZO Marija Bistrica
Lokacija provedbe	Marija Bistrica
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	1.2027. – 6.2027.
Provedbeni koraci i rokovi	1. Razvoj vizualnog identiteta oznake 2. Organizacija i provođenje natjecanja 3. Online promocija
Procijenjena vrijednost	5.000,00 EUR
Okvirni izvori financiranja	Sredstva TZO Marija Bistrica
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Nije potrebna izrada studijske/projektne dokumentacije

Aktivnost 1.2.4. Razvoj doživljaja i manifestacija

Tablica 43. Projekt Festival duhovne glazbe i sakralne umjetnosti

Naziv projekta	Festival duhovne glazbe i sakralne umjetnosti
Cilj projekta	Kreirati novu manifestaciju kojom bi se privukli novi (i postojeći) posjetitelji u destinaciju te ponudio jedinstveni sadržaj te time obogatila turistička ponuda destinacije i ojačala prepoznatljivost.
Opis projekta	Jednodnevni ili višednevni festival koji kombinira duhovnu glazbu, radionice ikonografije, izložbe sakralne baštine, predavanja o religijskoj umjetnosti i druge slične sadržaje, na suvremen i inovativan način. Na to se mogu pozvati međunarodni zborovi, umjetnici i religiozna udruženja, umjetnici i drugi. Festival se može održavati na vanjskom prostoru gdje se održavaju mise ili na centralnom trgu te na drugim prikladnim prostorima. Vrijeme održavanja – kasno proljeće ili rana jesen. Ulaz ne pojedina događanja festivala se s vremenom i razvojem festivala mogu naplaćivati.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos Prosječna duljina boravka turista u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos
Nositelj	TZO Marija Bistrica
Lokacija provedbe	Marija Bistrica
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	10.2026. – 12.2027.
Provedbeni koraci i rokovi	1. Kreiranje sadržaja manifestacije 2. Odabir i angažman izvođača 3. Promocija događaja 4. Realizacija događaja
Procijenjena vrijednost	15.000,00 EUR
Okvirni izvori financiranja	Sredstva TZO Marija Bistrica

Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Nije potrebna izrada studijske/projektne dokumentacije
--	--

Tablica 44. Projekt razvoja doživljaja i manifestacija

Naziv projekta	Razvoj doživljaja i manifestacija Marije Bistrice
Cilj projekta	Ciljevi projekta su: - razviti nove manifestacije i tematske programe koji odražavaju identitet destinacije, - podignuti razinu kvalitete, sadržaja i organizacije postojećih manifestacija, - povećati broj posjetitelja, duljinu zadržavanja i turističku potrošnju, - potaknuti umrežavanje lokalnih dionika, stvarajući nove zajedničke turističke proizvode.
Opis projekta	Projekt je usmjeren na razvoj novih turističkih doživljaja i manifestacija te na unaprjeđenje kvalitete, organizacije i sadržaja postojećih manifestacija u Mariji Bistrici. Cilj je povećati atraktivnost destinacije tijekom cijele godine, stvoriti dodatne razloge dolaska te ojačati identitet Marije Bistrice kao prepoznatljivog kulturnog, duhovnog i doživljajnog središta Hrvatskog zagorja. Projekt doprinosi stvaranju jedinstvenih doživljaja, jačanju brenda destinacije i povećanju turističke potrošnje kroz povezivanje manifestacija s lokalnim proizvođačima, ugostiteljima i pružateljima usluga.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Stopa popunjenosti u smještajnim kapacitetima Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos
Nositelj	TZO Marija Bistrica
Lokacija provedbe	Područje Općine Marija Bistrica
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	1.2026. – 6.2027.
Provedbeni koraci i rokovi	1. Analiza postojećih manifestacija i doživljaja 2. Kreiranje novih sadržaja, doživljaja i ponude – 2-3 nova koncepta manifestacija (npr. tematska gastronomija, glazba, kultura, lokalna baština)

	3. Promocija, komunikacija i digitalni alati 4. Uključivanje i edukacija dionika 5. Realizacija i evaluacija manifestacija
Procijenjena vrijednost	30.000,00 EUR
Okvirni izvori financiranja	Sredstva TZO Marija Bistrica
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Nije potrebna izrada studijske/projektne dokumentacije

Mjera 2.1. Povećanje prepoznatljivosti destinacije

Aktivnost 2.1.1. Intenzivnije povezivanje i promocija Svetišta Majke Božje Bistričke

Tablica 45. Projekt promocije Camino Hrvatsko Zagorje

Naziv projekta	Promocija rute Camino Hrvatsko Zagorje
Cilj projekta	Promovirati novu rutu Camino Hrvatsko Zagorje kroz online kanale
Opis projekta	Camino Hrvatsko Zagorje, 56 km duga nova dionica Camino Hrvatske rute proteže se od Lepoglave do Marije Bistrice. Camino rute su sve popularnije i sve više ljudi hoda po tim rutama. Iako postoji internetska stranica caminocroatia.com na kojoj je predstavljena ruta, potrebno je promovirati rutu na internetskoj stranici TZ Marije Bistrice i na društvenim mrežama. Ideja je angažirati jednog (ili više) hodočasnika/planinara koji bi opisali svoje doživljaje na ruti. Na taj način bi približili ljepotu netaknute prirode, dvorce, crkve, vinske ceste i mjesta gdje se može pojesti ukusna hrana.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos
Nositelj	TZO Marija Bistrica
Lokacija provedbe	Područje destinacije Marija Bistrica
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	1.2026. – 12.2029.

Provedbeni koraci i rokovi	1. Izrada tekstova i fotografija za internetsku stranicu TZO Marija Bistrica 2. Prijevod na engleski 3. Objava na internetskoj stranici TZO-a Marija Bistrica 4. Odabir i dogovor suradnje hodočasnika/planinara koji će objavljivati kratke tekstove i fotografije s rute Camino Hrvatsko Zagorje 5. Objave na društvenim mrežama
Procijenjena vrijednost	1.000,00 EUR godišnje
Okvirni izvori financiranja	Sredstva TZO Marija Bistrica
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Nije potrebna izrada studijske/projektne dokumentacije

Slika 17. Camino ruta u Zagorju

Izvor: www.putnikofer.hr

Aktivnost 2.1.2. Promocija *outdoor* aktivnosti i ponudeTablica 46 Projekt promocije *outdoor* aktivnosti i ponude

Naziv projekta	Kontinuirana promocija <i>outdoor</i> događanja
Cilj projekta	Cilj je promovirati događanja i mogućnosti /infrastrukturu za <i>outdoor</i> aktivnosti putem online kanala.
Opis projekta	Biciklističke rute, planinarska obilaznica „Za dušu i tijelo“, Stepinčev put, Trail za dušu i tijelo Mirko Fulir, Vikend zabave i sporta predstavljaju platformu za komunikaciju infrastrukture i <i>outdoor</i> događanja
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos / ne postoji doprinos Prosječna duljina boravka turista u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos / ne postoji doprinos
Nositelj	TZO Marija Bistrica
Lokacija provedbe	Područje destinacije Marija Bistrica
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	Kontinuirano 1.2026. – 12.2029.
Provedbeni koraci i rokovi	1. Kreiranje kampanje za promociju 2. Priprema tekstova i fotografija 3. Prijevod 4. Kontinuirana realizacija oglašavanja putem weba i društvenih mreža
Procijenjena vrijednost	1.000,00 EUR godišnje
Okvirni izvori financiranja	Sredstva TZO Marija Bistrica
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Nije potrebna izrada studijske/projektne dokumentacije

Aktivnost 2.1.3 Kreiranje itinerara „Kako provesti 2 - 3 dana u destinaciji“

Tablica 47. Projekt Vikend u Mariji Bistrici

Naziv projekta	Vikend u Mariji Bistrici
Cilj projekta	Kreiranje itinerara i promocija konkretnog prijedloga kako provesti vikend u destinaciji
Opis projekta	Kreiranje preporuke posjetiteljima i turistima kako provesti određeno vrijeme u destinaciji, što posjetiti, što doživjeti i kako se zabaviti s obitelji, partnerom, prijateljima ili sam. Umjesto popisa atrakcija poanta je pružiti savjet što doživjeti u destinaciji u određenom vremenu, a sve kako bi se promovirala destinacija, ponuda iste te potaknula dodatna posjećenost.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos Prosječna duljina boravka turista u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos
Nositelj	TZO Marija Bistrica
Lokacija provedbe	Područje destinacije Marija Bistrica
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	1.2026. – 6.2027.
Provedbeni koraci i rokovi	1. Kreiranje itinerara (npr. kako provesti vikend s obitelji u Mariji Bistrici – odlazak na misu, proći Bistričku Kalvariju, ručak u jednom od restorana, posjet Parku skulptura i Centru za posjetitelje, radionica izrade licitara ili drvenih igračaka...) 2. Kreiranje promocije itinerara 3. Priprema tekstova i fotografija 4. Prijevod na engleski 5. Provedba promocije - promocija putem web stranica, društvenih mreža i drugih kanala promocije
Procijenjena vrijednost	2.000,00 EUR

Okvirni izvori financiranja	Sredstva TZO Marija Bistrica
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Nije potrebna izrada studijske/projektne dokumentacije

Mjera 2.2. Unapređenje upravljanja destinacijom

Aktivnost 2.2.1. Uključivanje turističkih dionika u sustave True Zagorje Home i Local Host

Tablica 48. Projekt Radionice za brendiranje smještaja

Naziv projekta	Radionice za brendiranje smještaja True Zagorje Home i Local Host
Cilj projekta	Potaknuti turističkih dionika u sustave True Zagorje Home i Local Host i na taj način unaprijediti kvalitetu turističkog smještaja.
Opis projekta	TZO Marija Bistrica će pružati podršku u organizaciji radionica za turističke dionike koji su zainteresirani za uključivanje u sustave True Zagorje Home i Local Host. Djelatnici TZO Marija Bistrica će zainteresiranim dionicima približiti i pojasniti uvjete za dobivanje znaka.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos
Nositelj	TZO Marija Bistrica, TZ Krapinsko-zagorske županije
Lokacija provedbe	Marija Bistrica, KZŽ
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026. 2027. 2028. 2029.
Provedbeni koraci i rokovi	1. Podrška u organizaciji radionice
Procijenjena vrijednost	0,00 EUR
Okvirni izvori financiranja	Sredstva TZ Krapinsko-zagorske županije
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Nije potrebna izrada studijske/projektne dokumentacije

Aktivnost 2.2.2. Umrežavanje turističkih dionika

Tablica 49. Projekt redovitih sastanaka s turističkim dionicima

Naziv projekta	Redoviti sastanci turističkih dionika
Cilj projekta	Poboljšati komunikaciju između turističkih dionika i potaknuti njihovo povezivanje i razvoj, pokazati primjere dobre prakse i biti u tijeku s globalnim turističkim trendovima.
Opis projekta	TZO Marija Bistrica će više puta godišnje (najmanje 2 puta) organizirati sastanke turističkih dionika. Na sastanke se može dovesti stručnjake koji će prezentirati primjere dobre prakse i globalne turističke prakse. Sastanci se mogu održavati i kod jednog od dionika kako bi se upoznalo s njegovim proizvodom i ponudom. Isto tako se preporuča i organizacija jednodnevnih studijskih putovanja u susjedne destinacije, županije ili države.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos
Nositelj	TZO Marija Bistrica
Lokacija provedbe	Marija Bistrica
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2026. 2027. 2028. 2029.
Provedbeni koraci i rokovi	1. Organizacija sastanka 2. Održavanja sastanka 3. Zapisnik i <i>follow up</i>
Procijenjena vrijednost	1.000,00 EUR godišnje
Okvirni izvori financiranja	Sredstva TZO Marija Bistrica
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Nije potrebna izrada studijske/projektne dokumentacije

Aktivnost 2.2.3. Praćenje pokazatelja održivog razvoja turizma

Tablica 50. Projekt praćenja zadovoljstva lokalne zajednice turizmom

Naziv projekta	Praćenje zadovoljstva lokalne zajednice turizmom
Cilj projekta	Unaprijediti kvalitetu života na području TZO-a Marija Bistrica i istovremeno razvijati cjelogodišnji i održivi turizam.
Opis projekta	Za kontinuirano praćenje zadovoljstva lokalne zajednice jednom u četiri godine provodilo bi se online anketiranje stanovnika Marije Bistrice
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos
Nositelj	TZO Marija Bistrica
Lokacija provedbe	Marija Bistrica
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2029.
Provedbeni koraci i rokovi	1. Sastavljanje ankete 2. Objava anketa online 3. Obrada anketa
Procijenjena vrijednost	1.000,00 EUR
Okvirni izvori financiranja	Sredstva TZO Marija Bistrica
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Nije potrebna izrada studijske/projektne dokumentacije

Tablica 51. Projekt praćenja zadovoljstva turista i posjetitelja boravkom u destinaciji

Naziv projekta	Praćenje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja cjelokupnim boravkom u destinaciji
Cilj projekta	Unaprijediti turistički proizvod u destinaciji Marija Bistrica.
Opis projekta	Za praćenje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja cjelokupnim boravkom u destinaciji jednom u četiri godine provodilo bi se online i uživo anketiranje turista i jednodnevnih posjetitelja.
Doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji Značajni doprinos /umjereni doprinos/ manji doprinos/ ne postoji doprinos
Nositelj	TZO Marija Bistrica
Lokacija provedbe	Marija Bistrica
Planirani rokovi početka i završetka provedbe projekta	2029.
Provedbeni koraci i rokovi	1. Sastavljanje ankete 2. Objava anketa online 3. Provođenje anketiranja uživo 4. Obrada anketa
Procijenjena vrijednost	1.000,00 EUR
Okvirni izvori financiranja	Sredstva TZO Marija Bistrica
Status izrade potrebne studijske/projektne dokumentacije	Nije potrebna izrada studijske/projektne dokumentacije

8.1. Popis projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije

Slijedi popis projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije, a koji su predstavljeni u točki 8.1. te sadrže kratki opis predmeta i svrhe projekta, načina doprinosa održivosti i strateškim ciljevima, zatim nositelje provedbe, lokacije provedbe projekta, planirane rokove početka i završetka provedbe projekta, ključne točke ostvarenja projekta te procijenjene vrijednosti projekata i status izrade potrebne studijske/ projektne dokumentacije:

- Interpretacijski centar Drvenih dječjih igračaka i ligitara (Tablica 33.)
- Sportski centar Marija Bistrica (Tablica 37.)
- Pješačko-biciklistička staza Mokrice (Oroslavje) – Zlatar Bistrica- Marija Bistrica (Tablica 36.)
- Projekt izgradnje vidikovca u Podgorju Bistričkom (Tablica 34.)
- Kamp odmoriste (Tablica 38.)

Slika 18. Doček Nove godine u podne u Mariji Bistrici

Izvor: TZO Marija Bistrica

9. Način praćenja aktivnosti i izvršavanja, mjerenje napretka

9.1. Implementacija Plana i koordinacija dionika

Implementacija Plana upravljanja destinacijom Marija Bistrica zahtijeva koordinirani pristup svih ključnih dionika koji djeluju u sustavu turizma – lokalne samouprave Općina Marija Bistrica, Turističke zajednice Općine Marija Bistrica, privatnog i javnog sektora, kulturnih i obrazovnih institucija te udruga civilnog društva.

Ovakav integrirani pristup omogućuje usklađenost Plana sa specifičnostima prostora, kulturnim identitetom i gospodarskim potrebama lokalne zajednice.

TZ Općine Marija Bistrica je nositelj i koordinator provedbe Plana. Njena je zadaća:

- organizirati redovite sastanke i radionice s dionicima
- pratiti provedbu mjera i aktivnosti
- izrađivati izvješća o napretku i predlagati prilagodbe plana
- poticati suradnju s turističkim zajednicama županijske i nacionalne razine.

Općina Marija Bistrica pruža institucionalnu i financijsku podršku provedbi Plana te osigurava njegovo usklađivanje s lokalnim razvojnim strategijama i prostorno-planskim dokumentima.

U proces implementacije uključuju se i:

- privatni sektor, kroz razvoj novih turističkih proizvoda i ponuda,
- kulturne i obrazovne institucije, kroz interpretaciju baštine, edukaciju i stvaranje kulturnih programa,
- udruge civilnog društva, koje pridonose očuvanju identiteta i održivosti destinacije,
- te razvojne agencije koje pomažu u pripremi projekata i prijavama za EU fondove.

9.2. Način praćenja aktivnosti i mjerenje napretka

Za uspješnu provedbu Plana, uspostaviti će se sustav redovitog praćenja i evaluacije, koji uključuje:

1. Godišnje planove provedbe s jasno definiranim ciljevima, aktivnostima, nositeljima i rokovima.
2. Pokazatelje uspješnosti (KPI), među kojima su:
 - broj posjetitelja i noćenja po sezoni,
 - udio cjelogodišnjeg prometa,
 - broj novih turističkih proizvoda i manifestacija,
 - broj dionika uključenih u zajedničke projekte,
 - zadovoljstvo posjetitelja i lokalne zajednice,
 - iznos investicija u turističku infrastrukturu i ljudske resurse.

3. Redovite evaluacije – minimalno jednom godišnje, radi procjene učinkovitosti provedenih aktivnosti i pravovremenog uočavanja izazova ili odstupanja.
4. Konzultativne radionice i javne rasprave – s ciljem uključivanja lokalne zajednice i usklađivanja prioriteta s potrebama tržišta.

U slučaju značajnih promjena okolnosti (ekonomske, društvene ili okolišne), Turistička zajednica predložit će reviziju i prilagodbu Plana, uz prethodno savjetovanje s dionicima i predstavničkim tijelima.

9.3. Izvješće o provedbi

Turistička zajednica Općine Marija Bistrica izrađuje godišnje izvješće o provedbi Plana upravljanja destinacijom, koje se podnosi Općinskom vijeću Marije Bistrice do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Izvješće treba sadržavati:

- pregled realiziranih aktivnosti,
- stupanj ostvarenja ciljeva i pokazatelja,
- analizu izazova i prepreka u provedbi,
- preporuke za unapređenje Plana u narednom razdoblju,
- prijedloge novih projekata i aktivnosti.

9.4. Ključni čimbenici uspješne provedbe

- Koordinacija i partnerstvo svih dionika kroz redovite sastanke i zajedničke projekte,
- Edukacija i jačanje kapaciteta zaposlenika i partnera u destinaciji,
- Financijska održivost kroz kombinaciju proračunskih sredstava, EU fondova i privatnih ulaganja,
- Transparentnost i uključivost u odlučivanju, uz redovitu komunikaciju s javnošću.

Izvori:

Provedbeni program Općine Marija Bistrica za razdoblje 2025. – 2029. godine
Prostorni plan uređenja Općine Marija Bistrica, IV i VI. izmjene i dopune
Popis stanovništva, kućanstva i stanova u Republici Hrvatskoj u 2011. godini
Strategija razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030. godine
Arhiv HGK - Hrvatska gospodarska komora
Arhiv HEP - Hrvatska elektro privreda
Arhiv Lijepa Bistrica
Arhiv Zagorski vodovod
Arhiv Državni zavod za statistiku
Web stranice Ministarstva kulture
Arhiv Javne ustanove Zagorje
Arhiv Zavoda za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije
Prostorni planovi uređenja općina/gradova Krapinsko-zagorske županije
DZS Gradovi u statistici
bbzone.hakom.hr
www.akz.hr
<https://hkm.hr/vjera/bistricka-kalvarija/>
<https://www.tz-marija-bistrica.hr/>
<https://marija-bistrica.hr/>
Booking.com
https://www.mariazell.at/gastronomie/gastronomie_kategorie/gasthof-restaurant/
<https://www.mariazeller-advent.at/>
<https://www.mariazell-info.at/de/>

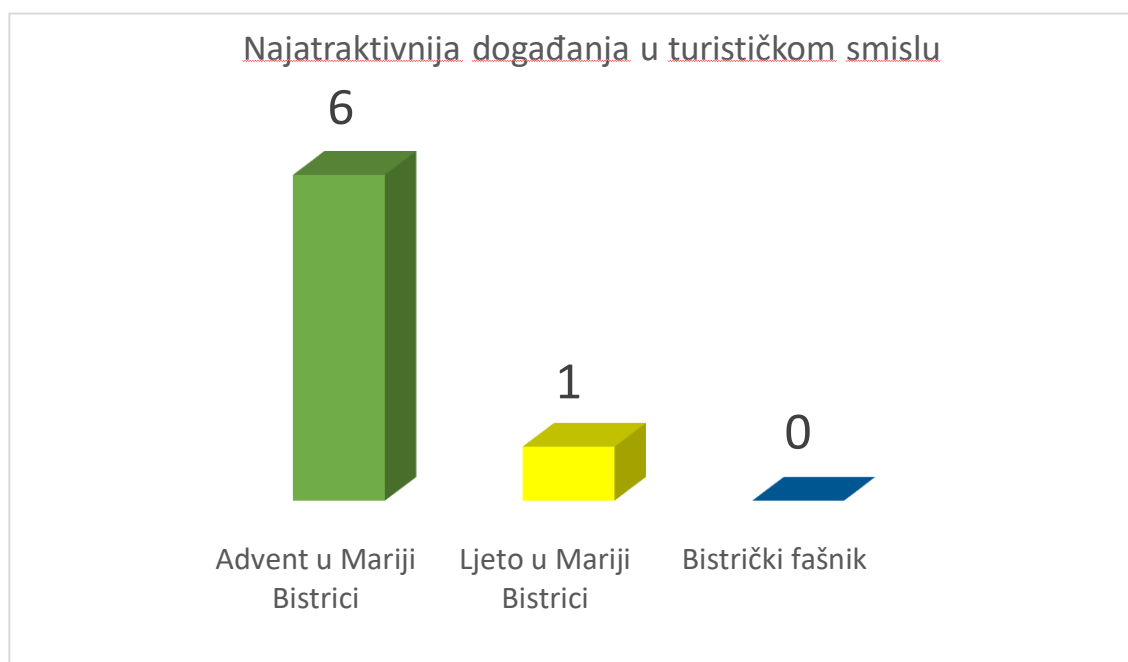
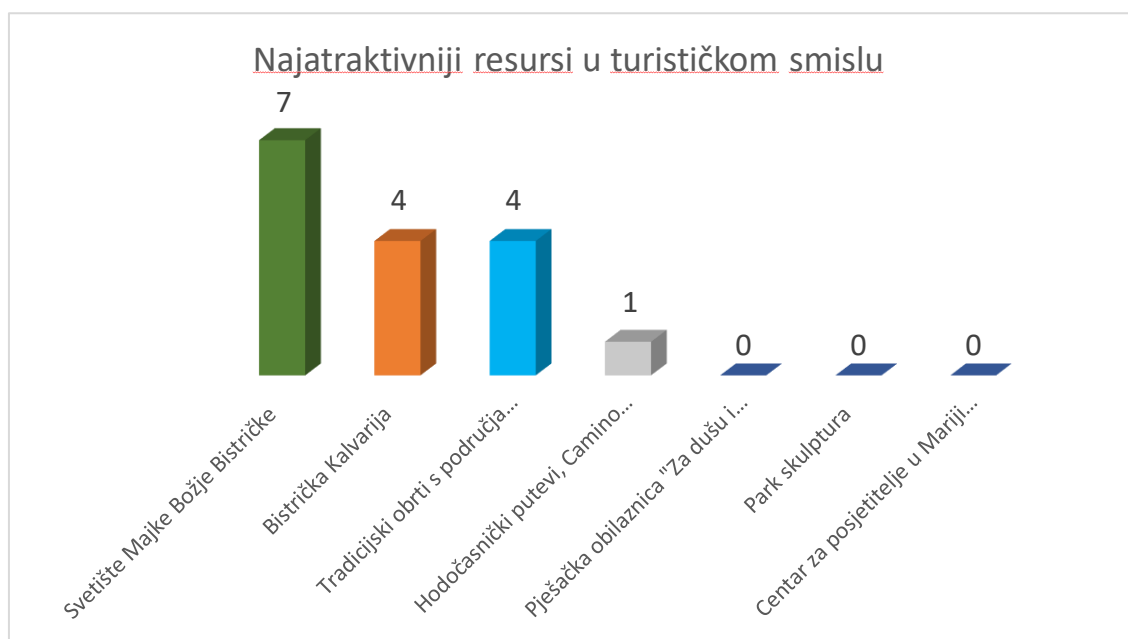
Prilozi:

Rezultati održanog istraživanja stavova dionika
Sažetak rezultata istraživanja zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja boravkom u destinaciji
Marija Bistrica
Sažetak rezultata istraživanja stavova lokalnog stanovništva Marije Bistrice o turizmu

Prilog 1. Rezultati održanog istraživanja stavova turističkih dionika

Tijekom izrade Plana upravljanja destinacijom održana je radionica s ključnim dionicima destinacije te je provedeno kratko istraživanje o njihovim stavovima o razvoju destinacije, ključnim prednostima, nedostacima i potencijalima.

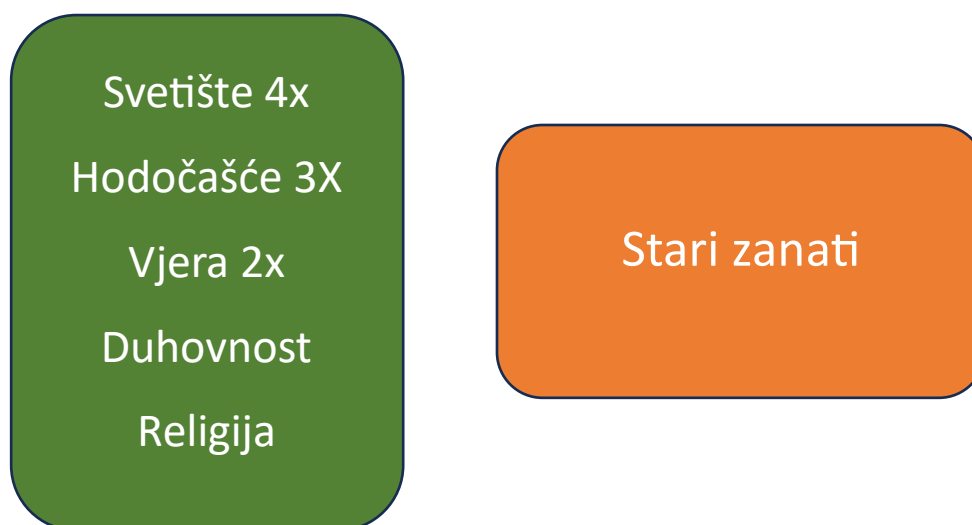
Dionici su stajališta kako su najatraktivniji resursi destinacije Svetište Majke Božje Bistričke, zatim podjednako Bistrička Kalvarija i tradicijski obrti s područja Marija Bistrica, Hodočasnički putevi, poput Camino Zagorje, a najatraktivnija manifestacija je Advent u Mariji Bistrici.

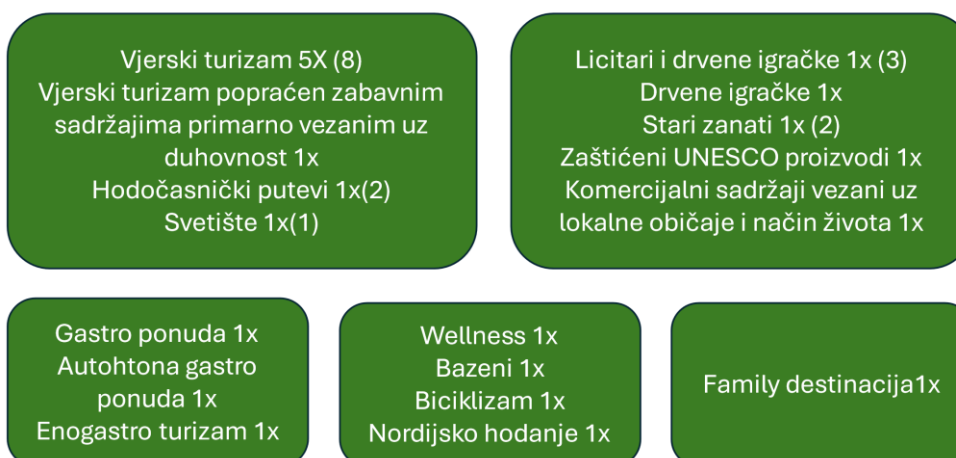
Glavne asocijacije Marije Bistrice dionicima su Svetište, hodočašće, vjera, duhovnost i religija. Pored navedenog tu su i stari zanati.

Smatraju da okosnica turističkog razvoja treba biti prvenstveno vjerski turizam, popraćen zabavnim sadržajima, zatim licitari i drvene igračke, gastro ponudu i drugo.

Marija Bistrica u jednoj riječi

Koji resursi i doživljaji mogu biti okosnica turističkog razvoja?

Kao glavne izazove razvoja destinacije dionici vide nedostatak sadržaja za dulji boravak u destinaciji, kratak boravak gostiju.

Kao neiskorištene potencijale navode OPG-e, dodatne sadržaje u prirodi, termalni turizam i drugo.

Koji su glavni izazovi na razini destinacije?

Što su neiskorišteni potencijali?

Prilog 2. Sažetak rezultata istraživanja zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja boravkom u destinaciji Marija Bistrica

Provedeno je istraživanje zadovoljstva turista i posjetitelja Općine Marija Bistrica te je prikupljeno 169 upitnika.

167 ispitanika bio je iz Hrvatske, a 2 iz inozemstva, i to jedan iz Italije, a drugi nije napisao od kuda je.

Iz Hrvatske najviše ispitanika bilo je iz Krapinsko-zagorske županije – 70, zatim 46 iz Zagreba i 26 iz Zagrebačke županije, 10 iz Karlovačke županije, 7 iz Varaždinske, po troje iz Istre i Međimurja te po 1 iz Splitske i Vukovarsko-srijemske županije.

69% ispitanika bile se žene, a 56% ispitanika ima više i visoko obrazovanje. 81% ispitanika odnosi se na radno aktivno stanovništvo u dobi od 25 do 65 godina, a 43% ih zarađuje više od 2.000 eura mjesečno.

Samo troje se izjasnilo da borave na smještaju, odnosno borave dulje od 1 dana u destinaciji.

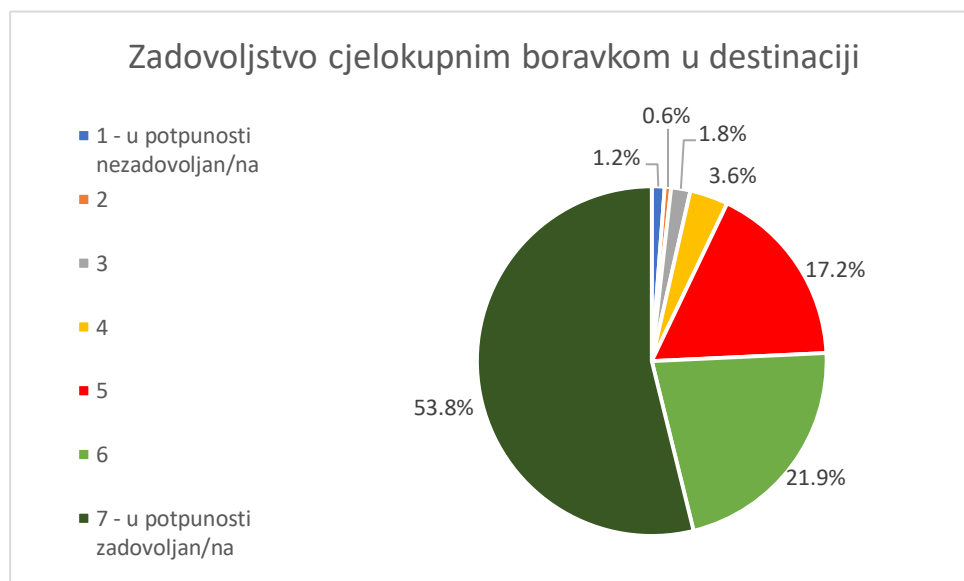
Velika većina ispitanika, njih čak 54% u potpunosti je zadovoljno cjelokupnim boravkom u destinaciji, a dodatnih 39% ispitanika je zadovoljno ili jako zadovoljno boravkom.

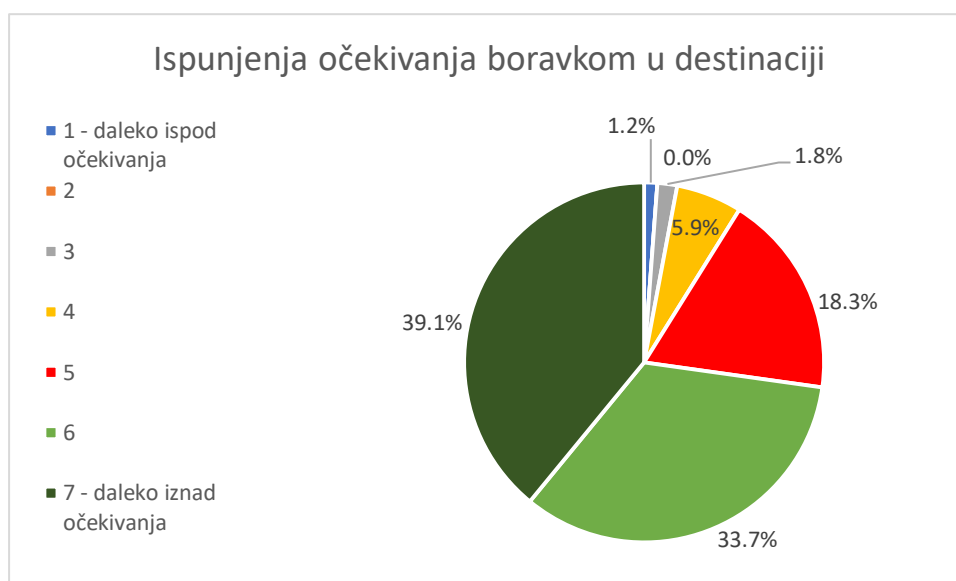
Čak 92% ispitanika ostvarilo je svoja očekivanja od boravka u destinaciji, od 39% doživjelo je destinaciju iznad svojih očekivanja.

39% ispitanika smatra da je boravak u Mariji Bistrici bio najbolji mogući, a oko 53% da je bio dobar ili izrazito dobar.

56% ispitanika najvjerojatnije će preporučiti Mariju Bistricu za posjet, a dodatnih 35% smatra da će preporuku dati vjerojatno ili vrlo vjerojatno. Samo 2 ispitanika (1,2%) izrazila su nezadovoljstvo ili slabije ocijenili boravak u Mariji Bistrici.

Sve navedeno ukazuje da je ukupan stav turista i posjetitelja izrazito pozitivan te da su isti zadovoljni ostvarenim boravkom u destinaciji.

U provedenoj anketi o zadovoljstvu turista i jednodnevnih posjetitelja destinaciji, isti su se izjasnili kako njihova potrošnja po danu i osobi iznosi prosječno 36,17 eura. 58% od njih navelo je podatke o individualnoj potrošnji za sebe i svoju obitelj/prijatelje, a 42% samo za sebe, što znači da pokrivaju troškove samo svojeg boravka.

71% ispitanika odabralo je destinaciju Marija Bistrica za boravak zbog vjerskih motiva, 19,5% zbog odmora ili zabave, 3% radi posla, a ostali iz drugih razloga (koncert, posjet rodbini i ostalo).

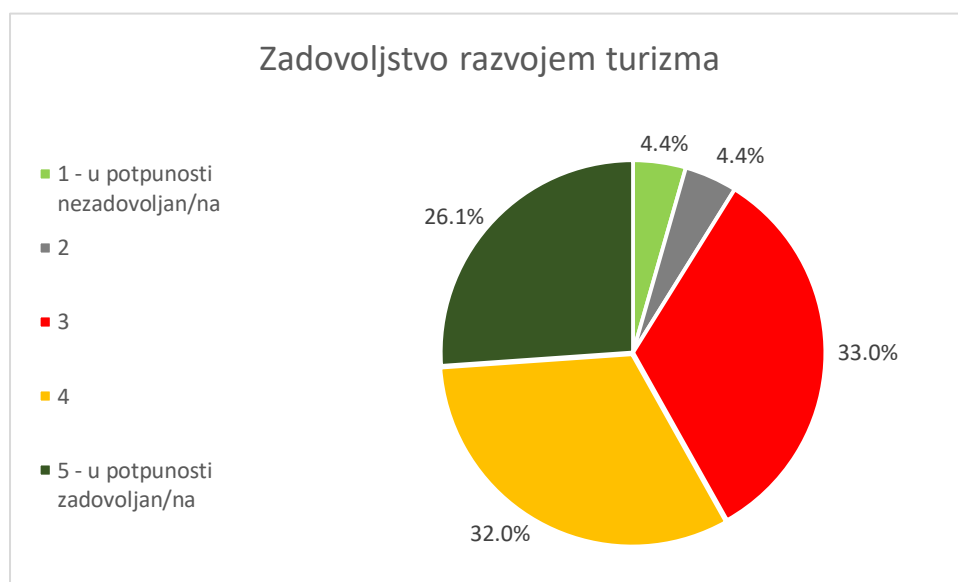
Ispitanici su ocijenili različite elemente turističke ponude te je velika većina elemenata ocijenjena pozitivno i uspješno, a najbolje su ocijenjeni ljepota prirode i krajolika, ljepota mjesta, osobna sigurnost, atmosfera i ugođaj i uređenost mjesta. Najslabije su ocijenjeni sportski sadržaji, ponuda organiziranih izleta u okolicu, besplatna internetska veza i zabava/noćni život.

Prilog 3. Sažetak rezultata istraživanja stavova lokalnog stanovništva Općine Marija Bistrica o turizmu

Provedeno je istraživanje stavova lokalnog stanovništva Općine Marija Bistrica te je prikupljeno 203 upitnika.

95,6% ispitanika živi na području Općine dulje od 10 godina, a svi ispitanici imaju stalno prebivalište na istom području.

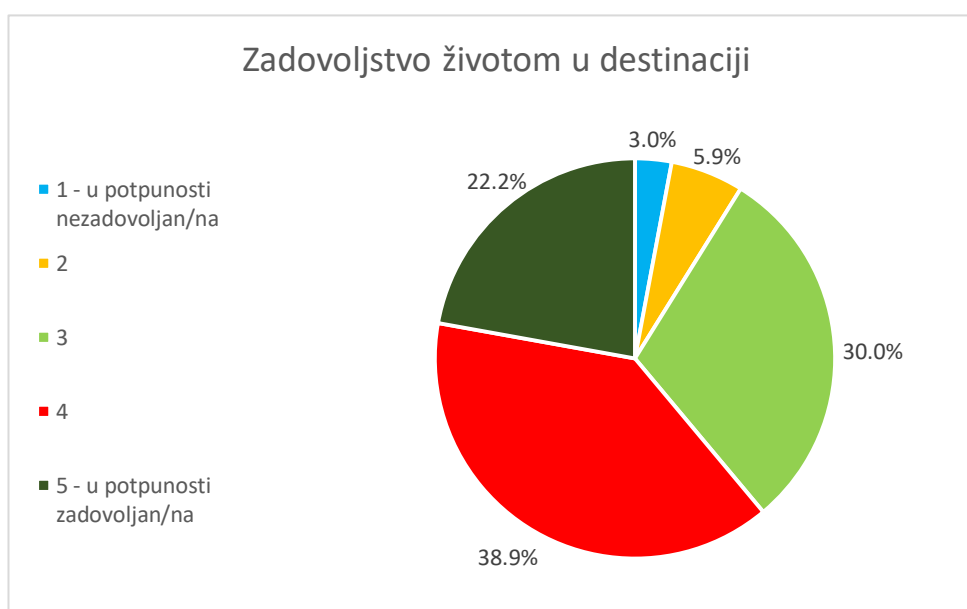
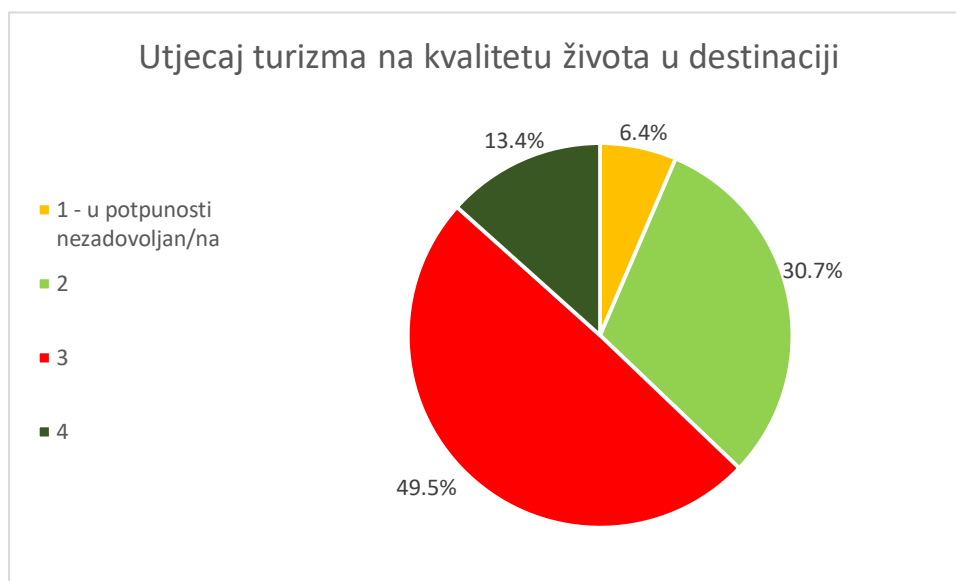
60% ispitanika bile se žene, a 70% ispitanika staro je između 25 i 65 godina, što čini radno aktivno stanovništvo. 49,3% ispitanika ima srednje i niže obrazovanje, 45,8% ispitanika ima više i visoko obrazovanje, dok ostali nisu željeli odgovoriti. 34,5% ispitanika zarađuje više od 2.000 eura mjesečno, 28% manje od 2.000 eura mjesečno, dok ostali na to pitanje nisu željeli odgovoriti.

Prosječna ocjena zadovoljstva razvojem turizma u destinaciji je 3,71. 26,1% ispitanika u potpunosti je zadovoljno, 33% izjasnilo se kako nisu niti zadovoljni, niti nezadovoljni, dok je 4,4% ispitanika nezadovoljno razvojem turizma u destinaciji.

23,1% ispitanika bavi se na neki način turizmom, 5,9% ispitanika bavi se turizmom u potpunosti i njima je turizam glavni izvor prihoda, a 17,2% ispitanika koristi turizam kao dodatni izvor prihoda.

Na pitanje kako turizam utječe na kvalitetu života u destinaciji, u smislu svakodnevnog života, lokalnog gospodarstva, okoliša, dostupnosti javnog sadržaja, društvenog života, cijena i slično, velika većina ispitanika, njih čak 79,8% smatra da turizam značajno utječe na kvalitetu života u smislu održavanja ili unapređenja iste, 13,8% smatra da turizam nema utjecaja, a 6,4% ispitanika smatra da turizam smanjuje kvalitetu života u destinaciji.

Prosječna ocjena zadovoljstva kvalitetom života u destinaciji je 3,71. 22,2% ispitanika u potpunosti je zadovoljno životom u destinaciji, 38,9% zadovoljno je, a 30% izjasnilo se kako nisu niti zadovoljni, niti nezadovoljni, dok je 3% ispitanika nezadovoljno životom u destinaciji.

67% ispitanika smatra kako turizam pozitivno utječe na autentičnost destinacije, 26,1% ispitanika kako turizam ne utječe na isto, a 7,9% ispitanika smatra kako turizam negativno utječe na duh destinacije i njenu autentičnost.

72% ispitanika smatra kako turistički razvoj pozitivno utječe na očuvanje tradicije, običaja i kulture destinacije, 22% je indiferentno, dok 6% ispitanika smatra da turistički razvoj utječe negativno na očuvanje tradicije, običaja i kulture destinacije.